Νόμος 4557/2018

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5100

(ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018)

Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ, ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΟΡΙΣΜΟΙ, ΒΑΣΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ, ΥΠΟΧΡΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Άρθρο 1.

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και η προστασία του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους κινδύνους που αυτές ενέχουν.[1]

---

[1] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 3

Άρθρο 2.

Αντικείμενο[2]

1. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (ξέπλυμα χρήματος) συνιστούν οι εξής πράξεις:[3]

α) η μετατροπή ή η μεταβίβαση περιουσίας εν γνώσει του γεγονότος ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα, με σκοπό την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της παράνομης προέλευσής της, ή την παροχή συνδρομής σε οποιονδήποτε ενέχεται στη δραστηριότητα αυτή για να αποφύγει τις έννομες συνέπειες των πράξεών του,[4]

β) η απόκρυψη ή συγκάλυψη της αλήθειας, όσον αφορά τη φύση, την προέλευση, τη διάθεση, τη διακίνηση ή τη χρήση περιουσίας ή τον τόπο όπου αυτή βρίσκεται ή την κυριότητα επ’ αυτής, ή τα σχετικά με αυτή δικαιώματα, εν γνώσει του γεγονότος ότι η περιουσία αυτή προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,[5]

γ) η απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσίας, εν γνώσει, κατά τον χρόνο κτήσης, ή κατά τον χρόνο περιέλευσης της κατοχής ή της χρήσης, του γεγονότος ότι η περιουσία προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα ή από πράξη συμμετοχής σε τέτοια δραστηριότητα,[6]

δ) η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν ή τη διακίνηση μέσω αυτού εσόδων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα.[7]

2. Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες υπάρχει και όταν οι δραστηριότητες από τις οποίες προέρχεται η προς νομιμοποίηση περιουσία

---

[2] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[3] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[4] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[5] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[6] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[7] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

έχουν λάβει χώρα στο έδαφος άλλου κράτους, εφόσον αυτές θα ήταν βασικό αδίκημα αν διαπράττονταν στην Ελλάδα και θεωρούνται αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους αυτού. Δεν απαιτείται να είναι αξιόποινες, σύμφωνα με τη νομοθεσία του ξένου κράτους οι δραστηριότητες που, αν είχαν λάβει χώρα στην Ελλάδα, θα συνιστούσαν ένα από τα βασικά αδικήματα των περ. α’, β’, γ’, δ, η’, θ’, ια’, ιγ’, ιθ’ του άρθρου 4 του παρόντος και του άρθρου 323Α περί εμπορίας ανθρώπων του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., 4619/2019, Α’ 95).[8]

3. Καταδίκη για τα αδικήματα της παρ. 1 είναι δυνατή όταν αποδεικνύεται ότι η περιουσία προήλθε από συγκεκριμένο βασικό αδίκημα του άρθρου 4, χωρίς να απαιτείται η στοιχειοθέτηση με κάθε λεπτομέρεια όλων των πραγματικών στοιχείων ή περιστάσεων που σχετίζονται με την εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα, μεταξύ των οποίων και η ταυτότητα του δράστη.[9]

Άρθρο 3.

Ορισμοί (άρθρο 3 της Οδηγίας 2015/849)

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι εξής ορισμοί:

1. «Περιουσία»: περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και έγγραφα ή στοιχεία οποιασδήποτε μορφής, έντυπης, ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων.

2. «Πιστωτικό Ίδρυμα»:

α) Το πιστωτικό ίδρυμα όπως ορίζεται στο σημείο 1) της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, το οποίο λειτουργεί στην Ελλάδα, καθώς και τα υποκαταστήματα, σύμφωνα με την έννοια του σημείου 17 της ίδιας παραγράφου και άρθρου του ανωτέρω Κανονισμού, πιστωτικών ιδρυμάτων, η έδρα των οποίων βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση ή σε τρίτη χώρα,

β) το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

3. «Χρηματοπιστωτικός Οργανισμός»:

---

[8] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

[9] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 4

α) Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες ασφαλίσεων ζωής,

β) οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές, όταν δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλισης ζωής ή της παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με επενδύσεις, με την εξαίρεση των συνδεδεμένων ασφαλιστικών διαμεσολαβητών,

γ) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,

δ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

ε) οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις με τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του Ν. 4354/2015 (Α΄ 176),

στ) οι εταιρείες παροχής πιστώσεων,

ζ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,

η) τα ιδρύματα πληρωμών,

θ) οι ταχυδρομικές εταιρείες, στο μέτρο που παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών,

ι) τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,

ια) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου, έως την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης,[10]

ιβ) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

ιγ) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και οι συνδεδεμένοι αντιπρόσωποί τους, ιδ) οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

ιε) οι εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών, έως την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης,[11]

ιστ) οι εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, έως την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης,[12]

ιζ) οι διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων,

---

[10]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2

[11]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2

[12]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2

ιη) τα στερούμενα ιδίας νομικής προσωπικότητας υποκαταστήματα στην Ελλάδα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή,

κ) άλλες επιχειρήσεις που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα και των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνίσταται στην άσκηση μίας ή περισσοτέρων από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στις περιπτώσεις β΄ έως ιβ΄, ιδ΄ και ιε΄ της παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 4261/2014 (Α΄ 107). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, μπορεί να ορίζονται ως χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις που ασκούν άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες εκτός από τις ανωτέρω.[13]

ιθ) τα ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων.[14]

4. «Όμιλος»: ο όμιλος επιχειρήσεων που αποτελείται από μια μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της διαθέτουν συμμετοχή, καθώς και επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με σχέση, σύμφωνα με το άρθρο 32 του Ν. 4308/2014 (Α΄ 251).

5. «Αρχή»: η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47.

6. «Πρόσωπο»: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα.

7. «Χρηματοπιστωτικός τομέας»: ο τομέας της οικονομίας που αποτελείται από τα νομικά και φυσικά πρόσωπα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

8. «Εικονική τράπεζα»: το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός ή το ίδρυμα που ασκεί δραστηριότητες αντίστοιχες με εκείνες των πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοπιστωτικών οργανισμών το οποίο:

α) Έχει συσταθεί σε χώρα ή δικαιοδοσία, όπου δεν έχει φυσική παρουσία και επομένως πραγματική έδρα και διοίκηση, και

β) δεν συνδέεται με χρηματοπιστωτικό όμιλο που πληροί τις απαιτήσεις της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με τη ρύθμιση και εποπτεία αυτού ή τουλάχιστον ισοδύναμες απαιτήσεις.

---

[13] Τροποποίηση 4701/2020, Άρθρο 59

[14] Τροποποίηση 4701/2020, Άρθρο 59

9. «Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα»: τα φυσικά πρόσωπα στα οποία έχουν ή είχαν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα όπως τα εξής:

α) οι αρχηγοί κρατών, αρχηγοί κυβερνήσεων, υπουργοί, αναπληρωτές υπουργοί και υφυπουργοί,

β) τα μέλη κοινοβουλίων ή αντίστοιχων νομοθετικών σωμάτων,

γ) τα μέλη των διοικητικών οργάνων πολιτικών κομμάτων,

δ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων ή άλλων υψηλού επιπέδου δικαστικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιστάσεων,

ε) τα μέλη ελεγκτικών δικαστηρίων,

στ) τα μέλη διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών,

ζ) οι πρέσβεις και επιτετραμμένοι διπλωμάτες,

η) οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων,

θ) τα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων,

ι) οι διευθυντές, αναπληρωτές διευθυντές και μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή πρόσωπα που κατέχουν ισοδύναμη θέση σε διεθνείς οργανισμούς. Κανένα από τα ανωτέρω δημόσια λειτουργήματα δεν αφορά πρόσωπα που κατέχουν ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

10. «Στενοί συγγενείς»: στους στενούς συγγενείς των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων περιλαμβάνονται:

α) Οι σύζυγοι ή πρόσωπα εξομοιούμενα με συζύγους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία, όπως εκείνα με τα οποία έχει συναφθεί σύμφωνο συμβίωσης, σύμφωνα με το ελληνικό δίκαιο,

β) τα τέκνα και οι σύζυγοί τους ή πρόσωπα εξομοιούμενα με τους τελευταίους, σύμφωνα με την εκάστοτε εθνική νομοθεσία,

γ) οι γονείς.

11. «Στενοί συνεργάτες»: πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες των προσώπων που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, στα οποία περιλαμβάνονται:

α) Φυσικά πρόσωπα για τα οποία είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος ή

συνδέονται με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση με πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο,

β) φυσικά πρόσωπα τα οποία είναι οι μόνοι πραγματικοί δικαιούχοι νομικής οντότητας ή νομικού μορφώματος που είναι γνωστό ότι έχει συσταθεί εν τοις πράγμασι προς όφελος πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου.

12. «Λογαριασμός πλάγιας πρόσβασης (payable -through account)»: τραπεζικός λογαριασμός που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα (ίδρυμα ανταποκριτής) και ανοίγεται στο πλαίσιο σχέσης τραπεζικής ανταπόκρισης με σκοπό την εξυπηρέτηση των πελατών πιστωτικού ιδρύματος (ιδρύματος πελάτη) για την εκ μέρους τους διενέργεια χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

13. «Σχέση ανταπόκρισης»:

α) Η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από μια τράπεζα («ανταποκριτής») σε άλλη τράπεζα («πελάτης»), συμπεριλαμβανομένων της παροχής τρεχούμενου ή άλλου λογαριασμού υποχρεώσεως και συναφών υπηρεσιών, όπως της διαχείρισης των ταμειακών διαθεσίμων, των διεθνών μεταφορών χρηματικών ποσών, του συμψηφισμού επιταγών, των λογαριασμών πλάγιας πρόσβασης και των υπηρεσιών ξένου συναλλάγματος,

β) οι σχέσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες παρέχονται παρόμοιες υπηρεσίες από ίδρυμα ανταποκριτή σε ίδρυμα πελάτη, καθώς και των σχέσεων που αφορούν συναλλαγές τίτλων ή μεταφορές χρηματικών ποσών.

14. «Ύποπτη συναλλαγή ή δραστηριότητα»: η συναλλαγή ή δραστηριότητα από την οποία εκτιμάται ότι προκύπτουν αποχρώσες ενδείξεις ή υπόνοιες για πιθανή απόπειρα ή διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 ή για εμπλοκή του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου σε εγκληματικές δραστηριότητες, με βάση την αξιολόγηση των στοιχείων της συναλλαγής, όπως η φύση της συναλλαγής, η κατηγορία χρηματοπιστωτικού μέσου, η συχνότητα, η πολυπλοκότητα και το ύψος της συναλλαγής, καθώς και η χρήση ή μη μετρητών, και του προσώπου, όπως το επάγγελμα, η οικονομική επιφάνεια, η συναλλακτική ή επιχειρηματική συμπεριφορά, η φήμη, το παρελθόν, το επίπεδο διαφάνειας του νομικού προσώπου-πελάτη και άλλα σημαντικά χαρακτηριστικά.

15. «Ασυνήθης συναλλαγή ή δραστηριότητα»: η συναλλαγή ή δραστηριότητα που δεν συνάδει με τη συναλλακτική, επιχειρηματική ή επαγγελματική συμπεριφορά του συναλλασσόμενου ή του πραγματικού δικαιούχου ή με την

οικονομική τους επιφάνεια ή που δεν έχει προφανή σκοπό ή κίνητρο οικονομικής, επαγγελματικής ή προσωπικής φύσεως.

16. «Επιχειρηματική σχέση»: η επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική σχέση η οποία συνδέεται με τις επαγγελματικές δραστηριότητες των υπόχρεων προσώπων και η οποία αναμένεται, κατά το χρόνο σύναψής της, ότι θα έχει κάποια διάρκεια.

17. «Πραγματικός δικαιούχος»: το ή τα φυσικά πρόσωπα, στα οποία τελικά ανήκει ο πελάτης, νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, ή τα οποία ελέγχουν αυτόν, καθώς και το ή τα φυσικά πρόσωπα για λογαριασμό των οποίων διεξάγεται συναλλαγή ή δραστηριότητα. Ως «πραγματικός δικαιούχος» νοείται ιδίως: α) Όσον αφορά στις εταιρείες:

αα) Το ή τα φυσικά πρόσωπα στα οποία τελικά ανήκει η εταιρεία ή τα οποία ελέγχουν αυτή διά της κατοχής ή του ελέγχου αμέσως ή εμμέσως ικανού ποσοστού των μετοχών ή των δικαιωμάτων ψήφου ή άλλων ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων αυτής, μεταξύ άλλων και μέσω μετοχών στον κομιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.

Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από φυσικό πρόσωπο αποτελεί ένδειξη άμεσου ελέγχου αυτής. Η κατοχή ποσοστού μετοχών άνω του 25% ή ιδιοκτησιακού δικαιώματος άνω του 25% μιας εταιρείας από άλλη εταιρεία, ο έλεγχος της οποίας ασκείται από φυσικό ή φυσικά πρόσωπα ή από περισσότερες εταιρείες που ελέγχονται από το ίδιο ή τα ίδια φυσικά πρόσωπα, αποτελεί ένδειξη έμμεσου ελέγχου. Ο έλεγχος με άλλα μέσα μπορεί να εξακριβωθεί, μεταξύ άλλων, με βάση τις προϋποθέσεις των παρ. 2 έως και 5 του άρθρου 32 του ν. 4308/2014.

Τα ανωτέρω δεν αφορούν στην περίπτωση εισηγμένης εταιρείας σε ρυθμιζόμενη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα που εξασφαλίζουν επαρκή διαφάνεια σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο ή εταιρείας που διαπραγματεύεται σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης και υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης ισοδύναμες αυτών της ρυθμιζόμενης αγοράς.

αβ) Αν, και μόνο εφόσον εξαντληθούν όλα τα δυνατά μέσα και ελλείψει βάσιμων υποψιών, δεν προσδιοριστεί κανένα πρόσωπο ως πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με την περ. αα΄ ή αν υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το ότι το πρόσωπο που προσδιορίστηκε είναι ο πραγματικός δικαιούχος, το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτατου διοικητικού στελέχους διευθύνοντος την εταιρεία. Τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν

αρχεία των δράσεων που έχουν αναλάβει για να προσδιοριστεί ο πραγματικός δικαιούχος, σύμφωνα με τα ανωτέρω.

β) Όσον αφορά στα εμπιστεύματα (trusts):[15]

βα) ο ή οι εμπιστευματοπάροχοι,[16]

ββ) ο ή οι εμπιστευματοδόχοι,[17]

βγ) ο ή οι προστάτες, αν υπάρχουν,[18]

βδ) οι δικαιούχοι ή, εφόσον οι δικαιούχοι της νομικής οντότητας ή του νομικού μορφώματος δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη, η κατηγορία προσώπων προς το συμφέρον των οποίων κυρίως έχει συσταθεί ή λειτουργεί η νομική οντότητα ή το νομικό μόρφωμα,[19]

βε) οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο στο οποίο τελικά ανήκει ή το οποίο ασκεί άμεσα ή έμμεσα με οποιοδήποτε μέσο τον έλεγχο του εμπιστεύματος.[20]

γ) Όσον αφορά σε λοιπές νομικές οντότητες ή νομικά μορφώματα παρεμφερή με τα εμπιστεύματα, πραγματικοί δικαιούχοι είναι τα πρόσωπα που κατέχουν αντίστοιχη ή ανάλογη θέση με τα πρόσωπα της περ. β΄.[21]

δ) Όσον αφορά σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, πραγματικός δικαιούχος είναι το ή τα φυσικά πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους.[22]

18. «Ανώτερο διοικητικό στέλεχος»: το διευθυντικό στέλεχος ή ο υπάλληλος, ή το αιρετό ή διορισμένο μονομελές όργανο ή μέλος συλλογικού οργάνου διοίκησης με υψηλή ιεραρχική θέση, εφόσον γνωρίζει επαρκώς τον βαθμό

---

[15]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[16]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[17]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[18]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[19]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[20]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[21]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[22]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2; Τροποποίηση 4607/2019, Άρθρο 62

έκθεσης του ιδρύματος ή του οργανισμού σε κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων που την επηρεάζουν, χωρίς να είναι απαραίτητα μέλος του διοικητικού συμβουλίου.[23]

19. «Υπηρεσίες τυχερών παιγνίων»: οι υπηρεσίες διοργάνωσης ή διεξαγωγής χρηματικού στοιχήματος σε τυχερά παίγνια, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με κάποιο στοιχείο δεξιότητας, όπως λαχεία, παίγνια καζίνο, παίγνια πόκερ και πράξεις στοιχηματισμού, που προσφέρονται σε συγκεκριμένο χώρο ή με οποιοδήποτε μέσο εξ αποστάσεως, με ηλεκτρονικά μέσα ή με κάθε άλλη τεχνολογία διευκόλυνσης της επικοινωνίας και ύστερα από ατομικό αίτημα του αποδέκτη των υπηρεσιών.

20. «Ηλεκτρονικό χρήμα»: Το ηλεκτρονικό χρήμα, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α΄218), με εξαίρεση τη νομισματική αξία όπως αναφέρεται στις υποπερ. αα΄ και ββ΄ της περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 11 του ίδιου νόμου.[24]

21. «Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (ΕΕΑ)»: η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1093/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, που έχει ιδρυθεί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

22. «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Μ.Χ.Π.)»: Η αρμόδια εθνική Μονάδα των κρατών μελών της ΕΕ για την πρόληψη, την ανίχνευση και την αποτελεσματική αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η οποία έχει συσταθεί κατ’ εφαρμογή του άρθρου 32 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (L 141). Για την

---

[23]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

[24]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 2

Ελλάδα, ως «Μονάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Μ.Χ.Π.)» νοείται η Α' Μονάδα της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του άρθρου 47 του παρόντος.[25]

23. «Εγκληματική δραστηριότητα»: η διάπραξη των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4.

24. «Εικονικά νομίσματα»: Η ψηφιακή αναπαράσταση αξίας που δεν εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή δημόσια αρχή, ούτε έχει την εγγύησή τους, δεν συνδέεται κατ’ ανάγκη με νομίμως κυκλοφορούν νόμισμα και δεν διαθέτει το νομικό καθεστώς νομίσματος ή χρήματος, όμως γίνεται αποδεκτή από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως μέσο συναλλαγής και μπορεί να μεταφέρεται, να αποθηκεύεται ή να διακινείται ηλεκτρονικά.[26]

25. «Πάροχος υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών»: Η οντότητα που παρέχει υπηρεσίες για τη διασφάλιση ιδιωτικών κρυπτογραφικών κλειδιών για λογαριασμό των πελατών της, με στόχο τη διακράτηση, αποθήκευση και μεταβίβαση εικονικών νομισμάτων.[27]

Άρθρο 4.

Βασικά αδικήματα[28]

Για τους σκοπούς του παρόντος, ως «βασικά αδικήματα» νοούνται τα ακόλουθα:[29]

α) η εγκληματική οργάνωση κατά το άρθρο 187 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, ν. 4619/2019, Α’ 95),[30]

---

[25]Τροποποίηση 4920/2022, Άρθρο 55

[26]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2

[27]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 2

[28]Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[29]Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[30]Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

β) οι τρομοκρατικές πράξεις, η τρομοκρατική οργάνωση και η αξιόποινη υποστήριξη και χρηματοδότησή τους κατά τα άρθρα 187Α, 187Β ΠΚ και 32 έως 35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),[31]

γ) η δωροληψία και η δωροδοκία πολιτικών προσώπων και δικαστικών λειτουργών κατά τα άρθρα 159, 159Α και 237 ΠΚ και η δωροληψία και η δωροδοκία υπαλλήλου κατά τα άρθρα 235 και 236 ΠΚ,[32]

δ) η εμπορία επιρροής-μεσάζοντες και η δωροληψία και δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα κατά τα άρθρα 237Α και 396 ΠΚ και η δωροδοκία-δωροληψία για αλλοίωση αποτελέσματος αγώνα κατά το άρθρο 132 του ν. 2725/1999 (Α' 121),[33]

ε) τα εγκλήματα κατά των τηλεπικοινωνιών κατά τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 292Α, τα άρθρα 292Β, 292Γ, 292Δ και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 292Ε ΠΚ και η παράνομη πρόσβαση σε σύστημα πληροφοριών ή σε δεδομένα κατά τα άρθρα 370Α, 370Β, 370Γ, τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 370Δ και το άρθρο 370Ε ΠΚ,[34]

στ) η ανθρωποκτονία με πρόθεση κατά το άρθρο 299 ΠΚ, η βαριά σωματική βλάβη κατά το άρθρο 310 ΠΚ, η θανατηφόρα βλάβη κατά το άρθρο 311 ΠΚ, η αρπαγή κατά το άρθρο 322 ΠΚ, η εμπορία ανθρώπων κατά το άρθρο 323Α ΠΚ, η αρπαγή ανηλίκων κατά το άρθρο 324 ΠΚ και η παράνομη κατακράτηση κατά το άρθρο 325 ΠΚ,[35]

ζ) η παραχάραξη νομίσματος και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 207 ΠΚ, η κυκλοφορία πλαστών νομισμάτων και άλλων μέσων πληρωμής κατά το άρθρο 208 ΠΚ, η καθ' υπέρβαση κατασκευή νομίσματος κατά το άρθρο 208Α ΠΚ, η πλαστογραφία και κατάχρηση ενσήμων κατά την παρ. 1 του άρθρου 208Γ ΠΚ, οι προπαρασκευαστικές πράξεις του άρθρου 211 ΠΚ, η πλαστογραφία κατά το άρθρο 216 ΠΚ, η διακεκριμένη πλαστογραφία πιστοποιητικών κατά την παρ. 3 του άρθρου 217 ΠΚ, η κλοπή κατά το άρθρο 372 ΠΚ, η διακεκριμένη κλοπή κατά το άρθρο 374 ΠΚ, η υπεξαίρεση κατά το άρθρο 375 ΠΚ, η ληστεία κατά το άρθρο 380

---

[31] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[32] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[33] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[34] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[35] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

ΠΚ, η εκβίαση κατά το άρθρο 385 ΠΚ, η απάτη κατά το άρθρο 386 ΠΚ, η απάτη με υπολογιστή κατά το άρθρο 386Α ΠΚ, η απάτη σχετικά με τις επιχορηγήσεις κατά το άρθρο 386Β ΠΚ, η απιστία κατά το άρθρο 390 ΠΚ, η αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος κατά την παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ και η τοκογλυφία κατά το άρθρο 404 ΠΚ,[36]

η) η διευκόλυνση προσβολών της ανηλικότητας κατά το άρθρο 348 ΠΚ, η πορνογραφία ανηλίκων κατά το άρθρο 348Α ΠΚ, η προσέλκυση παιδιών για γενετήσιους λόγους κατά το άρθρο 348Β ΠΚ, οι πορνογραφικές παραστάσεις ανηλίκων κατά το άρθρο 348Γ ΠΚ, η μαστροπεία κατά το άρθρο 349 ΠΚ και η γενετήσια πράξη με ανήλικο έναντι αμοιβής κατά το άρθρο 351Α ΠΚ,[37]

θ) τα εγκλήματα των άρθρων 20 έως και 23 του ν. 4139/2013 (Α’ 74) περί εξαρτησιογόνων ουσιών,[38]

ι) τα εγκλήματα των άρθρων 6, 15 και 17 του ν. 2168/ 1993 (Α’ 147) περί θεμάτων που αφορούν όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικές ύλες, εκρηκτικούς μηχανισμούς,[39]

ια) τα εγκλήματα των άρθρων 53, 54, 55, 61 και 63 του ν. 3028/2002 (Α’ 153) περί προστασίας των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς,[40]

ιβ) τα εγκλήματα των παρ. 1 και 3 του άρθρου 8 του ν.δ. 181/1974 (Α’ 347) περί προστασίας από τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες,[41]

ιγ) τα εγκλήματα των παρ. 5 έως και 8 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α’ 80) περί μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης,[42]

---

[36] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[37] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[38] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[39] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[40] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[41] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[42] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

ιδ) τα εγκλήματα για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης του άρθρου 24 του ν. 4689/2020 (Α’ 103),[43]

ιε) τα χρηματιστηριακά εγκλήματα των άρθρων 28 έως και 31 του ν. 4443/2016 (Α’ 232),[44]

ιστ) τα εγκλήματα:[45]

ιστα) της φοροδιαφυγής του άρθρου 66 του ν. 4174/2013 (Α’ 170) με την εξαίρεση του πρώτου εδαφίου της παρ. 5, και της διασυνοριακής απάτης σχετικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) του άρθρου 23 του ν. 4689/2020,[46]

ιστβ) της λαθρεμπορίας των άρθρων 155 έως και 157 του ν. 2960/2001 (Α’ 265),[47]

ιζ) τα εγκλήματα των παρ. 1 έως 3 του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α’ 160) περί προστασίας του περιβάλλοντος και των παρ. 1 έως 5 του άρθρου 6 του ν. 4037/2012 (Α’ 10) για τη θαλάσσια ρύπανση και της περ. α’ της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 743/1977 (Α’ 319), όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το π.δ. 55/1998 (Α’ 58) περί προστασίας του θαλασσίου περιβάλλοντος,[48]

ιη) τα εγκλήματα του άρθρου 66 του ν. 2121/1993 (Α’25) περί πνευματικής ιδιοκτησίας και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. 4679/2020 (Α’71) περί εμπορικών σημάτων,[49]

ιθ) η πειρατεία κατά το άρθρο 215 του ν.δ. 187/1973 (Α’ 261),[50]

κ) τα εγκλήματα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο του άρθρου 25 του ν. 1882/1990 (Α’ 43), με την εξαίρεση της περ. α’ της παρ. 1, καθώς

---

[43] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[44] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[45] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[46] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[47] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[48] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[49] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[50] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

και της μη καταβολής χρεών που προκύπτουν από χρηματικές ποινές ή πρόστιμα που έχουν επιβληθεί από τα δικαστήρια ή από διοικητικές και άλλες αρχές, και[51]

κα) κάθε άλλο έγκλημα που τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των τριών (3) μηνών, από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.[52]

Άρθρο 5.

Υπόχρεα πρόσωπα (άρθρο 2 παρ. 1, άρθρο 4 παρ. 1 και άρθρο 46 παρ. 1 εδάφιο γ΄ της Οδηγίας 2015/849, καθώς και άρθρο 1 παρ. 1 περιπτώσεις β΄ και γ΄ της Οδηγίας 2018/843)

1. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως υπόχρεα νοούνται τα εξής πρόσωπα:

α) Τα πιστωτικά ιδρύματα και κάθε πιστωτικός φορέας του Ν. 4438/2016 (Α΄ 220),

β) οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί,

γ) οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές και οι εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και οι ιδιώτες ελεγκτές,

δ) οι εξωτερικοί λογιστές-φοροτεχνικοί και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα,[53]

ε) οι συμβολαιογράφοι και οι δικηγόροι, όταν συμμετέχουν, ενεργώντας εξ ονόματος και για λογαριασμό των πελατών τους, σε χρηματοπιστωτικές συναλλαγές ή συναλλαγές επί ακινήτων και όταν βοηθούν στον σχεδιασμό ή τη διενέργεια συναλλαγών για τους πελάτες τους σχετικά με:[54]

---

[51] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[52] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 5

[53] Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[54] Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

εα) την αγορά ή πώληση ακινήτων ή επιχειρήσεων,[55]

εβ) τη διαχείριση χρημάτων, τίτλων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους,[56]

εγ) το άνοιγμα ή τη διαχείριση τραπεζικών λογαριασμών, λογαριασμών ταμιευτηρίου ή λογαριασμών τίτλων, καθώς και τη σύσταση χρηματικών παρακαταθηκών και προεχόντως αυτών που αφορούν σε εγγυοδοσίες που διατάσσονται από τη δικαστική αρχή στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, [57]

εδ) τις αναγκαίες εισφορές για τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών,[58]

εε) τη σύσταση, λειτουργία ή διοίκηση εταιρειών, εμπιστευμάτων (trusts), εταιρειών εμπιστευματικής διαχείρισης, επιχειρήσεων, ιδρυμάτων ή ανάλογων σχημάτων ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων,[59]

στ) φορείς παροχής υπηρεσιών σε εταιρείες καταπιστευματικής διαχείρισης ή επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν ήδη στο πεδίο εφαρμογής των περιπτώσεων γ΄, δ΄ και ε΄,

ζ) τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες σε εταιρείες ή εμπιστεύματα (trusts), στα οποία συμπεριλαμβάνονται αυτά που αναφέρονται στις περ. γ), δ) και ε), τα οποία παρέχουν κατά επιχειρηματική δραστηριότητα οποιαδήποτε από τις εξής υπηρεσίες σε τρίτα μέρη:[60]

ζα) συστήνουν εταιρείες ή άλλα νομικά πρόσωπα,[61]

ζβ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα διευθυντή, διαχειριστή ή εταίρου εταιρείας ή κατόχου αντίστοιχης θέσης σε άλλα νομικά πρόσωπα ή μορφώματα,[62]

---

[55]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[56]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[57]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[58]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[59]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[60]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[61]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[62]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

ζγ) παρέχουν καταστατική έδρα, επιχειρηματική διεύθυνση, ταχυδρομική ή διοικητική διεύθυνση και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές υπηρεσίες για εταιρεία ή κάθε άλλο νομικό πρόσωπο ή μόρφωμα,[63]

ζδ) ασκούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ασκήσει καθήκοντα εμπιστευματοδόχου ρητού εμπιστεύματος (express trust) ή αντίστοιχου νομικού μορφώματος,[64]

ζε) ενεργούν τα ίδια ή μεριμνούν, ώστε άλλο πρόσωπο να ενεργήσει ως πληρεξούσιος μετόχου εταιρείας, εφόσον η εταιρεία αυτή δεν είναι εισηγμένη σε οργανωμένη αγορά που υπόκειται σε απαιτήσεις γνωστοποίησης, σύμφωνα με την ενωσιακή νομοθεσία ή ισοδύναμα διεθνή πρότυπα,[65]

η) οι μεσίτες ακινήτων του Ν. 4093/2012 (Α΄ 222), για συναλλαγές των οποίων η αξία ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανεξαρτήτως αν το ποσό αυτό αφορά αγορά, πώληση ή μηνιαίο μίσθωμα εκμίσθωσης ακινήτου, και οι μεσίτες πιστώσεων του Ν. 4438/2016 (Α΄ 220) για σύμβαση πίστωσης που ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ,

θ) οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία, καθώς και οι επιχειρήσεις, οργανισμοί και άλλοι φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων και πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές,

ι) οι έμποροι και οι εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας, όταν η αξία της συναλλαγής ανέρχεται σε τουλάχιστον δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, ανεξάρτητα από το αν αυτή διενεργείται με μία μόνο πράξη ή με περισσότερες, μεταξύ των οποίων φαίνεται να υπάρχει κάποια σχέση. Ως έμποροι αγαθών μεγάλης αξίας νοούνται ιδίως:

ια) Οι επιχειρήσεις εξόρυξης, παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων, οι επιχειρήσεις παραγωγής, επεξεργασίας και εμπορίας πολύτιμων μετάλλων και παράγωγων

---

[63]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[64]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[65]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

προϊόντων, οι επιχειρήσεις εμπορίας μαργαριταριών και κοραλλιών και οι επιχειρήσεις κατασκευής και εμπορίας κοσμημάτων και ρολογιών,[66]

ιβ) οι επιχειρήσεις εμπορίας παλαιών αντικειμένων αξίας (αντίκες), αρχαιοτήτων, μεταλλίων, παλαιών γραμματοσήμων και νομισμάτων και λοιπών συλλεκτικών ειδών αξίας, καθώς και οι επιχειρήσεις ή επαγγελματίες παραγωγής ή κατασκευής και εμπορίας έργων και αντικειμένων τέχνης γενικά, καθώς και μουσικών οργάνων,[67]

ιγ) πρόσωπα που εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης, συμπεριλαμβανομένου του εμπορίου που πραγματοποιείται σε αίθουσες έργων τέχνης και οίκους δημοπρασιών,[68]

ιδ) οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας ταπήτων και χαλιών, ειδών γουνοποιίας, δερμάτινων ειδών και ενδυμάτων γενικά,[69]

ιε) οι επιχειρήσεις εμπορίας επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, ελικοπτέρων, αεροσκαφών και σκαφών αναψυχής γενικά,[70]

ιστ) πρόσωπα που αποθηκεύουν, εμπορεύονται ή ενεργούν ως μεσάζοντες στο εμπόριο έργων τέχνης, όταν αυτό πραγματοποιείται από ελεύθερους λιμένες,[71]

ια) οι ενεχυροδανειστές και αργυραμοιβοί,

ιβ) οι πάροχοι υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων,[72]

ιγ) οι πάροχοι υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών.[73]

2. Όταν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος υπόχρεου νομικού προσώπου, οι υποχρεώσεις

---

[66]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[67]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[68]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[69]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[70]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 4

[71]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 4

[72]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 4

[73]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 4

που απορρέουν από τον παρόντα βαρύνουν το νομικό πρόσωπο και όχι το φυσικό. Αν αναλαμβάνει επαγγελματική δραστηριότητα ως υπάλληλος ή συνεργαζόμενος με οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία με μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο, το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα, σύμφωνα με τις αποφάσεις της αρμόδιας αρχής που εποπτεύει την κατηγορία των υπόχρεων προσώπων στην οποία ανήκει το ανωτέρω φυσικό πρόσωπο.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης, ύστερα από εισήγηση της Αρχής, μπορεί να ορίζονται ειδικότερα κριτήρια για τον προσδιορισμό των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων ι΄ και ια΄, καθώς και οι ειδικότερες υποχρεώσεις στις οποίες αυτά υπόκεινται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων των άρθρων 17 επ., εφόσον αυτό δικαιολογείται από τη φύση και το ύψος των συναλλαγών, καθώς και να προστίθενται νέες κατηγορίες επιχειρήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 6.

Αρμόδιες αρχές (άρθρο 2 παρ. 2, άρθρο 5, άρθρο 46 παρ. 2, άρθρο 47 παρ. 3, άρθρο 48 παράγραφοι 4 έως και 8, άρθρο 50, άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 2, άρθρο 62 παρ. 1 της Οδηγίας 2015/849)

1. Αρμόδιες αρχές για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος από τα υπόχρεα πρόσωπα ορίζονται οι εξής αρχές και φορείς:

α) Η Τράπεζα της Ελλάδος για:

αα) τα πιστωτικά ιδρύματα,[74]

αβ) τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές,[75]

[74]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[75]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

αγ) τις εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,[76]

αδ) τις εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,[77]

αε) τις εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων πιστωτικών ιδρυμάτων από δάνεια και πιστώσεις,[78]

αστ) τις εταιρείες παροχής πιστώσεων,[79]

αζ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος,[80]

αη) τα ιδρύματα πληρωμών,[81]

αθ) τις ταχυδρομικές εταιρείες, ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες πληρωμών,[82]

αι) τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος,[83]

αια) τις επιχειρήσεις της περ. ιθ΄ του στοιχείου 3 του άρθρου 3,[84]

αιβ) τα ιδρύματα μικροχρηματοδοτήσεων.[85]

β) Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για:[86]

βα) τις εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης,[87]

---

[76]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[77]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[78]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[79]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[80]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[81]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[82]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[83]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[84]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[85]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5; Τροποποίηση 4701/2020, Άρθρο 59

[86]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[87]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

ββ) τις εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,[88]

βγ) τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους τους,[89]

βδ) τις εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,[90]

βε) τις εταιρείες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης,[91]

βστ) τις εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία μέχρι την εισαγωγή τους σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης,[92]

βζ) τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων,[93]

βη) τους παρόχους υπηρεσιών ανταλλαγής μεταξύ εικονικών νομισμάτων και παραστατικών νομισμάτων,[94]

βθ) τους παρόχους υπηρεσιών θεματοφυλακής ψηφιακών πορτοφολιών. Στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τηρείται μητρώο των παρόχων των υποπερ. βη) και βθ). Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και λειτουργία του, καθώς και τα δικαιολογητικά που υποχρεούνται να υποβάλουν οι πάροχοι των υποπερ. βη΄ και βθ΄ για την εγγραφή τους.[95]

γ) Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας για τους ενεχυροδανειστές και τους αργυραμοιβούς.[96]

---

[88]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[89]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[90]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[91]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[92]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[93]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[94]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 5

[95]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[96]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

δ) Η Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων για τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τις εταιρείες ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, που έχουν εγγραφεί στο δημόσιο μητρώο της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και για τους ιδιώτες ελεγκτές.

ε) Η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) για: εα) τους εξωτερικούς λογιστές-φοροτεχνικούς, τα νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών-φοροτεχνικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο πρόσωπο που αναλαμβάνει να παρέχει, είτε άμεσα είτε μέσω άλλων συνδεδεμένων προσώπων, υλική βοήθεια, συνδρομή ή συμβουλές σχετικά με φορολογικά θέματα, ως κύρια επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα, εβ) τους μεσίτες ακινήτων, εγ) τους εμπόρους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας.

στ) Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων για: στα) τις επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία, στβ) τις επιχειρήσεις, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων, καθώς και τα πρακτορεία που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές.

ζ) Το Υπουργείο Δικαιοσύνης για τους συμβολαιογράφους και τους δικηγόρους.

η) (...)[97]

θ) Για τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, αρμόδια αρχή είναι η κατά περίπτωση αρμόδια αρχή των ελληνικών χρηματοπιστωτικών οργανισμών, οι οποίοι ασκούν αντίστοιχες δραστηριότητες με τους ανωτέρω χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της αλλοδαπής.

2. Οι αρχές της προηγούμενης παραγράφου εποπτεύουν τα υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία είναι αρμόδιες, ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει ο παρών νόμος. Η συχνότητα, η ένταση και η κατανομή των πόρων προς διενέργεια της εποπτείας εξαρτώνται από το βαθμό επικινδυνότητας των υπόχρεων προσώπων και τους υφιστάμενους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με βάση ιδίως την Έκθεση Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου, την αντίστοιχη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη γνώμη των ΕΕΑ σχετικά με τον κίνδυνο που χαρακτηρίζει τη

[97]Αφαίρεση 4734/2020, Άρθρο 6

χρηματοπιστωτική αγορά και τις κατ΄ εξουσιοδότηση πράξεις, τις οποίες εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849. Η αξιολόγηση του βαθμού επικινδυνότητας των υπόχρεων προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων μη συμμόρφωσης, επανεξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς και όταν συμβαίνουν σημαντικά γεγονότα ή εξελίξεις στη διαχείριση ή τη λειτουργία τους.

3. Οι ανωτέρω αρχές ασκούν τις εξής εποπτικές αρμοδιότητες, με αποφάσεις που εκδίδονται, κατά περίπτωση, από τα αρμόδια όργανα διοίκησής τους:

α) Καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής των επί μέρους υποχρεώσεων που προβλέπονται στον παρόντα για τα εποπτευόμενα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων και στοιχείων που απαιτούνται για τη διενέργεια της πιστοποίησης και επαλήθευσης της ταυτότητας των πελατών τους, κατά την εφαρμογή μέτρων συνήθους, απλουστευμένης ή αυξημένης δέουσας επιμέλειας. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορεί να διαφοροποιούνται, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη η φύση, το μέγεθος και το νομικό πλαίσιο των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των ανωτέρω προσώπων, ο βαθμός κινδύνου που ενέχουν αυτές οι δραστηριότητες και οι διενεργούμενες συναλλαγές, καθώς και η αντικειμενική αδυναμία εφαρμογής συγκεκριμένων μέτρων από ορισμένες κατηγορίες υπόχρεων προσώπων. Ομοίως, μπορεί να καθορίζονται πρόσθετες ή αυστηρότερες υποχρεώσεις, εκτός όσων προβλέπονται στον παρόντα ή χαμηλότερα ποσοτικά όρια για να αντιμετωπίζονται αυξημένοι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

β) Καθοδηγούν με κατάλληλες οδηγίες και εγκυκλίους ή άλλες πρόσφορες μεθόδους τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων, τον καθορισμό πρακτικών συμπεριφοράς έναντι των πελατών, την επιλογή των κατάλληλων πληροφοριακών συστημάτων και την υιοθέτηση εσωτερικών διαδικασιών και διαδικασιών σε επίπεδο ομίλου για τον εντοπισμό ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων, που ενδέχεται να σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

γ) Καταρτίζουν ή διανέμουν στα υπόχρεα πρόσωπα ανακοινώσεις και πληροφορίες για υποθέσεις στις οποίες χρησιμοποιήθηκαν νέες μέθοδοι και πρακτικές για τη διάπραξη των αδικημάτων του άρθρου 2 στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό (τυπολογίες), καθώς και εκθέσεις για κινδύνους που συνδέονται με συγκεκριμένους κλάδους ή δραστηριότητες. Προς το

σκοπό αυτόν συνεργάζονται μεταξύ τους, με τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, με την Αρχή και ενδεχομένως με αλλοδαπές αντίστοιχες Αρχές, καθώς και παρακολουθούν τις σχετικές εργασίες διεθνών φορέων.

δ) Ενημερώνουν τα υπόχρεα πρόσωπα για πληροφορίες και ανακοινώσεις που αφορούν τη συμμόρφωση ή μη χωρών προς την ενωσιακή νομοθεσία και τις Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (Financial Action Task Force, εφεξής FATF).

ε) διενεργούν τακτικούς και έκτακτους ελέγχους για την επάρκεια και καταλληλότητα των εσωτερικών πολιτικών, των μέτρων και διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει και εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα, περιλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων στα κεντρικά γραφεία και τις εγκαταστάσεις τους, καθώς και σε υποκαταστήματα και θυγατρικές που εδρεύουν ή λειτουργούν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, σε συνεργασία, όταν κρίνεται απαραίτητο, με τις αρμόδιες Αρχές της ξένης χώρας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζουν δεόντως τις εκτιμήσεις κινδύνου στις οποίες προβαίνουν τα υπόχρεα πρόσωπα κατά την άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 13, καθώς και την επάρκεια των εφαρμοζόμενων μέτρων δέουσας επιμέλειας και εσωτερικών διαδικασιών. Ειδικότερα, στον τομέα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, η αρμόδια εποπτική αρχή διενεργεί ελέγχους στα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες στην Ελληνική Επικράτεια και έχει πλήρη πρόσβαση στις εγκαταστάσεις λειτουργίας τους, στους χώρους και στα συστήματα διεξαγωγής των παιγνίων, καθώς και στους χώρους φιλοξενίας των συστημάτων αυτών, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους,[98]

στ) διασφαλίζουν με εποπτικές δράσεις ότι όλα τα υπόχρεα πρόσωπα που λειτουργούν εγκαταστάσεις στην Ελληνική Επικράτεια τηρούν τις διατάξεις του παρόντος. Ειδικότερα, στον τομέα παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων, η αρμόδια εποπτική αρχή διασφαλίζει με εποπτικές δράσεις, ότι όλα τα υπόχρεα πρόσωπα τηρούν τις διατάξεις του παρόντος, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασης των χώρων λειτουργίας τους, καθώς και των χώρων και συστημάτων διεξαγωγής των παιγνίων και των χώρων φιλοξενίας αυτών. Στην περίπτωση υπόχρεων προσώπων που ανήκουν σε όμιλο του οποίου η μητρική επιχείρηση εδρεύει στην Ελλάδα, οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι οι εγκαταστάσεις που λειτουργούν τα υπόχρεα αυτά πρόσωπα σε άλλες

[98]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

χώρες εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις πολιτικές και διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 36. Στην περίπτωση υπόχρεων προσώπων που ανήκουν σε όμιλο, η μητρική επιχείρηση του οποίου εδρεύει σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται με την εκάστοτε αρμόδια εποπτική αρχή του κράτους μέλους στο οποίο έχει την έδρα του το υπόχρεο πρόσωπο, καθώς και των κρατών μελών στα οποία είναι εγκατεστημένα τα ιδρύματα που αποτελούν μέρος του ομίλου.[99]

Στην περίπτωση των εγκαταστάσεων της παρ. 6 του άρθρου 36, η εποπτεία μπορεί να περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων και αναλογικών μέτρων για την αντιμετώπιση σοβαρών ελλείψεων που απαιτούν άμεσες λύσεις. Τα εν λόγω μέτρα είναι προσωρινά και λήγουν όταν αντιμετωπισθούν οι ελλείψεις που έχουν επισημανθεί με τη συνδρομή ή συνεργασία της εποπτικής αρχής του κράτους μέλους καταγωγής του υπόχρεου προσώπου,.

ζ) Απαιτούν από τα υπόχρεα πρόσωπα κάθε στοιχείο ή δεδομένο που είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση των εποπτικών και ελεγκτικών τους καθηκόντων.

η) Διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που κατέχουν θέση ανώτερου διοικητικού στελέχους ή είναι πραγματικοί δικαιούχοι υπόχρεων προσώπων, πληρούν τις προϋποθέσεις καταλληλότητας και διαθέτουν εχέγγυα εντιμότητας και ήθους, όπως αυτές ορίζονται κατά περίπτωση στην κείμενη νομοθεσία.

θ) θεσπίζουν αποτελεσματικούς και αξιόπιστους μηχανισμούς για την ενθάρρυνση των καταγγελιών που αφορούν σε παραβάσεις από τα υπόχρεα πρόσωπα των διατάξεων του παρόντος. Για τον σκοπό αυτόν, παρέχουν έναν ή περισσότερους ασφαλείς διαύλους επικοινωνίας για άτομα που επιθυμούν να προβούν σε τέτοιου είδους αναφορές ή καταγγελίες. Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν ειδικές διαδικασίες για την παραλαβή των σχετικών καταγγελιών και την παρακολούθηση της έκβασής τους, μέτρα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των καταγγελλόντων, σαφείς κανόνες, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητα των καταγγελιών, καθώς και κατάλληλα μέτρα προστασίας των εργαζομένων που καταγγέλλουν παραβάσεις που έχουν διαπραχθεί εντός του υπόχρεου προσώπου,[100]

---

[99]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[100]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

ι) επιβάλλουν μέτρα και διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα κατά των υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους σύμφωνα με το άρθρο 46. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνουν την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σχετικά με τα μέτρα και τις διοικητικές κυρώσεις που έχουν επιβάλλει, συμπεριλαμβανομένης κάθε προσφυγής που έχει ασκηθεί και της έκβασής της.[101]

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος, εκτιμώντας τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που μπορεί να ενέχουν ορισμένες εργασίες της, καθορίζει με απόφασή της κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή τους.

5. Η Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, ύστερα από κατάλληλη εκτίμηση κινδύνου στην οποία επισημαίνεται ο τρόπος με τον οποίο λήφθηκαν υπόψη τα πορίσματα σχετικών εκθέσεων που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μπορεί με απόφασή της, να εξαιρεί ορισμένες υπηρεσίες τυχερών παιγνίων από το σύνολο ή μέρος των απαιτήσεων του παρόντος, εφόσον ο κίνδυνος που ενέχει η φύση και ενδεχομένως η έκταση των σχετικών υπηρεσιών εκτιμάται ως χαμηλός. Ανάμεσα στους παράγοντες που συνεκτιμώνται είναι και το πόσο ευάλωτες εμφανίζονται οι σχετικές συναλλαγές εν όψει των χρησιμοποιούμενων μεθόδων πληρωμής. Η απόφαση εξαίρεσης, μαζί με τη σχετική για την αιτιολόγησή της εκτίμηση κινδύνου, κοινοποιείται μέσω του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η παραπάνω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται για υπηρεσίες τυχερών παιγνίων που παρέχονται από επιχειρήσεις καζίνο. Κατά τα λοιπά, η εν γένει εποπτική και ελεγκτική αρμοδιότητα της Ε.Ε.Ε.Π. ασκείται, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 28 του Ν. 4002/2011 (Α΄180) και του άρθρου 17 του Ν. 3229/2004 (Α΄ 38).

6. Οι αρμόδιες αρχές διαθέτουν επαρκείς οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και διασφαλίζουν, μέσω της συνεχούς ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού τους, ότι αυτό διαθέτει ακεραιότητα και κατάλληλη κατάρτιση, διατηρεί δε υψηλό επαγγελματικό επίπεδο, μεταξύ άλλων, σε ζητήματα εμπιστευτικότητας, προστασίας δεδομένων και κανόνων για την αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων. Με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων των αρχών της παρ. 1 κατά περίπτωση, συγκροτούνται ειδικές υπηρεσιακές μονάδες στις οποίες ανατίθενται τα εποπτικά καθήκοντα του πρώτου εδαφίου. Στο

[101]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

προσωπικό των μονάδων αυτών παρέχεται συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση για τον χειρισμό εμπιστευτικών ζητημάτων και θεμάτων που άπτονται της προστασίας των δεδομένων.[102]

7. Οι αρμόδιες Αρχές υποβάλλουν τον πρώτο μήνα κάθε έτους αναλυτική έκθεση στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα σχετικά με την οργανωτική τους διάρθρωση, τις δραστηριότητες, τις κανονιστικές αποφάσεις και τις εγκυκλίους τους, τα αποτελέσματα των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί και της αξιολόγησης των υπόχρεων προσώπων, καθώς και τα μέτρα ή τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί από αυτές. Η υποβολή των ανωτέρω εκθέσεων των αρμοδίων αρχών στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα πραγματοποιείται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης περί τραπεζικού, χρηματιστηριακού, φορολογικού ή επαγγελματικού απορρήτου.

8. Οι αρμόδιες αρχές συνεργάζονται με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και παρέχουν σε αυτήν όλες τις πληροφορίες που της είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των καθηκόντων της.[103]

Άρθρο 7.

Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας (άρθρα 7 και 49 της Οδηγίας 2015/849)

1. Το Υπουργείο Οικονομικών, ως Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας, έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Εξετάζει, αναλύει και συγκρίνει τις ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλουν οι αρμόδιες Αρχές, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 6 και προτείνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την ενίσχυση του εποπτικού τους ρόλου,

β) επιδιώκει τη συνεχή αναβάθμιση του επιπέδου συνεργασίας των αρμόδιων Αρχών μεταξύ τους και με την Αρχή, ιδίως όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών, τη διενέργεια κοινών ελέγχων, την υιοθέτηση κοινών εποπτικών πρακτικών και την παροχή εναρμονισμένων οδηγιών προς τα υπόχρεα πρόσωπα, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές στη συγκρότηση, το οικονομικό μέγεθος, τις λειτουργικές δυνατότητες και τις επιχειρηματικές, συναλλακτικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των κατηγοριών των υπόχρεων προσώπων,

---

[102]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

[103]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 5

γ) διοργανώνει συναντήσεις, συσκέψεις και σεμινάρια με εκπροσώπους της Αρχής, των αρμόδιων Αρχών και των υπόχρεων προσώπων για ανταλλαγή απόψεων, αντιμετώπιση συγκεκριμένων θεμάτων και ενημέρωση για τις εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς σχετικά με την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής,

δ) συντονίζει τη σύνταξη μελετών, τη συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση επί μέρους θεμάτων και την υποβολή προτάσεων για την αναθεώρηση του ισχύοντος νομοθετικού και θεσμικού πλαισίου, σε συνεννόηση με την Επιτροπή Στρατηγικής του άρθρου 8, την Αρχή και τις αρμόδιες Αρχές,

ε) αναλαμβάνει τη διεθνή εκπροσώπηση της χώρας στα θέματα της αρμοδιότητάς του, προετοιμάζει και συντονίζει τη συμμετοχή σε διασκέψεις, συνόδους και ομάδες εργασίας των διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής στους οποίους η Ελλάδα είναι μέλος, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και της FATF και προσκαλεί, όποτε παρίσταται αναγκαίο, εμπειρογνώμονες ή εξειδικευμένο προσωπικό από άλλες υπηρεσίες και φορείς. Στο πλαίσιο της διεθνούς εκπροσώπησης, μεριμνά για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που αποστέλλουν οι διεθνείς οργανισμοί, για την υποβολή σχολίων ή προτάσεων προς αυτούς, για τη σύνταξη και υποβολή σχεδίων δράσης και για το συντονισμό των απαντήσεων στις διενεργούμενες από αυτούς αξιολογήσεις της χώρας, συνεργαζόμενο με την Αρχή, τις αρμόδιες Αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων, ενημερώνεται για τις εξελίξεις σε άλλους διεθνείς οργανισμούς ή φορείς στους οποίους συμμετέχουν η Αρχή, οι αρμόδιες Αρχές ή φορείς εκπροσώπησης ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προσώπων και φροντίζει για τη διαβίβαση των σχετικών πληροφοριών σε όλους τους ενδιαφερόμενους,

στ) παρέχει στον Πρόεδρο της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 8 πλήρη ενημέρωση για την αποτελεσματική εκπλήρωση του έργου της Επιτροπής,

ζ) επικοινωνεί με το Φορέα Διαβούλευσης του άρθρου 10, του παρέχει κάθε δυνατή ενημέρωση και υποστήριξη και αξιολογεί τις προτάσεις και εισηγήσεις του,

η) ενημερώνει την Αρχή, τις αρμόδιες αρχές και τους φορείς εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων για τα αποτελέσματα των εκθέσεων εκτίμησης κινδύνου,

θ) λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω αποτελέσματα, εισηγείται στην Επιτροπή Στρατηγικής τη θέσπιση μέτρων και την κατανομή πόρων για την καλύτερη αντιμετώπιση ή το μετριασμό των κινδύνων που εντοπίστηκαν και προτείνει δράσεις στους εντοπισμένους τομείς που παρουσιάζουν υψηλή επικινδυνότητα.

ι) διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον κατάλογο των αρμόδιων αρχών της παρ. 1 του άρθρου 6, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας τους, και διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες αυτές παραμένουν επικαιροποιημένες.[104]

2. Οι ανωτέρω αρμοδιότητες ασκούνται από την αρμόδια υπηρεσία της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής. Η ταυτότητα και τα στοιχεία της υπηρεσίας, καθώς και η περιγραφή του μηχανισμού της Επιτροπής Στρατηγικής του άρθρου 8 κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και τα άλλα κράτη μέλη.[105]

Άρθρο 8.

Επιτροπή Στρατηγικής[106]

1. Συστήνεται, στο Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Στρατηγικής για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής (εφεξής Επιτροπή Στρατηγικής). Η Επιτροπή Στρατηγικής αποτελεί τον μηχανισμό που καθορίζει σε εθνικό επίπεδο τη στρατηγική για τις ανωτέρω πράξεις και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.[107]

---

[104]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 6

[105]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 6

[106]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[107]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

2. Πρόεδρος της Επιτροπής Στρατηγικής είναι ο Γενικός Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, και μέλη της οι εξής, με τους αναπληρωτές τους:[108]

α) ο Πρόεδρος της Αρχής και ο αναπληρωτής του,[109]

β) ο Γενικός Διευθυντής Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών,[110]

γ) ο Γενικός Διευθυντής Φορολογικής Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.),[111]

δ) ο Γενικός Διευθυντής Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε.,[112]

ε) ο Γενικός Γραμματέας Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας,[113]

στ) ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομικών,[114]

ζ) ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,[115]

η) ο Διευθυντής της Δ1 Διεύθυνσης ΟΗΕ και Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών και Διασκέψεων του Υπουργείου Εξωτερικών,[116]

θ) ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ι) ο Διοικητής της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας,[117]

---

[108]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[109]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[110]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[111]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[112]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[113]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[114]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[115]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[116]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[117]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

ια) ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,[118]

ιβ) ο Αρχηγός του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής,[119]

ιγ) ο Γενικός Γραμματέας Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου,[120]

ιδ) ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Επιθεώρησης Εποπτευόμενων Εταιρειών της Τράπεζας της Ελλάδος,[121]

ιε) ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς,[122]

ιστ) ο Πρόεδρος της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,[123]

ιζ) ο Πρόεδρος της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων.[124]

3. Ο αναπληρωτής κάθε μέλους της Επιτροπής Στρατηγικής υποδεικνύεται από το τακτικό μέλος και πρέπει να είναι υψηλόβαθμο στέλεχος της ίδιας υπηρεσίας. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Στρατηγικής τα μέλη μπορεί να συνεπικουρούνται από στελέχη εξειδικευμένα στα θέματα της εκάστοτε ημερήσιας διάταξης. Η Επιτροπή συνεδριάζει νομίμως με επιτόπιες ή ηλεκτρονικές συνεδριάσεις, όταν υπάρχει απαρτία των μελών της. Λαμβάνει αποφάσεις κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας, υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου. Για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται ειδικά στο παρόν, εφαρμόζεται συμπληρωματικά ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄45).[125]

4. Η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, τουλάχιστον μια φορά ανά εξάμηνο και εκτάκτως, με πρωτοβουλία του ιδίου. Ο Πρόεδρος μπορεί να συγκαλεί έκτακτες συνεδριάσεις με

---

[118]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[119]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[120]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[121]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[122]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[123]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[124]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[125]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

ορισμένα μέλη που συνδέονται με συγκεκριμένο αντικείμενο και να αναθέτει σε ομάδες εργασίας την εξέταση εξειδικευμένων θεμάτων. Η Επιτροπή Στρατηγικής μπορεί να καλεί, κατά περίπτωση, να συμμετάσχουν στις συνεδριάσεις της εκπρόσωποι άλλων δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων, όπως ιδίως του φορέα διαβούλευσης του άρθρου 10, με σκοπό την εξέταση θεμάτων της αρμοδιότητάς τους.[126]

5. Γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή Στρατηγικής παρέχει η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.[127]

6. Έργο της Επιτροπής Στρατηγικής είναι:[128]

α) Ο εντοπισμός, η ανάλυση, η εκτίμηση και η αντιμετώπιση των εκάστοτε υφιστάμενων κινδύνων σε εθνικό επίπεδο στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, με παράλληλη μέριμνα για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή συντάσσει Έκθεση Εθνικής Εκτίμησης Κινδύνου, η οποία επικαιροποιείται όταν κρίνεται αναγκαίο με αξιοποίηση, μεταξύ άλλων, της σχετικής έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή Στρατηγικής συντονίζει τη διαδικασία εκπόνησης, τακτής αναθεώρησης, επικαιροποίησης και δημοσιοποίησης των εκτιμήσεων κινδύνου, με στόχο τον μετριασμό των κινδύνων και την αξιοποίηση των ευρημάτων στην κατανομή πόρων και στον σχεδιασμό δράσεων σε επιλεγμένους τομείς και ειδικότερα:[129]

αα) εντοπίζει τομείς ή πεδία που διατρέχουν χαμηλότερο ή υψηλότερο κίνδυνο και σχεδιάζει τη λήψη ενισχυμένων μέτρων από τα υπόχρεα πρόσωπα στις περιπτώσεις υψηλού κινδύνου,[130]

ββ) χρησιμοποιεί τις ανωτέρω εκτιμήσεις για τη χάραξη συγκεκριμένων πολιτικών και την προώθηση των κατάλληλων μέτρων νομοθετικής, κανονιστικής και οργανωτικής φύσης για αντιμετώπιση των

---

[126]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[127]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[128]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[129]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[130]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

εντοπισμένων κινδύνων, καθώς και για την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων ως προς την κατανομή των διαθέσιμων πόρων,[131]

γγ) θέτει στη διάθεση των υπόχρεων προσώπων τις αναγκαίες πληροφορίες, προκειμένου αυτά να προβούν στις δικές τους εκτιμήσεις κινδύνου,[132]

δδ) ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών και τις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αποτελέσματα των ανωτέρω εκτιμήσεων κινδύνου,[133]

εε) αναφέρει τις εθνικές προσπάθειες, τη θεσμική δομή και τις διαδικασίες του συστήματος καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής που εφαρμόζουν, μεταξύ άλλων, η Αρχή του άρθρου 47 και οι φορολογικές και εισαγγελικές αρχές, καθώς και τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους (ανθρώπινο δυναμικό και προϋπολογισμός), στον βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες.[134]

β) Η διασφάλιση της συμμόρφωσης της Χώρας με τα διεθνή πρότυπα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής και την ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων διεθνών οργανισμών και φορέων σχετικά με την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής.[135]

γ) Η εξέταση τρόπων ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας της Αρχής, όσον αφορά ιδίως, στη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, την αναβάθμιση της συνεργασίας της με τις εποπτικές Αρχές και την

---

[131]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[132]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[133]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[134]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[135]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

ενεργοποίηση και άλλων δημόσιων φορέων για την υποβολή αναφορών ή τη διαβίβαση πληροφοριών προς την Αρχή.[136]

δ) Η υποβολή προτάσεων για τη βελτίωση της ασκούμενης εποπτείας εκ μέρους των αρμόδιων αρχών και την ανάπτυξη της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ των φορέων της παρ. 2.[137]

ε) Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με σκοπό την ανταλλαγή εμπειριών και τη μελέτη των αναγκαίων προσαρμογών που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνεισφοράς των φορέων του ιδιωτικού τομέα στην αντιμετώπιση των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής.[138]

7. Η Επιτροπή Στρατηγικής αξιοποιεί για τους παραπάνω σκοπούς το έργο του Κεντρικού Συντονιστικού Φορέα, της Αρχής, των αρμόδιων αρχών και άλλων φορέων και παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις σε διεθνείς οργανισμούς και φορείς, ιδίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το Συμβούλιο της Ευρώπης, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τη FATF. Προς τούτο, ενημερώνεται σχετικά από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και την Αρχή.[139]

8. Η Επιτροπή Στρατηγικής καταρτίζει ετήσια έκθεση που υποβάλλει στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στην οποία περιγράφονται τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων κινδύνου που έχει διενεργήσει και οι δραστηριότητές της και προτείνονται πολιτικές και συγκεκριμένα μέτρα για την αναβάθμιση των εθνικών μηχανισμών που στοχεύουν στην πρόληψη και καταπολέμηση των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής. Η έκθεση υποβάλλεται μέσα στο πρώτο τρίμηνο κάθε έτους. Αντίγραφο της έκθεσης κοινοποιείται στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και στους Υπηρεσιακούς Γραμματείς των Υπουργείων που εκπροσωπούνται. Η Επιτροπή Στρατηγικής δημοσιεύει

---

[136]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[137]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[138]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[139]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

περίληψη της έκθεσης στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών παραλείποντας διαβαθμισμένες πληροφορίες που περιέχονται σε αυτήν.[140]

9. Οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Στρατηγικής και των ομάδων εργασίας της θεωρούνται εμπιστευτικές.[141]

Άρθρο 9.

Άλλες δημόσιες αρχές

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες συγκεντρώνουν και καταχωρίζουν στοιχεία και έγγραφα για αγοραπωλησίες ακινήτων πάσης φύσεως ή εισπράττουν τους σχετικούς φόρους και τέλη λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για τον εντοπισμό πιθανών περιπτώσεων διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω αυτών των συναλλαγών. Τα μέτρα αυτά είναι συμπληρωματικά με αυτά που ελέγχουν το πόθεν έσχες των αγοραστών ακινήτων και προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου με κατηγοριοποίηση των συναλλαγών και των συναλλασσομένων προσώπων που παρουσιάζουν μεγαλύτερο κίνδυνο και απαιτούν ενδελεχή έλεγχο. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, ο τρόπος συνεργασίας με αντίστοιχες υπηρεσίες ή φορείς του εσωτερικού ή του εξωτερικού, καθώς και οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

2. Οι αρμόδιες τελωνειακές και φορολογικές υπηρεσίες, η Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε.), καθώς και η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος λαμβάνουν τα αναγκαία οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και καταστολή της διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας μέσω του διασυνοριακού και εσωτερικού εμπορίου. Τα μέτρα αυτά προβλέπουν διαδικασίες εκτίμησης του βαθμού κινδύνου αναλόγως του είδους και της ποσότητας των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και αγαθών, της χώρας προέλευσης ή προορισμού, της συμβατότητας των ανωτέρω στοιχείων με την οικονομική επιφάνεια και τις

---

[140]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

[141]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 7

επιχειρηματικές, εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες των συναλλασσομένων, της αξιοπιστίας των μεταφορικών εταιρειών και κάθε άλλου σχετικού παράγοντα. Οι ανωτέρω Αρχές συνεργάζονται και διασταυρώνουν στοιχεία με άλλες δημόσιες υπηρεσίες και φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής, καθώς και με τα πιστωτικά ιδρύματα που διενεργούν, άμεσα ή έμμεσα, συναλλαγές συνδεόμενες με τις ως άνω εμπορικές πράξεις ή έχουν επιχειρηματική σχέση με τους συναλλασσομένους. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ορίζονται οι επί μέρους αρμόδιες υπηρεσίες, οι αρμοδιότητες εκάστης, οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες για την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

3. Οι αρμόδιες φορολογικές υπηρεσίες, η Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, καθώς και η Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε., σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και άλλων, κατά περίπτωση, αρμόδιων Υπουργείων, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη και καταστολή χρησιμοποίησης εταιρειών ή εταιρικών σχημάτων για σκοπούς διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως:

α) Ο έλεγχος της αξιοπιστίας και της φερεγγυότητας των εταίρων και μετόχων, μελών διοικητικών συμβουλίων ή διευθυντικών στελεχών,

β) ο καθορισμός διαδικασιών πιστοποίησης της νόμιμης προέλευσης των αρχικών και νέων κεφαλαίων, ιδίως κατά την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμων εταιρειών, εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή μη,

γ) η αυξημένη εποπτεία για την ορθή και νόμιμη χρήση των εθνικών και ενωσιακών επιδοτήσεων, χορηγήσεων και άλλων ενισχύσεων προς εταιρείες και άλλες επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας και Ανάπτυξης ή των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών και με αποφάσεις των αρμόδιων δημόσιων αρχών και φορέων ορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες, οι επί μέρους αρμοδιότητές τους, οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες συγκεκριμένων δράσεων και ενεργειών, με βάση την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και τη σχέση κόστους οφέλους ως προς την επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων των εταιρειών ή πρόσθετων ελέγχων των αρχών και υπηρεσιών, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων.

4. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών για την αδειοδότηση, καταχώριση, επιχορήγηση, έλεγχο και εποπτεία των αστικών εταιρειών, οργανισμών, οργανώσεων, σωματείων

και άλλων μορφών ενώσεων προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων, που στο πλαίσιο του σκοπού τους διενεργούν εράνους, κάνουν δωρεές, λαμβάνουν επιχορηγήσεις ή δωρεές, καθορίζονται τρόποι, μέτρα και διαδικασίες για την αποτροπή χρησιμοποίησης των ανωτέρω για σκοπούς διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται ιδίως η τήρηση μητρώου των ανωτέρω από αρμόδια Αρχή, ανά κατηγορία, η υποχρεωτική διεκπεραίωση των κυριότερων συναλλαγών τους μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και η διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων επί αυτών από αρμόδιες δημόσιες Αρχές, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου.

5. Οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων Υπουργείων, που είναι αρμόδιες για την εποπτεία και επιχορήγηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή μη κυβερνητικών οργανώσεων, καθορίζουν με αποφάσεις τους τα κατάλληλα μέτρα για την ορθή διαχείριση των επιδοτήσεων, επιχορηγήσεων ή χορηγήσεων πάσης φύσεως. Ειδικά ως προς το Υπουργείο Εξωτερικών λαμβάνονται υπόψη οι προβλεπόμενες από το άρθρο 27 του ν. 4110/2013 διατάξεις και επιδιώκεται ο συντονισμός των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου με την Οικονομική Αστυνομία, την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών και την Αρχή.[142]

6. Τα Υπουργεία, οι αρμόδιες Αρχές και υπηρεσίες και οι άλλοι δημόσιοι φορείς που αναφέρονται στις παραγράφους 1 έως 5 αναφέρουν, χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή, κάθε περίπτωση για την οποία υπάρχουν ενδείξεις ή υπόνοιες απόπειρας ή διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από τις άλλες ενέργειες στις οποίες μπορούν αρμοδίως να προβούν.

---

[142] Τροποποίηση 4583/2018, Άρθρο 78

Άρθρο 10.

Φορέας διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται τα μέλη του ειδικού Φορέα διαβούλευσης ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (εφεξής Φορέας Διαβούλευσης) που έχει συσταθεί με το άρθρο 11 του Ν. 3691/2008, τα οποία προέρχονται από τους φορείς εκπροσώπησης των επί μέρους κατηγοριών υπόχρεων προσώπων. Σε περίπτωση μη ύπαρξης φορέα εκπροσώπησης κάποιας κατηγορίας υπόχρεων προσώπων, ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ορίζει ως μέλος τον εκπρόσωπο της μεγαλύτερης σε όρους ενεργητικού ή κύκλου εργασιών επιχείρηση στη συγκεκριμένη κατηγορία.

2. Ως Πρόεδρος του Φορέα Διαβούλευσης ορίζεται ο Γενικός Γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Τα μέλη προτείνονται από τους επί μέρους φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων της απόφασης. Η θητεία των ανωτέρω είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται.

3. Έδρα του Φορέα Διαβούλευσης ορίζονται τα γραφεία της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Ο Φορέας συνεδριάζει σε ολομέλεια τακτικώς μια (1) τουλάχιστον φορά το εξάμηνο, εκτάκτως δε, με πρωτοβουλία του Προέδρου. Στην πρώτη συνεδρίαση ο Πρόεδρος και τα μέλη γνωστοποιούν τους αναπληρωτές που τους αντικαθιστούν σε περίπτωση κωλύματος.

4. Ο Πρόεδρος μπορεί να καλεί ορισμένα μόνο μέλη σε ειδικές έκτακτες συνεδριάσεις για εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν αυτά τα μέλη. Μπορεί, επίσης, να καλεί σε ειδικές έκτακτες συνεδριάσεις υπόχρεα πρόσωπα για τα οποία δεν υπάρχουν φορείς εκπροσώπησης και δεν έχει οριστεί μέλος, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παράγραφο 1 με σκοπό την εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που τα αφορούν.

5. Με απόφαση της ολομέλειας του Φορέα Διαβούλευσης καταρτίζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας στον οποίο προσδιορίζονται οι διαδικασίες σύγκλησης των συνεδριάσεων, η τήρηση πρακτικών, ο τρόπος κατάρτισης της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων, η γραμματειακή υποστήριξη και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ο Κανονισμός περιλαμβάνει τις δραστηριότητες και δράσεις του Φορέα Διαβούλευσης και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

6. Στις δράσεις του Φορέα περιλαμβάνονται ιδίως:

α) Η συνεργασία των συμμετεχόντων για την αποτελεσματικότερη εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους που προβλέπονται στον παρόντα,

β) η ανταλλαγή της εμπειρίας και της γνώσης τους για τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις, η μελέτη συγκεκριμένων προβλημάτων και ο εντοπισμός ευάλωτων τομέων ή κλάδων ή καταστάσεων για τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) η παροχή διευκρινιστικών οδηγιών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Αρχών, προς τα υπόχρεα πρόσωπα, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκουν, για την αντιμετώπιση τεχνικών θεμάτων,

δ) η διάχυση των πληροφοριών που περιέχονται σε τυπολογίες και τεχνικά κείμενα ελληνικών φορέων και διεθνών οργανισμών, η μελέτη και ανάλυση αυτών και η υποβολή προτάσεων προς τους αρμόδιους φορείς για την αντιμετώπιση θεμάτων που ανακύπτουν,

ε) η συγκρότηση ομάδων εργασίας για την εξέταση θεμάτων που αφορούν όλους ή μερικούς από τους συμμετέχοντες, ιδίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων διαδικασιών, μέτρων και πρακτικών για τον εντοπισμό ύποπτων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων και τη βελτίωση αυτών,

στ) η διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων ή συναντήσεων και η έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων και εκπαιδευτικού υλικού με σκοπό την ευαισθητοποίηση των υπόχρεων προσώπων για τους κινδύνους που ενέχουν τα αδικήματα του άρθρου 2 για την κοινωνία, την αξιοπιστία και τη φήμη τους, καθώς και την ενημέρωσή τους για ενδεχόμενη πειθαρχική, διοικητική ή ποινική ευθύνη τους λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεών τους.

7. Κατά τη διενέργεια αξιολογήσεων της χώρας από διεθνείς οργανισμούς ή φορείς σχετικά με την εφαρμογή των διεθνών προτύπων όσον αφορά την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ο Φορέας Διαβούλευσης και οι επιμέρους φορείς εκπροσώπησης των υπόχρεων προσώπων συνεργάζονται με τις αρμόδιες Αρχές και τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα.

8. Ο Φορέας Διαβούλευσης καταρτίζει μέσα στο πρώτο εξάμηνο κάθε έτους ενημερωτική έκθεση για τις δραστηριότητές του κατά το προηγούμενο έτος, την οποία υποβάλλει στις αρμόδιες Αρχές, την Αρχή, τον Κεντρικό

Συντονιστικό Φορέα και την Επιτροπή Στρατηγικής. Η έκθεση πρέπει να είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών.

9. Οι πληροφορίες που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να δημοσιοποιούνται. Με απόφαση της ολομέλειας του Φορέα, κατόπιν εισήγησης του Προέδρου, μπορεί να καθορίζονται τα κριτήρια και οι κατηγορίες εμπιστευτικών πληροφοριών που δεν πρέπει να δημοσιοποιηθούν, λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ανάγκη διασφάλισης του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΔΕΟΥΣΑ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

Άρθρο 11.

Ανώνυμοι λογαριασμοί και μετοχές (άρθρο 10 της Οδηγίας 2015/849)

1. Απαγορεύεται τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί να τηρούν μυστικούς, ανώνυμους ή μόνον αριθμημένους λογαριασμούς, ανώνυμα βιβλιάρια καταθέσεων, ανώνυμες θυρίδες ασφαλείας, λογαριασμούς με εικονικά ονόματα ή λογαριασμούς που δεν έχουν το πλήρες όνομα του δικαιούχου τους, σύμφωνα με τα έγγραφα πιστοποίησης της ταυτότητας και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ. Μ.) στην Ελλάδα ή στη χώρα φορολογικής κατοικίας, εφόσον με τη χώρα αυτή υφίσταται σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει τη φορολογική του κατοικία σε χώρα με την οποία δεν έχει συναφθεί σύμβαση ανταλλαγής πληροφοριών, τότε απαιτείται η απόκτηση Α.Φ. Μ. στην Ελλάδα. Για κάθε είδους καταβολή συντάξεων, μισθοδοσίας, επιδοτήσεων, επιδομάτων προνοιακού ή μη χαρακτήρα, μερισμάτων, επιστροφή φόρων κ.ο.κ., που πραγματοποιείται από το Δημόσιο, την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης ή πρόνοιας με πίστωση λογαριασμού πληρωμών (IBAN) του δικαιούχου, απαιτείται να διενεργείται από τους ανωτέρω φορείς η προηγούμενη ταυτοποίησή του με τον Α.Φ.Μ. του δικαιούχου ή συνδικαιούχου του λογαριασμού. Η ταυτοποίηση του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να διενεργείται αυτοματοποιημένα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που τηρούν λογαριασμούς πληρωμών

διαθέτουν στο Κέντρο Διαλειτουργικό τητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης κατάλληλη διαδικτυακή υπηρεσία για την αυτοματοποιημένη ταυτοποίηση του λογαριασμού πληρωμών (IBAN) του δικαιούχου με τον Α.Φ.Μ. του δικαιούχου ή συνδικαιούχου του λογαριασμού. Με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα, καθώς και τεχνικά θέματα που αφορούν στη διαδικασία ταυτοποίησης του λογαριασμού πληρωμών (IBAN) με τον Α.Φ.Μ. του δικαιούχου ή συνδικαιούχου του λογαριασμού. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που τηρούν λογαριασμούς πληρωμών υποχρεούνται να διασταυρώνουν τα στοιχεία των δικαιούχων σύμφωνα με τους ειδικούς καταλόγους που αποστέλλονται από τους φορείς καταβολής και να επιβεβαιώνουν την τυχόν ανεπιτυχή ολοκλήρωση της σχετικής συναλλαγής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε τεχνικό θέμα που αφορά στην υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου.[143]

2. Κομιστές ανώνυμων μετοχών εταιρειών που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο οφείλουν, κατά την εξαργύρωση των μερισματαποδείξεων, να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (Α΄ 75) ότι είναι οι κύριοι ή επικαρπωτές των μετοχών ή πληρεξούσιοι, αυτών, δηλώνοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία των κυρίων ή επικαρπωτών και προσκομίζοντας τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα. Οι πληρεξούσιοι οφείλουν, ταυτόχρονα, να δηλώσουν τα στοιχεία των κυρίων ή επικαρπωτών και να προσκομίσουν τα σχετικά νομιμοποιητικά έγγραφα.

Άρθρο 12.

Περιπτώσεις εφαρμογής δέουσας επιμέλειας (άρθρα 11 και 12 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στις εξής περιπτώσεις όταν:[144]

α) συνάπτουν επιχειρηματική σχέση,[145]

---

[143]Τροποποίηση 4704/2020, Άρθρο 18; Τροποποίηση 4607/2019, Άρθρο 62

[144]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[145]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

β) διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή που: βα) ανέρχεται σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ είτε η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με μία και μόνη πράξη είτε με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους, ββ) αποτελεί μεταφορά χρηματικών ποσών, σύμφωνα με τον ορισμό του στοιχείου 9 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 141) άνω των χιλίων (1.000) ευρώ,[146]

γ) πρόκειται για πρόσωπα που εμπορεύονται αγαθά και διενεργούν περιστασιακή συναλλαγή σε μετρητά που αφορά σε ποσό δέκα χιλιάδων (10.000) τουλάχιστον ευρώ, ανεξάρτητα από το αν διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,[147]

δ) πρόκειται για παρόχους υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διενεργούν συναλλαγή που αφορά σε ποσό δύο χιλιάδων (2.000) τουλάχιστον ευρώ κατά την κατάθεση του στοιχήματος, την είσπραξη των κερδών ή και στις δύο περιπτώσεις, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνεται να συνδέονται μεταξύ τους,[148]

ε) υπάρχει υπόνοια νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ανεξάρτητα από κάθε παρέκκλιση, εξαίρεση ή κατώτατο όριο ποσού,[149]

στ) υπάρχουν αμφιβολίες για την ακρίβεια, την πληρότητα ή την επάρκεια των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προηγουμένως για την πιστοποίηση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη ή του πραγματικού δικαιούχου.[150]

---

[146]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[147]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[148]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[149]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[150]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

Τα ανωτέρω ποσά υπολογίζονται χωρίς Φ.Π.Α. ή άλλες νόμιμες κρατήσεις που επιβαρύνουν τον πελάτη.[151]

2. Κατά παρέκκλιση των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 του άρθρου 13, της παρ. 3 του άρθρου 14 και βάσει κατάλληλης αξιολόγησης περί μικρού κινδύνου τα υπόχρεα πρόσωπα μπορεί να μην εφαρμόζουν ορισμένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε ό,τι αφορά στο ηλεκτρονικό χρήμα, αν πληρούνται σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις ελαχιστοποίησης του κινδύνου:[152]

α) το μέσο πληρωμής δεν διαθέτει δυνατότητα επαναφόρτισης ή έχει ανώτατο μηνιαίο όριο πράξεων εκατόν πενήντα (150) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα,[153]

β) το ανώτατο ποσό που αποθηκεύεται ηλεκτρονικά δεν υπερβαίνει τα εκατόν πενήντα (150) ευρώ και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στην Ελλάδα,[154]

γ) το μέσο πληρωμής χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,[155]

δ) το μέσο πληρωμής δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί με ανώνυμο ηλεκτρονικό χρήμα,[156]

ε) ο εκδότης παρακολουθεί επαρκώς τις συναλλαγές ή την επιχειρηματική σχέση, ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών.[157]

3. Η παρ. 2 δεν ισχύει σε περίπτωση εξόφλησης σε μετρητά ή ανάληψης σε μετρητά της νομισματικής αξίας του ηλεκτρονικού χρήματος, όταν το εξοφλούμενο ποσό υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ ανά συναλλαγή ή σε περίπτωση εξ αποστάσεως πράξης πληρωμής, όπως ορίζεται στην παρ. 6 του

---

[151]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[152]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[153]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[154]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[155]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[156]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[157]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α΄ 84), όταν το καταβαλλόμενο ποσό υπερβαίνει τα πενήντα (50) ευρώ.[158]

4. Κατά την εκπλήρωση των ανωτέρω υποχρεώσεών τους τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να ενεργούν σύμφωνα με την αξιολόγηση κινδύνου και δεν βασίζονται αποκλειστικά στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων των άρθρων 20 και 21.[159]

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που ενεργούν ως αποδέκτες καρτών πληρωμής δέχονται τις πληρωμές που πραγματοποιούνται με ανώνυμες προπληρωμένες κάρτες μόνον εφόσον αυτές έχουν εκδοθεί από υπόχρεα πρόσωπα με εγκατάσταση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.[160]

6. Ειδικότερα, οι παρ. 2, 3 και 5 δεν ισχύουν σε περίπτωση υπηρεσιών τυχερών παιγνίων που διεξάγονται με τη χρήση ηλεκτρονικού λογαριασμού παίκτη της περ. ιε΄ του άρθρου 25 του ν. 4002/2011 (Α΄ 180), εφόσον τα θέματα αυτά ρυθμίζονται αυστηρότερα, σύμφωνα με τον ν. 4002/2011 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικές αποφάσεις.[161]

Άρθρο 13.

Μέτρα συνήθους δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 παράγραφοι 1 έως 6, άρθρο 14 παράγραφοι 4 έως 5 και Παράρτημα Ι της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα μέτρα της συνήθους δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζουν τα υπόχρεα πρόσωπα ως προς τον πελάτη περιλαμβάνουν:

α) την εξακρίβωση και την επαλήθευση της ταυτότητας του πελάτη βάσει εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών από αξιόπιστη και ανεξάρτητη πηγή, συμπεριλαμβανομένων, όπου υπάρχουν, μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με την ηλεκτρονική

---

[158]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[159]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 8

[160]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 8

[161]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 8

ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά (L 257) ή οποιασδήποτε άλλης ασφαλούς, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής, διαδικασίας ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από την εκάστοτε αρμόδια αρχή του άρθρου 6. Όταν ο πελάτης ενεργεί μέσω εξουσιοδοτημένου προσώπου, το υπόχρεο πρόσωπο εξακριβώνει και επαληθεύει και την ταυτότητα του προσώπου αυτού, όπως και τα στοιχεία νομιμοποίησής του,[162]

β) την εξακρίβωση της ταυτότητας του πραγματικού δικαιούχου, την επικαιροποίηση των στοιχείων και τη λήψη εύλογων μέτρων, όπως αυτά εξειδικεύονται με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα, τα εμπιστεύματα ή άλλα νομικά μορφώματα λαμβάνονται εύλογα μέτρα για να γίνει γνωστή η διάρθρωση του καθεστώτος ιδιοκτησίας και ελέγχου του πελάτη. Σε περίπτωση που ο πραγματικός δικαιούχος που προσδιορίζεται είναι το ανώτατο διοικητικό στέλεχος που αναφέρεται στην υποπερ. ββ΄ της περ. α΄ της παρ. 17 του άρθρου 3, τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν τα αναγκαία εύλογα μέτρα για την εξακρίβωση της ταυτότητας του φυσικού προσώπου που κατέχει τη θέση του ανώτατου διοικητικού στελέχους και τηρούν αρχείο με τις δράσεις που αναλήφθηκαν, καθώς και τις ενδεχόμενες δυσκολίες που διαπιστώθηκαν κατά τη διαδικασία επαλήθευσης.[163]

γ) την αξιολόγηση και, ανάλογα με την περίπτωση, τη συλλογή πληροφοριών για το αντικείμενο και το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης,

δ) την άσκηση συνεχούς εποπτείας όσον αφορά στην επιχειρηματική σχέση, με ενδελεχή εξέταση των συναλλαγών που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια αυτής, για να εξασφαλίζεται ότι οι συναλλαγές ή δραστηριότητες συνάδουν με τις γνώσεις που έχουν τα υπόχρεα πρόσωπα σχετικά με τον πελάτη, τις επαγγελματικές δραστηριότητες και το προφίλ κινδύνου του, καθώς και, εφόσον απαιτείται, την προέλευση των κεφαλαίων, σύμφωνα με κριτήρια που μπορεί να ορίζουν οι αρμόδιες Αρχές. Τα υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν επιπλέον την τήρηση ενημερωμένων εγγράφων, δεδομένων ή πληροφοριών.

---

[162]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

[163]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 9

2. Αν το υπόχρεο πρόσωπο δεν μπορεί να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου 1, οφείλει να αρνηθεί να εκτελέσει συναλλαγή του, δεν συνάπτει επιχειρηματική σχέση ή διακόπτει οριστικά αυτήν και εξετάζει αν συντρέχει υποχρέωση αναφοράς στην Αρχή. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται ως προς τους συμβολαιογράφους, τους δικηγόρους, τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τους λογιστές-φοροτεχνικούς συμβούλους, μόνον αν τα εν λόγω πρόσωπα εξακριβώνουν τη νομική θέση των πελατών τους ή εκτελούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της υπεράσπισης ή εκπροσώπησής τους σε δικαστικές διαδικασίες ή σχετικά με αυτές, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών αναφορικά με την κίνηση ή αποφυγή τέτοιων διαδικασιών.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί υποχρεούνται ειδικότερα:

α) Να συνεκτιμούν, σύμφωνα και με την παράγραφο 1 του άρθρου 28 το συνολικό χαρτοφυλάκιο το οποίο διατηρεί ο συναλλασσόμενος σε αυτά και ενδεχομένως σε άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει το υπόχρεο πρόσωπο για να εξακριβώσουν τη συμβατότητα της υπό εξέταση συναλλαγής με την οικονομική-συναλλακτική του εικόνα, και β) να επαληθεύουν, κατά τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης, τα ετήσια εισοδήματα του πελάτη με βάση προσκομιζόμενη πρόσφατη πράξη διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, εκτός αν ο πελάτης δεν υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών καταθέσεων, τίτλων ή άλλης φύσεως χρηματοοικονομικών προϊόντων, οι δικαιούχοι των λογαριασμών αυτών θεωρούνται ως πελάτες και εφαρμόζονται γι΄ αυτούς οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

4. Στην περίπτωση ασφαλίσεων ζωής, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί λαμβάνουν επιπλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας που απαιτούνται για τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, τα εξής μέτρα δέουσας επιμέλειας για τους δικαιούχους ασφαλίσματος ασφαλιστήριου συμβολαίου ζωής μόλις ταυτοποιηθούν ή προσδιορισθούν οι δικαιούχοι:

α) Στην περίπτωση δικαιούχων ασφαλίσματος που ταυτοποιούνται ως συγκεκριμένα κατονομαζόμενα πρόσωπα ή νομικά μορφώματα, λαμβάνουν το όνομα ή την επωνυμία τους,

β) στην περίπτωση δικαιούχων ασφαλίσματος που προσδιορίζονται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία ή με άλλα μέσα,

λαμβάνουν επαρκείς πληροφορίες σχετικά με τους εν λόγω δικαιούχους, ώστε να βεβαιωθούν ότι θα είναι σε θέση να προσδιορίσουν την ταυτότητα του δικαιούχου κατά το χρόνο της πληρωμής του ασφαλίσματος.

5. Αν σε μία συναλλαγή ή σε σειρά συνδεόμενων συναλλαγών συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο δύο (2) ή περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα, καθένα από αυτά οφείλει να εφαρμόσει τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 19. Τα ανωτέρω ισχύουν ιδίως για ασφαλιστικά συμβόλαια, αγοραπωλησίες μετοχών, συμβολαίων παραγώγων, ομολόγων ή άλλων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και για συναλλαγές με κάρτες οποιασδήποτε φύσεως.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να εξειδικεύονται διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/847 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών (L 141), λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2015/847 δεν εφαρμόζεται στις μεταφορές ποσών εντός της Ελλάδας σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που επιτρέπει πληρωμή αποκλειστικά για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, όταν πληρούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις:[164]

α) ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου υπόκειται στον παρόντα,[165]

β) ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου της πληρωμής είναι σε θέση να ανιχνεύει, μέσω του δικαιούχου, με αποκλειστικό αναγνωριστικό κωδικό συναλλαγής, τη μεταφορά ποσών από το πρόσωπο που έχει συνάψει συμφωνία με τον δικαιούχο της πληρωμής για την παροχή αγαθών ή υπηρεσιών και[166]

γ) το ποσό που μεταφέρεται δεν υπερβαίνει τα χίλια (1.000) ευρώ.[167]

7. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας στους νέους και υφιστάμενους πελάτες την κατάλληλη χρονική στιγμή, ανάλογα με

---

[164]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

[165]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

[166]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

[167]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

τον βαθμό κινδύνου ή όταν μεταβάλλονται οι σχετικές περιστάσεις του πελάτη ή όταν έχουν οποιαδήποτε νομική υποχρέωση που απορρέει από τον παρόντα, τον ν. 4172/2013 (Α΄167) ή τις αποφάσεις των εκάστοτε αρμόδιων εποπτικών αρχών, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους να επικοινωνήσουν με τον πελάτη με σκοπό την αναθεώρηση κάθε ουσιαστικής πληροφορίας που σχετίζεται με τον πραγματικό δικαιούχο ή έχουν έννομη υποχρέωση από τον ν. 4170/2013 (Α΄ 163).[168]

8. Στην περίπτωση δικαιούχων καταπιστευμάτων ή αντίστοιχων νομικών μορφωμάτων, οι οποίοι προσδιορίζονται ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά τους ή ανά κατηγορία, το υπόχρεο πρόσωπο λαμβάνει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το δικαιούχο, ώστε να βεβαιωθεί ότι είναι σε θέση να προσδιορίσει την ταυτότητά του κατά το χρόνο της πληρωμής ή της άσκησης των δικαιωμάτων του δικαιούχου.

9. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας, σύμφωνα με την παράγραφο 1, αλλά μπορούν να καθορίζουν την έκταση των μέτρων αυτών ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, ο οποίος εξαρτάται μεταξύ άλλων από την επαγγελματική δραστηριότητα και το οικονομικό μέγεθος του πελάτη, το σκοπό της επιχειρηματικής σχέσης, τον τύπο, τη συχνότητα και την αξία των διενεργούμενων συναλλαγών, καθώς και την αναμενόμενη προέλευση και τον προορισμό των κεφαλαίων, συμμορφούμενα με τις σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων Αρχών που λαμβάνονται, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6. Τα υπόχρεα πρόσωπα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν στις αρμόδιες Αρχές, ότι η έκταση των μέτρων είναι ανάλογη με τους κινδύνους διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ότι εφαρμόζουν αυτά τα μέτρα με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Άρθρο 14.

Χρόνος εφαρμογής δέουσας επιμέλειας (άρθρο 13 παρ. 5 και άρθρο 14 παράγραφοι 1 έως 3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται στις παρ. 2, 3 και 4, η πιστοποίηση και η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου πραγματοποιείται πριν από τη σύναψη της επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια της συναλλαγής. Κάθε φορά που συνάπτεται νέα επιχειρηματική σχέση με νομικό πρόσωπο, με εμπίστευμα ή

[168]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 9

νομικό μόρφωμα που έχει δομή ή λειτουργίες παρεμφερείς των εμπιστευμάτων που υπόκεινται στην καταχώριση πληροφοριών σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21, τα υπόχρεα πρόσωπα συλλέγουν σχετικό αποδεικτικό εγγραφής σε μητρώο πραγματικών δικαιούχων.[169]

2. Η επαλήθευση των στοιχείων ταυτότητας προσώπων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 επιτρέπεται να ολοκληρώνεται κατά τη διάρκεια της σύναψης της επιχειρηματικής σχέσης, εφόσον αυτό απαιτείται για να μη διακοπεί η ομαλή διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και εφόσον ο κίνδυνος διάπραξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι μικρός. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω διαδικασίες επαλήθευσης περατώνονται το συντομότερο δυνατό μετά την αρχική επαφή.

3. Το άνοιγμα λογαριασμού σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, συμπεριλαμβανομένων λογαριασμών που επιτρέπουν τις συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών μέσων, επιτρέπεται ακόμα και προτού εξασφαλιστεί η πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου13, με τον όρο ότι υπάρχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι μέχρι τότε δεν θα πραγματοποιηθούν συναλλαγές από τον πελάτη ή για λογαριασμό του.

4. Στις περιπτώσεις ασφαλίσεων ζωής, η επαλήθευση της ταυτότητας των δικαιούχων ασφαλίσματος που ταυτοποιούνται ή προσδιορίζονται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 13, πραγματοποιείται κατά το χρόνο πληρωμής. Σε περίπτωση εκχώρησης σε τρίτον, εν όλω ή εν μέρει, των απαιτήσεων που απορρέουν από την ασφάλιση ζωής, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί που έχουν γνώση της εκχώρησης ταυτοποιούν τον πραγματικό δικαιούχο κατά το χρόνο της εκχώρησης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή το νομικό μόρφωμα που λαμβάνει για ίδιο όφελος την αξία του εκχωρούμενου ασφαλιστήριου συμβολαίου.

5. Οι επιχειρήσεις καζίνο και τα καζίνο που λειτουργούν επί πλοίων στην Ελλάδα ή υπό ελληνική σημαία οφείλουν να εξακριβώνουν την ταυτότητα των πελατών τους κατά την είσοδό τους στις εγκαταστάσεις των παιγνίων. Αν τα ανωτέρω τηρούν μητρώα για τις πληρωμές κερδών και για την εξόφληση των μαρκών επ΄ ονόματι πελατών, αυτά διατηρούνται τουλάχιστον επί μία πενταετία και είναι διαθέσιμα σε ελέγχους της Αρχής και των αρμόδιων

[169]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 10

αρχών. Με απόφαση της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων μπορεί να καθορίζονται οι διαδικασίες τήρησης των σχετικών μητρώων και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 15.

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρα 15 και 16 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, αφού προηγουμένως συγκεντρώσουν επαρκείς πληροφορίες και βεβαιωθούν ότι μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις περιπτώσεις αυτές, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα δέουσας επιμέλειας των παραγράφων 1 και 4 του άρθρου 13, προσαρμόζοντας κατάλληλα το ποσοτικό όριο, το χρόνο ή τον τρόπο εφαρμογής τους.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα, για να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει χαμηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος, οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

3. Οι αρμόδιες αρχές των χρηματοπιστωτικών οργανισμών εξειδικεύουν περαιτέρω, με απόφασή τους, τους παράγοντες δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου και τα μέτρα απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας που εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χαμηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου απόφαση.

Άρθρο 16.

Αυξημένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη (άρθρο 18 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τα οποία προβλέπονται στα άρθρα 16Α, 17 και 18.

Ομοίως, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όταν συναλλάσσονται με πρόσωπα με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς επίσης και σε άλλες περιπτώσεις επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 4.[170]

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα δεν προβαίνουν σε αυτόματη εφαρμογή ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, σε περίπτωση υποκαταστημάτων ή θυγατρικών πλειοψηφικής συμμετοχής που ευρίσκονται σε τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου και των οποίων την κυριότητα έχουν υπόχρεες οντότητες εγκατεστημένες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν τα εν λόγω υποκαταστήματα ή οι θυγατρικές πλειοψηφικής συμμετοχής τηρούν πλήρως τις πολιτικές και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται σε επίπεδο ομίλου, σύμφωνα με το άρθρο 36. Στις εν λόγω περιπτώσεις υιοθετούν προσέγγιση βάσει του κινδύνου.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα εξετάζουν με ιδιαίτερη προσοχή το ιστορικό και το σκοπό των πολύπλοκων ή ασυνήθιστα μεγάλων συναλλαγών, καθώς και τα ασυνήθιστα είδη συναλλαγών που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό σκοπό ή νόμιμο σκοπό. Τα υπόχρεα πρόσωπα αυξάνουν το βαθμό και προσαρμόζουν τον τρόπο παρακολούθησης της επιχειρηματικής σχέσης, για να προσδιορίσουν αν οι εν λόγω συναλλαγές ή δραστηριότητες είναι ασυνήθεις ή ύποπτες.[171]

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα, για να εκτιμήσουν αν μια επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή παρουσιάζει υψηλότερο κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνουν υπόψη τουλάχιστον τους παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου του Παραρτήματος ΙΙ που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος, οι οποίοι σχετίζονται με πελάτες, χώρες και γεωγραφικές περιοχές, καθώς και με συγκεκριμένα προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής υπηρεσιών.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύουν περαιτέρω, με αποφάσεις τους παράγοντες δυνητικά υψηλότερου κινδύνου και τα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας που

---

[170]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 11

[171]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 11

εφαρμόζονται σε επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές υψηλότερου κινδύνου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τα υπόχρεα πρόσωπα που εποπτεύουν, αντίστοιχα. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις.

Άρθρο 16Α.

Τρίτες χώρες υψηλού κινδύνου[172]

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν τα ακόλουθα μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όταν συναλλάσσονται με πρόσωπα με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:[173]

α) συλλέγουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο ή δικαιούχους, τον σχεδιαζόμενο χαρακτήρα της επιχειρηματικής σχέσης, την προέλευση των κεφαλαίων και την πηγή του πλούτου του πελάτη και του πραγματικού δικαιούχου ή δικαιούχων, καθώς και την αιτιολογία των συναλλαγών που σχεδιάζονται ή εκτελούνται,[174]

β) εξασφαλίζουν την έγκριση ανώτερων διοικητικών στελεχών για την έναρξη ή τη συνέχιση της επιχειρηματικής σχέσης,[175]

γ) διενεργούν ενισχυμένη και συνεχή παρακολούθηση των εν λόγω επιχειρηματικών σχέσεων, μέσω της αύξησης του αριθμού και της τακτικότητας των ελέγχων που εφαρμόζουν και μέσω της επιλογής προτύπων των συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω εξέτασης και[176]

δ) εξασφαλίζουν, κατά περίπτωση, ότι η πρώτη πληρωμή πραγματοποιείται μέσω λογαριασμού στο όνομα του πελάτη σε πιστωτικό ίδρυμα που υπάγεται σε πρότυπα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, τα οποία

---

[172]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[173]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[174]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[175]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[176]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

δεν είναι λιγότερο αυστηρά από εκείνα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο.[177]

2. Εκτός από τα μέτρα που προβλέπονται στην παρ. 1, τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν, όπου απαιτείται, ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω μέτρα μετριασμού του κινδύνου σε πρόσωπα που πραγματοποιούν συναλλαγές με τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:[178]

α) απαίτηση πρόσθετων στοιχειών ενισχυμένης δέουσας επιμέλειας,[179]

β)εφαρμογή ενισχυμένων μηχανισμών παρακολούθησης και συστηματικής αναφοράς χρηματοοικονομικών συναλλαγών,[180]

γ) εφαρμογή αποκλεισμού ή περιορισμού επιχειρηματικών σχέσεων ή συναλλαγών με πρόσωπα από τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται ως χώρες υψηλού κινδύνου.[181]

3. Εκτός από τα μέτρα που προβλέπονται στην παρ. 1, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6 εφαρμόζουν, όπου απαιτείται, ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω μέτρα σχετικά με τρίτες χώρες που χαρακτηρίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:[182]

α) άρνηση ίδρυσης θυγατρικών, υποκαταστημάτων ή γραφείων εκπροσώπησης υπόχρεων προσώπων από την ενδιαφερόμενη χώρα υψηλού κινδύνου, ή συνεκτίμηση με άλλο τρόπο του γεγονότος ότι το σχετικό υπόχρεο πρόσωπο προέρχεται από χώρα που δεν διαθέτει επαρκή καθεστώτα ΚΞΧ/ΧΤ,[183]

---

[177]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[178]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[179]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[180]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[181]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[182]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[183]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

β) απαγόρευση σε υπόχρεα πρόσωπα να ιδρύουν υποκαταστήματα ή γραφεία εκπροσώπησης στην ενδιαφερόμενη χώρα υψηλού κινδύνου, ή συνεκτίμηση με άλλον τρόπο του γεγονότος ότι το σχετικό υποκατάστημα ή γραφείο εκπροσώπησης θα βρισκόταν σε χώρα που δεν διαθέτει επαρκή καθεστώτα ΚΞΧ/ΧΤ,[184]

γ) απαίτηση για αυξημένη εποπτική εξέταση ή για αυξημένο εξωτερικό έλεγχο για τα υποκαταστήματα και τις θυγατρικές υπόχρεων προσώπων που έχουν εγκατάσταση σε χώρα υψηλού κινδύνου,[185]

δ) αυξημένο εξωτερικό έλεγχο για τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους σε σχέση με οποιοδήποτε υποκατάστημα ή θυγατρική τους βρίσκεται σε χώρα υψηλού κινδύνου,[186]

ε) απαίτηση προς τα πιστωτικά ιδρύματα και τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς που λειτουργούν στην Ελλάδα να αναθεωρούν και να τροποποιούν ή, αν είναι απαραίτητο, να τερματίζουν τις διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης με πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό από χώρα υψηλού κινδύνου.[187]

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εξειδικεύουν περαιτέρω, με αποφάσεις τους τα μέτρα μετριασμού του κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη κατά περίπτωση, σχετικές εκτιμήσεις, αξιολογήσεις ή εκθέσεις που συντάσσουν διεθνείς οργανισμοί και φορείς καθορισμού προτύπων με αρμοδιότητες στον τομέα της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, σχετικά με τους κινδύνους που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένες τρίτες χώρες. Οι λοιπές αρμόδιες αρχές μπορεί να εκδίδουν αντίστοιχου περιεχομένου αποφάσεις. Κατά την έναρξη ισχύος ή την εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 λαμβάνονται υπόψη τα ανωτέρω.[188]

---

[184]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[185]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[186]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[187]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[188]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

5. Τα μέτρα που προβλέπονται στις παρ. 2 και 3 κοινοποιούνται, από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από την έναρξη ισχύος ή την εφαρμογή τους.[189]

Άρθρο 17.

Διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης (άρθρα 19 και 24 της Οδηγίας 2015/849))

1. Στις διασυνοριακές σχέσεις ανταπόκρισης που αφορούν σε εκτέλεση πληρωμών με ίδρυμα πελάτη από τρίτη χώρα, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, όταν συνάπτουν επιχειρηματική σχέση, οφείλουν, πλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, να:[190]

α) Συγκεντρώνουν επαρκείς πληροφορίες, σχετικά με το ίδρυμα πελάτη για να κατανοήσουν πλήρως τη φύση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του και να εκτιμήσουν, από τις δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, τη φήμη του ιδρύματος και την ποιότητα της εποπτείας που ασκείται επ΄ αυτού,

β) αξιολογούν τους ελέγχους που διενεργεί το ίδρυμα πελάτης κατά της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

γ) λαμβάνουν την έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους πριν από τη σύναψη νέων σχέσεων ανταπόκρισης,

δ) προσδιορίζουν ρητά τις αρμοδιότητες του κάθε μέρους στο πλαίσιο της σύμβασης ανταπόκρισης,

ε) διασφαλίζουν, επί λογαριασμών πλάγιας πρόσβασης (payable through accounts), ότι το ίδρυμα πελάτης επαληθεύει την ταυτότητα των πελατών και ασκεί συνεχή δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες που έχουν άμεση πρόσβαση στους λογαριασμούς του ιδρύματος ανταποκριτή, καθώς και ότι μπορεί να παράσχει στοιχεία και δεδομένα, σχετικά με την δέουσα επιμέλεια ως προς τους πελάτες, ύστερα από σχετικό αίτημα του ιδρύματος ανταποκριτή.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί δεν επιτρέπεται να συνάπτουν ή να συνεχίζουν σχέση ανταπόκρισης με εικονική τράπεζα ή με πιστωτικό ίδρυμα ή με χρηματοπιστωτικό οργανισμό που είναι

---

[189]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 12

[190]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 13

γνωστό ότι επιτρέπει να χρησιμοποιούνται οι λογαριασμοί του από εικονικές τράπεζες.

Άρθρο 18.

Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα (άρθρα 20, 21, 22 και 23 της Οδηγίας 2015/849)

1. Όσον αφορά τις συναλλαγές ή επιχειρηματικές σχέσεις με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα, στενούς συγγενείς και στενούς συνεργάτες τους, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν, πλέον των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου13, να:

α) Διαθέτουν κατάλληλα συστήματα διαχείρισης κινδύνου και να εφαρμόζουν διαδικασίες ανάλογες με το βαθμό κινδύνου, για να διαπιστώνουν αν ο πελάτης ή ο πραγματικός δικαιούχος ανήκουν στις ανωτέρω κατηγορίες προσώπων,

β) λαμβάνουν την έγκριση ανώτερου διοικητικού στελέχους για τη σύναψη ή διατήρηση επιχειρηματικών σχέσεων με τους πελάτες αυτούς,

γ) λαμβάνουν επαρκή μέτρα για να διαπιστώνουν την πηγή του πλούτου και την προέλευση των κεφαλαίων, τα οποία αφορά η επιχειρηματική σχέση ή συναλλαγή,

δ) διενεργούν στενότερη και συνεχή παρακολούθηση των εν λόγω επιχειρηματικών σχέσεων.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν εύλογα μέτρα, για να διαπιστώνουν κατά πόσον οι δικαιούχοι ασφαλίσματος ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής ή, ενδεχομένως, ο πραγματικός δικαιούχος αυτού είναι πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο, στενός συγγενής του ή στενός συνεργάτης του. Τα μέτρα αυτά λαμβάνονται το αργότερο κατά το χρόνο πληρωμής του ασφαλίσματος ή εκχώρησης, εν όλω ή εν μέρει, του ασφαλιστήριου συμβολαίου. Όταν εντοπίζεται υψηλότερος κίνδυνος, τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν, πλέον της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας του άρθρου 13, να:

α) Ενημερώνουν ανώτερο διοικητικό στέλεχος πριν από την πληρωμή του προϊόντος του ασφαλιστήριου συμβολαίου,

β) διενεργούν αυστηρότερο έλεγχο του συνόλου της επιχειρηματικής σχέσης με τον αντισυμβαλλόμενο.

3. Όταν ένα πολιτικώς εκτεθειμένο πρόσωπο έχει παύσει να ασκεί σημαντικό δημόσιο λειτούργημα σε ένα κράτος - μέλος της Ένωσης ή τρίτη χώρα ή να

κατέχει σημαντική δημόσια θέση σε διεθνή οργανισμό, τα υπόχρεα πρόσωπα απαιτείται να λαμβάνουν υπόψη για χρονικό διάστημα ενός (1) τουλάχιστον έτους τον κίνδυνο που συνεχίζει να θέτει το εν λόγω πρόσωπο και να εφαρμόζουν τα κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, έως ότου κρίνουν ότι το πρόσωπο αυτό δεν ενέχει πλέον κίνδυνο που χαρακτηρίζει ειδικά τα πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Προέδρου της Βουλής μετά από εισήγηση της Ειδικής Υπηρεσίας Επιτροπής Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης της Βουλής, που διατυπώνεται σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 11 (Μέρος Α΄), την παρ. 2 του άρθρου 30Γ και το άρθρο 97 (Μέρος Β΄), του Κανονισμού της Βουλής, καθορίζονται τα ακριβή καθήκοντα και οι αρμοδιότητες όσων, με βάση την παρ. 9 του άρθρου 3, ασκούν ή άσκησαν σημαντικό δημόσιο λειτούργημα και ρυθμίζονται ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη σύνταξη, τήρηση, έκδοση και επικαιροποίηση του εθνικού καταλόγου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Ο κατάλογος αυτός αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.[191]

5. Οι διεθνείς οργανισμοί που είναι διαπιστευμένοι στην Ελληνική Επικράτεια εκδίδουν και τηρούν ενήμερο κατάλογο των σημαντικών δημόσιων λειτουργημάτων καθενός σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 3. Οι κατάλογοι αυτοί αναρτώνται στην ιστοσελίδα τους και υποβάλλονται τον πρώτο μήνα κάθε έτους στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, ο οποίος τις κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.[192]

Άρθρο 19.

Εφαρμογή μέτρων δέουσας επιμέλειας από τρίτα μέρη (άρθρα 25, 26, 27, 28 και 29 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα μπορούν να βασίζονται σε τρίτα μέρη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 13. Η τελική ευθύνη για την εκπλήρωση των εν λόγω υποχρεώσεων εξακολουθεί να βαρύνει το υπόχρεο πρόσωπο.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος, ως τρίτα μέρη νοούνται:

---

[191]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 14

[192]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 14

α) τα πιστωτικά ιδρύματα,

β) οι εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης,

γ) οι εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων τρίτων,

δ) οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου,

ε) οι εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων,

στ) οι εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών,

ζ) οι εταιρείες επενδυτικής διαμεσολάβησης,

η) οι ασφαλιστικές εταιρείες,

θ) τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος, που εδρεύουν σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που είναι μέλος της FATF και η οποία δεν έχει επισημανθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως τρίτη χώρα υψηλού κινδύνου νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.[193]

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα που στηρίζονται σε τρίτο μέρος:

α) Λαμβάνουν από το τρίτο μέρος κάθε πληροφορία που αυτό αποκτά, εφαρμόζοντας τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο που προβλέπονται στις περιπτώσεις α΄, β΄ και γ΄ της παραγράφου 1 και στην παράγραφο 4 του άρθρου13,

β) διασφαλίζουν ότι τους διαβιβάζονται αμελλητί, ύστερα από αίτημά τους, κατάλληλα αντίγραφα, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, των εγγράφων και των δεδομένων εξακρίβωσης και ελέγχου της ταυτότητας, συμπεριλαμβανομένων, εφόσον είναι διαθέσιμα, μέσων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικών υπηρεσιών εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά, ή οποιασδήποτε άλλης ασφαλούς, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονικής, διαδικασίας ταυτοποίησης που έχει αποκτήσει το τρίτο μέρος κατά την εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δέουσας επιμέλειας.[194]

4. Τα υπόχρεα πρόσωπα που βασίζονται σε άλλη εταιρεία του ομίλου ως τρίτο μέρος θεωρείται ότι πληρούν τις διατάξεις του παρόντος εφόσον:

---

[193]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 15

[194]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 15

α) Ο όμιλος εφαρμόζει πολιτική και διαδικασίες καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα ή σε ισοδύναμες με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 διατάξεις,

β) η αποτελεσματική εφαρμογή των προβλέψεων της περίπτωσης α΄ υπόκειται σε εποπτεία σε επίπεδο ομίλου από εποπτική αρχή κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτης χώρας μέλους της FATF.

5. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στις συμβάσεις εξωτερικής ανάθεσης ή αντιπροσώπευσης, αν, δυνάμει της σύμβασης, ο φορέας παροχής της εξωτερικής υπηρεσίας ή ο αντιπρόσωπος είναι μέρος του υπόχρεου προσώπου.

6. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις με τις οποίες τα εποπτευόμενα από αυτές υπόχρεα πρόσωπα βασίζονται σε τρίτα μέρη, σύμφωνα με το παρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

Άρθρο 20.

Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων

1. Οι εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες που είτε έχουν μόνιμη εγκατάσταση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του ν. 4172/2013 και είναι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος είτε έχουν έδρα στην Ελλάδα υποχρεούνται να συλλέγουν και να φυλάσσουν σε ειδικό μητρώο που τηρούν στην έδρα ή τη μόνιμη εγκατάστασή τους επαρκείς, ακριβείς και επίκαιρες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους τους. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τουλάχιστον το ονοματεπώνυμο, την ημερομηνία γέννησης, την υπηκοότητα και τη χώρα διαμονής των πραγματικών δικαιούχων, καθώς επίσης και το είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχουν. Συμπληρώνονται δε με κάθε αναγκαίο στοιχείο για την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου. Το ειδικό αυτό μητρώο τηρείται επαρκώς τεκμηριωμένο και επικαιροποιημένο με ευθύνη του νομίμου εκπροσώπου ή ειδικώς εξουσιοδοτημένου προσώπου με απόφαση του

αρμόδιου εταιρικού καταστατικού οργάνου. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, τα στοιχεία αυτού του μητρώου καταχωρίζονται στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων (Κ.Μ.Π.Δ.), με τη χρήση των κωδικών διαπιστευτηρίων (taxisnet) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.), εντός της προθεσμίας που καθορίζει η απόφαση του Υπουργού Οικονομικών του πρώτου εδαφίου της παρ. 11. Η καταχώριση αλλαγών στα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων πραγματοποιείται εντός εξήντα (60) ημερών από την ημερομηνία επέλευσής τους. Οι πραγματικοί δικαιούχοι των εταιρικών ή άλλων νομικών οντοτήτων, μεταξύ άλλων μέσω μετοχών, δικαιωμάτων ψήφου, δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, μετοχών στον κομιστή, ή ελέγχου με άλλα μέσα, υποχρεούνται να παρέχουν στις εν λόγω οντότητες όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες, προκειμένου η εταιρική ή άλλη νομική οντότητα να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του παρόντος. Οι πληροφορίες που καταχωρίζονται στο Κ.Μ.Π.Δ. καθίστανται διαθέσιμες για δέκα (10) έτη από τη διαγραφή της εταιρικής ή άλλης νομικής οντότητας από αυτό. Από τις υποχρεώσεις του παρόντος εξαιρούνται οι φορείς που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή και οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6.[195]

2. Οι εισηγμένες εταιρίες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης τηρούν ως ειδικό μητρώο της παρ. 1 στην έδρα τους αρχείο γνωστοποιήσεων του ν. 3556/2007 (Α΄ 91) και το επικαιροποιούν κάθε φορά που λαμβάνει χώρα γεγονός που γνωστοποιείται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τον ν. 3556/2007, χωρίς να απαιτείται η καταχώρισή του στο Κ.Μ.Π.Δ..[196]

3. Οι εταιρικές και άλλες νομικές οντότητες της παρ. 1 χορηγούν τις πληροφορίες για τους νόμιμους ιδιοκτήτες και για τους πραγματικούς δικαιούχους τους στα υπόχρεα πρόσωπα του παρόντος, όταν αυτά λαμβάνουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, καθώς επίσης και στην Αρχή, τις αρμόδιες αρχές και τις εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ύστερα από αίτημά τους.[197]

---

[195]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[196]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[197]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

4. Το Κ.Μ.Π.Δ. δημιουργείται στη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης με τη χρήση διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής και συνδέεται ηλεκτρονικά με τον Α.Φ.Μ. κάθε νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας για το οποίο η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) διαθέτει τα απαραίτητα στοιχεία από το φορολογικό μητρώο κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. σχεδιάζει, αναπτύσσει και λειτουργεί παραγωγικά πληροφοριακό σύστημα και διαδικτυακές εφαρμογές για την υλοποίηση του Κ.Μ.Π.Δ.. Η είσοδος στο πληροφοριακό σύστημα γίνεται με την εισαγωγή των κωδικών διαπιστευτηρίων της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. (taxisnet) του φυσικού ή νομικού προσώπου ή εξουσιοδοτημένου αυτών, που παρέχονται από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με την Α.Α.Δ.Ε.. Η Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. μεριμνά για την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος που φιλοξενείται στις υποδομές της. Η Διεύθυνση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών ενημερώνει τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. για κάθε νέα απαίτηση που χρήζει ενσωμάτωσης στις διαδικτυακές εφαρμογές του Κ.Μ.Π.Δ., σύμφωνα με την παρ. 11. Η Γενική Διεύθυνση Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών αποτελεί τον ελεγκτικό μηχανισμό για τη διακρίβωση της τήρησης και ακρίβειας των στοιχείων που καταχωρίζονται στο Κ.Μ.Π.Δ., στο οποίο έχει πρόσβαση άμεσα, χωρίς κανέναν περιορισμό και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας. Η Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. είναι αρμόδια για τη διενέργεια ελέγχου για την εκπλήρωση των σκοπών του παρόντος, συμπεριλαμβανομένου του επιτόπιου ελέγχου για το ειδικό μητρώο που φυλάσσεται στην έδρα ή την εγκατάσταση των υπόχρεων εταιρικών και άλλων νομικών οντοτήτων κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. παρέχουν στη Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. όλες τις πληροφορίες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την εκπλήρωση του ελεγκτικού της έργου, ως προς τους υπόχρεους προς καταχώριση και εξασφαλίζουν άμεση πρόσβαση των εξουσιοδοτούμενων υπαλλήλων της Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. στην εφαρμογή του Μητρώου της Α.Α.Δ.Ε.. Για την πρόσβαση των υπαλλήλων του τρίτου εδαφίου στις εφαρμογές της φορολογίας εισοδήματος νομικών και φυσικών προσώπων για την εκπλήρωση αποκλειστικά και μόνο των σκοπών του παρόντος απαιτείται επαρκώς αιτιολογημένο αίτημα της Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. προς την αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε..[198]

5. Το Κ.Μ.Π.Δ. μπορεί να συνδέεται μέσω διαλειτουργικότητας με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, από το οποίο διατίθενται τα απαραίτητα στοιχεία για το νομικό πρόσωπο ή τη

[198] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

νομική οντότητα, καθώς και με τα Αποθετήρια Τίτλων, ή και κάθε άλλον φορέα όπου τηρούνται πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους των εταιρικών και άλλων οντοτήτων που έχουν έδρα στην Ελλάδα. Οι δημόσιες υπηρεσίες υπουργείων, ανεξάρτητων αρχών και οι υπηρεσίες κάθε άλλου φορέα που σχετίζεται με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας συνεργάζονται με τη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. και παρέχουν κάθε απαραίτητο στοιχείο για την τροφοδότηση του Κ.Μ.Π.Δ.. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διασύνδεση μεταξύ Κ.Μ.Π.Δ. και Γ.Ε.ΜΗ..[199]

6. Πρόσβαση στο Κ.Μ.Π.Δ. έχουν, άμεσα, χωρίς κανέναν περιορισμό και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση του οικείου προσώπου, η Αρχή, οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων του άρθρου 4 και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6 στο πλαίσιο άσκησης της εποπτείας σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και τα υπόχρεα πρόσωπα αποκλειστικά στο πλαίσιο της εφαρμογής μέτρων δέουσας επιμέλειας. Η Αρχή και οι άλλες αρχές των άρθρων 6 και 9 διαβιβάζουν εγκαίρως και ατελώς τα στοιχεία που καταχωρούνται στο Κ.Μ.Π.Δ. στις αντίστοιχες αρχές άλλων κρατώνμελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ύστερα από αιτιολογημένο αίτημά τους. Οι αρχές που έχουν πρόσβαση στο Κ.Μ.Π.Δ., οι αρχές του άρθρου 6, τα υπόχρεα πρόσωπα και οι αρμόδιες αρχές που ασκούν καθήκοντα διερεύνησης ή δίωξης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας υποχρεούνται να αναφέρουν στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και στη Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. οποιαδήποτε αναντιστοιχία εντοπίζουν μεταξύ των πληροφοριών σχετικά με τον πραγματικό δικαιούχο που τηρούνται στο Κ.Μ.Π.Δ. και των στοιχείων που βρίσκονται στη διάθεσή τους.[200]

7. α) Πρόσβαση σε πληροφορίες του Κ.Μ.Π.Δ. που αφορούν τουλάχιστον στο όνομα, τον μήνα και το έτος γέννησης, τη χώρα διαμονής και την υπηκοότητα του πραγματικού δικαιούχου, καθώς επίσης και στο είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχει, μπορεί να έχει και οποιοδήποτε μέλος του κοινού. Τα υπόχρεα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, καθώς και μέλη του

---

[199]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[200]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

ευρύτερου κοινού, ύστερα από απόδειξη ειδικού εννόμου συμφέροντος που διαπιστώνεται κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96), μπορούν να έχουν πρόσβαση και σε επιπρόσθετες πληροφορίες που επιτρέπουν την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου, οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον την ημερομηνία γέννησης ή στοιχεία επικοινωνίας. Για την ανωτέρω πρόσβαση επιβάλλεται ειδικό τέλος που εισπράττεται με την έκδοση ηλεκτρονικού παράβολου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με την απόφαση της παρ. 11.[201]

β) Όταν η πρόσβαση στις πληροφορίες του Κ.Μ.Π.Δ. μπορεί να εκθέσει τον πραγματικό δικαιούχο σε δυσανάλογο κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής, εκβιασμού, εκβίασης, παρενόχλησης, βίας ή εκφοβισμού ή εάν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή άλλως ανίκανος για δικαιοπραξία, μπορεί να ζητήσει, με αιτιολογημένο αίτημά του στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, τον κατ’ εξαίρεση περιορισμό στην πρόσβαση μέρους ή συνόλου των πληροφοριών που τον αφορούν. Για τον περιορισμό στην πρόσβαση των υπόχρεων οντοτήτων και των μελών του ευρύτερου κοινού, στο σύνολο ή μέρος των πληροφοριών που αφορούν στον συγκεκριμένο πραγματικό δικαιούχο, εκδίδεται, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Αρχής, απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δεν δημοσιεύεται, η οποία κοινοποιείται στην Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. και στην Α.Α.Δ.Ε.. Σε περίπτωση χορήγησης των εξαιρέσεων της παρούσας, δημοσιοποιούνται από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα ετήσια στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των εξαιρέσεων που χορηγήθηκαν και τους λόγους που δηλώθηκαν και γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παρούσα δεν ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους δικηγόρους που υπηρετούν στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 με καθεστώς πάγιας αντιμισθίας.[202]

γ) Τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να συνιστούν κοινά πληροφοριακά συστήματα, τα οποία επιτρέπουν την καταχώριση, την ανταλλαγή και την αποθήκευση επαρκών, ακριβών και επίκαιρων πληροφοριών για τους νόμιμους και τους πραγματικούς δικαιούχους των νομικών προσώπων που είναι πελάτες τους, στα οποία συμπεριλαμβάνονται εκείνα που εδρεύουν στην αλλοδαπή. Για τον σκοπό

---

[201] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[202] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

αυτόν, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί μπορεί να ιδρύουν ειδικά νομικά πρόσωπα ή να αξιοποιούν υπάρχοντα νομικά πρόσωπα εξειδικευμένα στη συγκέντρωση, επεξεργασία και διάθεση εμπορικών και διατραπεζικών πληροφοριών. Πρόσβαση σε αυτά τα πληροφοριακά συστήματα έχουν η Αρχή, οι εποπτικές αρχές του άρθρου 6, καθώς και οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.[203]

8. Επιβάλλεται πρόστιμο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 9 και 11, για καθεμία από τις κάτωθι παραβάσεις, εφόσον το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα της παρ.1:[204]

α) δεν υποβάλλει αρχική ή τροποποιητική δήλωση καταχώρισης των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων στο Κ.Μ.Π.Δ. κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1,[205]

β) υποβάλλει εκπρόθεσμα αρχική ή τροποποιητική δήλωση καταχώρισης των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων στο Κ.Μ.Π.Δ. κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1,[206]

γ) υποβάλλει ελλιπή ή ανακριβή αρχική ή τροποποιητική δήλωση καταχώρισης των στοιχείων των πραγματικών δικαιούχων στο Κ.Μ.Π.Δ. κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1,[207]

δ) δεν τηρεί σε ειδικό μητρώο στην έδρα ή τη μόνιμη εγκατάσταση τις πληροφορίες της παρ. 1..[208]

9. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις που αναφέρονται στην παρ. 8 καθορίζονται ως εξής:[209]

---

[203]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[204]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[205]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[206]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[207]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[208]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[209]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

α) για κάθε παράβαση των περ. α', γ' και δ' της παρ. 8:[210]

αα) 5.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καθαρό κύκλο εργασιών έως και 100.000 ευρώ, κατά το προηγούμενο έτος της παράβασης,[211]

αβ) 10.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καθαρό κύκλο εργασιών άνω των 100.000 ευρώ έως και 700.000 ευρώ, κατά το προηγούμενο έτος της παράβασης,[212]

αγ) 20.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καθαρό κύκλο εργασιών άνω των 700.000 ευρώ έως και 8.000.000 ευρώ, κατά το προηγούμενο έτος της παράβασης,[213]

αδ) 40.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα με καθαρό κύκλο εργασιών άνω των 8.000.000 ευρώ, κατά το προηγούμενο έτος της παράβασης,[214]

αε) 5.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που δεν απασχολούν εργαζόμενους,[215]

αστ) 10.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που απασχολούν έως πενήντα (50) εργαζόμενους,[216]

αζ) 20.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που απασχολούν από πενήντα ένα (51) έως και διακόσιους πενήντα (250) εργαζόμενους,[217]

---

[210] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[211] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[212] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[213] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[214] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[215] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[216] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[217] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

αη) 40.000 ευρώ για νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που απασχολούν άνω των διακοσίων πενήντα (250) εργαζομένων,[218]

β) για παράβαση της περ. β' της παρ. 8:[219]

βα) εκατό (100) ευρώ, για κάθε παράβαση της περ. β', εφόσον η εκπρόθεσμη δήλωση γίνεται εντός χρονικού διαστήματος ενός (1) μηνός από την ημερομηνία παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 1,[220]

ββ) πεντακοσίων (500) ευρώ για κάθε παράβαση της περ. β', εφόσον η εκπρόθεσμη δήλωση γίνεται πέραν του ενός (1) μηνός και έως τρεις (3) μήνες από την ημερομηνία παρέλευσης της προθεσμίας της παρ. 1,[221]

βγ) σε περίπτωση παρέλευσης τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας καταχώρισης, η εκπρόθεσμη δήλωση τεκμαίρεται ως μη υποβληθείσα και επιβάλλεται το πρόστιμο της περ. α'.[222]

10. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης της παρ. 8 πλην της περ. β', ο προϊστάμενος της κατά τόπον αρμόδιας επιχειρησιακής διεύθυνσης της Γ.Δ.Σ.Δ.Ο.Ε. διαβιβάζει Έκθεση Βεβαίωσης Παράβασης στις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για τη σύνταξη χρηματικού καταλόγου, τη βεβαίωση του προστίμου, τον καταλογισμό και την είσπραξη αυτού. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών του δευτέρου εδαφίου της παρ. 11 καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη διαδικασία διενέργειας ελέγχου και διαπίστωσης παράβασης της παρ. 8 πλην της περ. β', καθώς και υπόδειγμα της Έκθεσης Βεβαίωσης Παράβασης.[223]

Η πράξη επιβολής διοικητικής κύρωσης υπόκειται σε ενδικοφανή προσφυγή, η οποία ασκείται ενώπιον του επικεφαλής της υπηρεσίας των ελεγκτών, εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της έκθεσης βεβαίωσης. Η

---

[218] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[219] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[220] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[221] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[222] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[223] Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

απόφαση επί της ενδικοφανούς προσφυγής εκδίδεται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από την κατάθεσή της.[224]

Οι παραβάσεις των περ. α', γ' και δ' της παρ. 8 συνεπάγονται τη δέσμευση χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας των υπόχρεων νομικών προσώπων και οντοτήτων, η οποία ισχύει έως την άρση της παράβασης και σύμφωνα με την απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. που προβλέπεται στην παρ. 12.[225]

Σε περίπτωση παράβασης της περ. β' της παρ. 8, η επιβολή προστίμου, η βεβαίωση αυτού, ο καταλογισμός και η είσπραξη γίνεται κατόπιν ενημέρωσης των αρμόδιων υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. από το Κ.Μ.Π.Δ.. Το πρόστιμο αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού και εισπράττεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.), ν.δ. 356/1974, (Α' 90).[226]

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με την τήρηση και τη λειτουργία του Κ.Μ.Π.Δ., τον χρόνο και τον τρόπο καταχώρισης σε αυτό του ειδικού μητρώου της παρ. 1 του παρόντος και της παρ. 1 του άρθρου 21. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται το υπόδειγμα της Έκθεσης Βεβαίωσης παράβασης της παρ. 10 και ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διενέργεια του ελέγχου και τη διαδικασία διαπίστωσης των παραβάσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τη διασύνδεση των μητρώων του προηγούμενου εδαφίου με τα Αποθετήρια Τίτλων και τα πληροφοριακά συστήματα της παρ. 10, τη διαδικασία ηλεκτρονικής εγγραφής αιτήματος χορήγησης πληροφοριών, την καταβολή τέλους για τα διοικητικά έξοδα διάθεσης των πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών ανάπτυξης και συντήρησης του Κ.Μ.Π.Δ., την εξειδίκευση των τεχνικών λεπτομερειών για τη λειτουργία του συστήματος και κάθε άλλο τεχνικό θέμα.[227]

12. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., που εκδίδεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μπορεί να ρυθμίζονται θέματα

---

[224]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[225]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[226]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[227]Τροποποίηση 4941/2022, Άρθρο 80; Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

σχετικά με την εντολή δέσμευσης και την άρση δέσμευσης χορήγησης αποδεικτικού ενημερότητας.[228]

13. Η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας του Κ.Μ.Π.Δ. ορίζεται με την απόφαση της παρ. 11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης μπορεί να τίθεται εκτός λειτουργίας το πληροφοριακό σύστημα, ύστερα από αίτημα της αρμόδιας Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικής Πολιτικής ή της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ. για λόγους συντήρησης, αναβάθμισης και προσαρμογής στις αλλαγές της νομοθεσίας για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών ανά έτος. Κατά το διάστημα αυτό αναστέλλονται οι προθεσμίες υποβολής στο Κ.Μ.Π.Δ..[229]

14. Το Κ.Μ.Π.Δ. διασυνδέεται με τα αντίστοιχα μητρώα των κρατών-μελών μέσω της ευρωπαϊκής κεντρικής πλατφόρμας της παρ. 1 του άρθρου 22 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 2017 (L 169) σχετικά με ορισμένες πτυχές του εταιρικού δίκαιου.[230]

Άρθρο 21.

Μητρώο πραγματικών δικαιούχων καταπιστευμάτων (άρθρο 31 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι καταπιστευματοδόχοι σε σχήμα ρητής καταπιστευματικής διαχείρισης (express trust) που διέπεται από την ελληνική νομοθεσία, υποχρεούνται να συλλέγουν και να φυλάσσουν επαρκείς, ακριβείς και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους πραγματικούς δικαιούχους του καταπιστεύματος σε ειδικό μητρώο που τηρούν στην έδρα τους, το οποίο συνδέεται με το Κεντρικό Μητρώο πραγματικών δικαιούχων της παραγράφου 4 του άρθρου 20.[231]

Οι εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνουν την ταυτότητα: α) του ιδρυτή, β) του ή των καταπιστευματοδόχων, γ) του προστάτη (ενδεχομένως), δ) των δικαιούχων ή της κατηγορίας δικαιούχων, ε) οποιουδήποτε άλλου φυσικού

---

[228]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[229]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 16

[230]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 16

[231]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 27

προσώπου ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος. Η τήρηση του ειδικού μητρώου γίνεται με επιμέλεια του διαχειριστή, εφαρμοζομένων των διατάξεων του Ν. 2472/1997 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 31. Οι σχετικές πληροφορίες καταχωρίζονται σε ειδική μερίδα του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων της παραγράφου 4 του άρθρου 20, εντός εξήντα (60) ημερών από την έναρξη λειτουργίας του, με τη χρήση κωδικών εισαγωγής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα taxisnet. Η καταχώριση τυχόν αλλαγών στα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων γίνεται εντός εξήντα (60) ημερών.[232]

2. Οι καταπιστευματοδόχοι γνωστοποιούν την ιδιότητά τους αυτή και παρέχουν εγκαίρως στις υπόχρεες οντότητες τις πληροφορίες της παραγράφου 1, όταν, ως καταπιστευματοδόχοι, συνάπτουν επιχειρηματική σχέση ή πραγματοποιούν περιστασιακή συναλλαγή που υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στις περιπτώσεις β΄, γ΄ και δ΄ του άρθρου 12.[233]

3. Πρόσβαση στις πληροφορίες της παρ. 1 έχουν:[234]

α) η Αρχή, οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6 και οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, χωρίς κανένα περιορισμό,[235]

β) τα υπόχρεα πρόσωπα, αποκλειστικά στο πλαίσιο της εφαρμογής των μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τον παρόντα,[236]

γ) κάθε πρόσωπο που μπορεί να αποδείξει έννομο συμφέρον,[237]

δ) κάθε πρόσωπο που υποβάλλει έγγραφη αίτηση που αφορά σε εμπίστευμα ή παρεμφερές νομικό μόρφωμα το οποίο κατέχει ή έχει στην κυριότητά του ελέγχουσα συμμετοχή σε οποιαδήποτε εταιρική ή άλλη νομική

---

[232]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[233]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[234]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[235]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[236]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[237]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

οντότητα, πλην εκείνων που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 20, μέσω άμεσης ή έμμεσης κυριότητας, μεταξύ άλλων, μέσω μετοχών στον κομιστή ή μέσω ελέγχου με άλλα μέσα.[238]

Οι πληροφορίες που είναι προσβάσιμες από τα πρόσωπα των περ. γ) και δ) συνίστανται στο όνομα, τον μήνα και το έτος γέννησης, τη χώρα διαμονής και την υπηκοότητα του πραγματικού δικαιούχου, καθώς επίσης και στο είδος και την έκταση των δικαιωμάτων που κατέχει. Πρόσβαση σε επιπρόσθετες πληροφορίες που επιτρέπουν την ταυτοποίηση του πραγματικού δικαιούχου και περιλαμβάνουν τουλάχιστον ημερομηνία γέννησης ή στοιχεία επικοινωνίας, σύμφωνα με τους κανόνες προστασίας δεδομένων, μπορούν να έχουν τα πρόσωπα των περ. γ) και δ), υπό την προϋπόθεση απόδειξης εννόμου συμφέροντος κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α΄ 96).[239]

Όταν η πρόσβαση μπορεί να εκθέσει τον πραγματικό δικαιούχο σε δυσανάλογο κίνδυνο εξαπάτησης, απαγωγής, εκβιασμού, εκβίασης, παρενόχλησης, βίας ή εκφοβισμού ή εάν ο πραγματικός δικαιούχος είναι ανήλικος ή άλλως ανίκανος για δικαιοπραξία, μπορεί να ζητήσει, με αιτιολογημένο αίτημά του στον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα, τον κατ’ εξαίρεση περιορισμό στην πρόσβαση μέρους ή συνόλου των πληροφοριών που τον αφορούν. Για τον περιορισμό στην πρόσβαση των υπόχρεων οντοτήτων και των μελών του ευρύτερου κοινού, στο σύνολο ή μέρος των πληροφοριών που αφορούν στον συγκεκριμένο πραγματικό δικαιούχο, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που δεν δημοσιεύεται, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Αρχής. Σε περίπτωση χορήγησης των εξαιρέσεων της παρούσας, δημοσιοποιούνται από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα ετήσια στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των εξαιρέσεων που χορηγήθηκαν και τους λόγους που δηλώθηκαν και γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στην παρούσα δεν ισχύουν για τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους δικηγόρους που υπηρετούν στους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 με καθεστώς πάγιας αντιμισθίας.[240]

---

[238]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[239]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[240]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

4. Αν το σχήμα καταπιστευματικής διαχείρισης παράγει φορολογικές υποχρεώσεις, οι πληροφορίες της παραγράφου 1 καταχωρίζονται, επίσης, σε ειδική μερίδα του Μητρώου της παραγράφου 4 του άρθρου 20, στην οποία εξασφαλίζεται άμεση και απεριόριστη πρόσβαση της Αρχής, των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών και των αρμόδιων αρχών, χωρίς να ειδοποιείται το ερευνώμενο σχήμα. Οι υπόχρεες οντότητες έχουν, επίσης, άμεση πρόσβαση στο Μητρώο στο πλαίσιο δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη.[241]

5. Οι αρμόδιες αρχές και οι ΜΧΠ παρέχουν εγκαίρως τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 στις αρμόδιες αρχές και τις ΜΧΠ άλλων κρατών - μελών.[242]

6. Τα μέτρα που προβλέπονται στο παρόν εφαρμόζονται σε άλλα είδη νομικών μορφωμάτων με δομή ή λειτουργία παρεμφερή με τα καταπιστεύματα.[243]

7. Ο Κεντρικός Φορέας Συντονισμού κοινοποιεί στην Επιτροπή τα χαρακτηριστικά των μηχανισμών του παρόντος.[244]

8. Η μη συμμόρφωση με την υποχρέωση των παραγράφων 1 και 2 συνεπάγεται την αναστολή έκδοσης φορολογικής ενημερότητας του σχήματος. Η αρμόδια φορολογική διοίκηση και η Αρχή ενημερώνεται μέσω της διαδικτυακής ηλεκτρονικής εφαρμογής του Κεντρικού Μητρώου Πραγματικών Δικαιούχων με την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της παραγράφου 1 για τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων.[245]

9. Σε περίπτωση παράβασης της υποχρέωσης της παραγράφου 1, με απόφαση της Αρχής επιβάλλεται σε βάρος των υπόχρεων οντοτήτων πρόστιμο δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ και τίθεται προθεσμία για τη συμμόρφωσή τους. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης ή υποτροπής, το πρόστιμο διπλασιάζεται. Το πρόστιμο αποτελεί έσοδο του κρατικού προϋπολογισμού και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κ.Ε.Δ.Ε..[246]

---

[241]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[242]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[243]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[244]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[245]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

[246]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 17

Άρθρο 21Α.

Κεντρικός αυτοματοποιημένος μηχανισμός ηλεκτρονικής ανάκτησης δεδομένων[247]

1. Το Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών (Σ.Μ.Τ.Λ. και Λ.Π.) του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163) αποτελεί τον κεντρικό αυτοματοποιημένο μηχανισμό ηλεκτρονικής ανάκτησης δεδομένων για την έγκαιρη εξακρίβωση οποιωνδήποτε προσώπων κατέχουν ή ελέγχουν:[248]

α) λογαριασμούς πληρωμής,[249]

β) τραπεζικούς λογαριασμούς προσδιοριζόμενους από αριθμό IBAN, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2012 σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) υπ’ αρ. 924/2009 (L 94) ή από μοναδικό αριθμό λογαριασμού,[250]

γ) θυρίδες ασφαλείας, και[251]

δ) κάθε στοιχείο και πληροφορία για φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που τηρούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), συμπεριλαμβανομένων και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων, των ιδρυμάτων πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α΄ 84) και των ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α΄ 218) που λειτουργούν στην Ελληνική Επικράτεια, με ή χωρίς φυσική εγκατάσταση, και τηρούνται στο Μητρώο της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και των παρόχων υπηρεσιών πληρωμών που αποδέχονται συναλλαγές καρτών πληρωμών (card acquirers) με έδρα το εξωτερικό

---

[247]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[248]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[249]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[250]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[251]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

και οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, εξυπηρετώντας επιχειρήσεις στην Ελληνική Επικράτεια.[252]

Η ηλεκτρονική ανάκτηση των δεδομένων γίνεται με σκοπό τη διευκόλυνση της διαβίβασης των αιτημάτων παροχής πληροφοριών από το σύνολο των υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, την Οικονομική Αστυνομία, το σύνολο των υπηρεσιών του Κέντρου Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), τον οικονομικό εισαγγελέα, τον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς, την Αρχή, καθώς και τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 6.[253]

2. Τα αιτήματα παροχής πληροφοριών αφορούν σε κάθε στοιχείο και πληροφορία για κάθε πρόσωπο της παρ. 1 για την άρση του τραπεζικού και επαγγελματικού απορρήτου, καθώς και του απορρήτου των στοιχείων έναντι των αρχών και υπηρεσιών του Δημοσίου του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 και της αυτοματοποιημένης πρόσβασής τους σε αυτό. Ειδικά για την Αρχή, οι ως άνω πληροφορίες είναι άμεσα προσβάσιμες, απευθείας και χωρίς παρεμβολές. Η Αρχή παρέχει εγκαίρως, κατόπιν αιτήματος από Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (ΜΧΠ) άλλου κράτουςμέλους, πληροφορίες που ανακτώνται μέσω του μηχανισμού της παρ. 1, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 34.[254]

3. Οι πληροφορίες που είναι προσβάσιμες και μπορεί να αναζητηθούν μέσω του μηχανισμού της παρ. 1 είναι οι ακόλουθες:[255]

α) για τον κάτοχο λογαριασμού πελάτη: το ονοματεπώνυμο, συμπληρωμένο είτε με τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται, σύμφωνα με την περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 13 είτε με ένα μοναδικό αριθμό αναγνώρισης,[256]

---

[252]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[253]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[254]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[255]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[256]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

β) για τον πραγματικό δικαιούχο του κατόχου λογαριασμού πελάτη: το ονοματεπώνυμο, συμπληρωμένο είτε με τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 13 είτε με έναν μοναδικό αριθμό αναγνώρισης,[257]

γ) για τον τραπεζικό λογαριασμό ή τον λογαριασμό πληρωμών: ο αριθμός IBAN ή ο μοναδικός αριθμός λογαριασμού και η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος του λογαριασμού και το προοδευτικό υπόλοιπο, καθώς και η κίνηση του λογαριασμού για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα – δέκα (10) ετών και[258]

δ) για την ενεργή θυρίδα ασφαλείας: το ονοματεπώνυμο του μισθωτή, συμπληρωμένο είτε με τα άλλα στοιχεία αναγνώρισης που απαιτούνται σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 13 είτε έναν ενιαίο αριθμό αναγνώρισης και τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.[259]

ε) για τον λογαριασμό χορηγήσεων: η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος του λογαριασμού, καθώς και η κίνηση αυτού για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα – δέκα (10) ετών,[260]

στ) για τις πιστωτικές κάρτες: η ημερομηνία ανοίγματος και κλεισίματος της κάρτας, καθώς και η κίνηση αυτής για τη χρονική περίοδο των τελευταίων – από το αίτημα δέκα (10) ετών.[261]

4. Ο Κεντρικός Συντονιστικός Φορέας κοινοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα χαρακτηριστικά του μηχανισμού της παρ. 1.[262]

---

[257]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[258]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[259]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[260]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[261]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

[262]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

Άρθρο 22.

Αναφορές ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή (άρθρο 33 και άρθρο 34 παρ. 2 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα και οι υπάλληλοί τους, στους οποίους περιλαμβάνονται τα διευθυντικά στελέχη, οφείλουν να:

α) Ενημερώνουν αμελλητί, με δική τους πρωτοβουλία, την Αρχή, όταν γνωρίζουν ή έχουν σοβαρές ενδείξεις ή υποψίες ότι χρηματικά ποσά, ανεξαρτήτως του ύψους τους, συνιστούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες ή σχετίζονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η υποχρέωση αυτή αφορά και κάθε περίπτωση απόπειρας ύποπτης συναλλαγής,

β) παρέχουν αμελλητί στην Αρχή, την αρμόδια αρχή και σε άλλες δημόσιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με καθήκοντα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ύστερα από αίτημά τους, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και στοιχεία.[263]

2. Οι υποχρεώσεις της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζονται από τους συμβολαιογράφους, τους δικηγόρους, τους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές και τους λογιστές-φοροτεχνικούς συμβούλους αποκλειστικά και μόνον για τις πληροφορίες που λαμβάνουν από ή σχετικά με πελάτη τους, κατά την αξιολόγηση της νομικής κατάστασης του εν λόγω πελάτη ή όταν τον υπερασπίζονται ή τον εκπροσωπούν σε δίκη ή σχετικά με δίκη, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών για την κίνηση ή την αποφυγή δίκης, ανεξαρτήτως αν οι πληροφορίες λαμβάνονται πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά τη δίκη.

3. Αν το υπόχρεο πρόσωπο έχει διορίσει υπεύθυνο για τον έλεγχο συμμόρφωσης σε επίπεδο διοίκησης, η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή υποβάλλεται από αυτόν.

---

[263]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 19

4. Η αναφορά ύποπτων συναλλαγών προς την Αρχή από τα πιστωτικά ιδρύματα, τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τους χρηματοπιστωτικούς ομίλους υποβάλλεται, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 38.

Άρθρο 23.

Αποχή από συναλλαγές (άρθρο 35 της Οδηγίας 2015/849)

Τα υπόχρεα πρόσωπα απέχουν υποχρεωτικώς από τη διενέργεια συναλλαγών, για τις οποίες γνωρίζουν ή υποπτεύονται ότι σχετίζονται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων ή συνδέονται με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προτού ολοκληρώσουν τις απαραίτητες ενέργειες της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 22 και συμμορφωθούν με τις οδηγίες της Αρχής. Εφόσον η αποφυγή της διενέργειας των ανωτέρω συναλλαγών είναι αδύνατη ή ενδέχεται να εμποδίσει τις προσπάθειες δίωξης των δικαιούχων αυτών, τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνουν την Αρχή αμέσως μετά τη συναλλαγή.

Άρθρο 24.

Υποχρεώσεις αναφοράς των αρμόδιων αρχών, των διαχειριστών αγορών και των γραφείων αντιπροσωπείας (άρθρο 36 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν αμελλητί την Αρχή αν, κατά τη διάρκεια των ελέγχων που πραγματοποιούν σε υπόχρεα πρόσωπα, πληροφορηθούν ή διαπιστώσουν με οποιονδήποτε τρόπο γεγονότα, που μπορεί να συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

2. Οι διαχειριστές των αγορών μετοχών, ομολόγων, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων, παραγώγων και συναλλάγματος υποχρεούνται να αναφέρουν στην Αρχή περιπτώσεις για τις οποίες υπάρχουν αποχρώσες ενδείξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στις ανωτέρω αγορές περιλαμβάνονται η Ηλεκτρονική Δευτερογενής Αγορά Τίτλων (Η.Δ.Α.Τ.), τα Πολυμερή Συστήματα Διαπραγμάτευσης χρηματοπιστωτικών μέσων του Ν. 4514/2018 (Α΄18) και οι εσωτερικοποιημένες αγορές τέτοιων μέσων που λειτουργούν εντός πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.

3. Την ίδια υποχρέωση αναφοράς έχουν και τα στερούμενα ιδίας νομικής προσωπικότητας γραφεία αντιπροσωπείας στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή, καθώς και οι εταιρείες διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 25 του άρθρου 1 του Ν. 4354/2015, όταν έχουν σοβαρές ενδείξεις ότι επιχειρείται να διαπραχθεί νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των προσώπων των παραγράφων 2 και 3 με τις υποχρεώσεις του παρόντος και ιδίως, επικαιροποιούν τους μηχανισμούς ελέγχου, τον τρόπο παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής που έχουν θεσπίσει για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Άρθρο 25.

Υποβολή αναφορών για αδικήματα ειδικής αρμοδιότητας

1. Για τα αδικήματα της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας, καθώς και για τα λοιπά αδικήματα αρμοδιότητας ελέγχου του Σ.Δ.Ο.Ε. που υπάγονται στα βασικά αδικήματα του άρθρου 4, ορίζονται τα εξής:

α) Το Σ.Δ.Ο.Ε., όταν συντάσσει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα, η διερεύνηση της οποίας εμπίπτει στις αρμοδιότητές του, υποβάλλει αυτήν και στην Αρχή. Επιπροσθέτως, μπορεί να αναφέρει στην Αρχή υποθέσεις για τις οποίες έχει συντάξει έκθεση ελέγχου ή πορισματική αναφορά μόνο για το βασικό αδίκημα και να συνεργαστεί με αυτή, διενεργώντας έρευνες από κοινού σε υποθέσεις συντρέχουσας αρμοδιότητας,

β) οι Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) και τα ελεγκτικά κέντρα, όταν διαπιστώνουν παραβάσεις της φορολογικής νομοθεσίας ή λοιπές παραβάσεις αρμοδιότητάς τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή, ενημερώνοντας συγχρόνως και τη Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε.,

γ) οι Τελωνειακές Υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν παραβάσεις της τελωνειακής νομοθεσίας ή λοιπές παραβάσεις αρμοδιότητάς τους που υπάγονται στα βασικά αδικήματα, υποβάλλουν αναφορές στην Αρχή,

ενημερώνοντας συγχρόνως τη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Α.Α.Δ.Ε.

2. Οι αναφορές των περιπτώσεων β΄ και γ΄ της παραγράφου 1 υποβάλλονται στην Αρχή για αδικήματα που διαπράχθηκαν από την 5η Αυγούστου 2008, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Ν. 3691/2008 και εξής, εφόσον τα οικεία ποσά υπερβαίνουν τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Για τα αδικήματα της περίπτωσης γ΄ λαμβάνονται υπόψη αθροιστικώς τα επιμέρους ποσά που προκύπτουν από επιμέρους πράξεις του ίδιου αδικήματος ή και από διαφορετικά αδικήματα λαθρεμπορίας που διαπιστώνονται κατά τον εκάστοτε έλεγχο.

Άρθρο 26.

Μέτρα προστασίας των αναφερόντων προσώπων (άρθρα 37 και 38 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η καλόπιστη γνωστοποίηση πληροφοριών προς την Αρχή ή εντός του υπόχρεου προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 22 δεν αποτελεί παράβαση νομοθετικής, κανονιστικής, διοικητικής ή συμβατικής απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών, ούτε συνεπάγεται οποιουδήποτε είδους ευθύνη για το υπόχρεο πρόσωπο και τους εργαζόμενους σε αυτό ή τους νόμιμους εκπροσώπους του, ακόμη και αν αποδειχθεί, ότι δεν υπήρξε εγκληματική δραστηριότητα, ούτε μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της εργασιακής σύμβασης ή μεταβολής των όρων της επί το δυσμενέστερον.[264]

2. Τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρουν τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, προστατεύονται από πιθανές περιπτώσεις εκδίκησης ή εκφοβισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 2928/2001 (Α΄ 141). Τα φυσικά αυτά πρόσωπα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται οι εργαζόμενοι και οι αντιπρόσωποι υπόχρεων προσώπων, όταν αναφέρουν τις υπόνοιές τους εσωτερικά ή στην Αρχή, τυγχάνουν νομικής προστασίας από την έκθεσή τους σε απειλές, αντίποινα ή εχθρικές ενέργειες, ιδίως δε από εργασιακές ενέργειες που είναι δυσμενείς ή εισάγουν διακρίσεις. Τα άτομα που εκτίθενται σε απειλές, εχθρικές ενέργειες ή εργασιακές ενέργειες που είναι δυσμενείς ή εισάγουν διακρίσεις επειδή αναφέρουν υπόνοιες για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, εσωτερικά ή στην Αρχή, έχουν δικαίωμα να υποβάλλουν καταγγελία κατά

---

[264]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 20

τρόπο ασφαλή στις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές. Χωρίς να θίγεται ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των πληροφοριών που συλλέγει η Αρχή, τα οικεία άτομα έχουν το δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους βάσει της παρούσας.[265]

3. Με αποφάσεις των αρμόδιων αρχών ορίζονται διαδικασίες και μηχανισμοί αναφοράς και προστασίας των εργαζομένων στα εποπτευόμενα υπόχρεα πρόσωπα, που αναφέρουν τις υπόνοιές τους για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας έναντι αντιποίνων ή άλλων μορφών διακριτικής μεταχείρισης. [266]

Άρθρο 27.

Απαγόρευση γνωστοποίησης (άρθρο 39 παράγραφοι 1 και 6 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα, τα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοί τους απαγορεύεται να γνωστοποιούν στον εμπλεκόμενο πελάτη ή σε τρίτους ότι διαβιβάστηκαν ή θα διαβιβαστούν αρμοδίως πληροφορίες ή ότι διεξάγεται ή ενδέχεται να διεξαχθεί έρευνα ή ανάλυση για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Τα ανωτέρω ισχύουν και για τα μέλη της διοίκησης, τα διευθυντικά στελέχη και τους υπαλλήλους των εποπτικών αρχών, καθώς και για δημόσιους υπαλλήλους που γνωρίζουν τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου. Η παράβαση του ανωτέρω καθήκοντος εχεμύθειας επισύρει ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

2. Η απόπειρα των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων γ΄, δ΄ και ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 να αποτρέψουν πελάτη να εμπλακεί σε εγκληματική δραστηριότητα, δεν συνιστά γνωστοποίηση κατά την έννοια του παρόντος.

---

[265]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 20

[266]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 20

Άρθρο 28.

Εξαιρέσεις της απαγόρευσης γνωστοποίησης (άρθρο 39 παράγραφοι 3, 4 και 5 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η απαγόρευση του άρθρου 27 δεν κωλύει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ανήκουν στον ίδιο χρηματοπιστωτικό όμιλο. Το ίδιο ισχύει και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών που εδρεύουν στην Ελλάδα και υποκαταστημάτων ή θυγατρικών τους που εδρεύουν σε τρίτη χώρα, εφόσον αυτά συμμορφώνονται πλήρως προς τις πολιτικές και τις διαδικασίες που ισχύουν σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών που προβλέπονται στο άρθρο 36.

2. Η απαγόρευση του άρθρου 27 δεν κωλύει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των υπόχρεων προσώπων των περιπτώσεων γ΄, δ΄ και ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 που λειτουργούν στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον τα ανωτέρω πρόσωπα ασκούν τις επαγγελματικές δραστηριότητές τους είτε με σχέση εξαρτημένης εργασίας είτε όχι, στο πλαίσιο του ίδιου νομικού προσώπου ή ευρύτερης δομής, στην οποία υπάγεται το νομικό πρόσωπο και η οποία διαθέτει κοινή κυριότητα, διοίκηση ή έλεγχο της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των νομικών προσώπων. Το ίδιο ισχύει για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ανωτέρω υπόχρεων προσώπων και αντίστοιχων προσώπων από τρίτες χώρες, που επιβάλλουν υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα των περιπτώσεων α΄, β΄, γ΄, δ΄ και ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 5 που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα μπορεί να ανταλλάσσουν με υπόχρεα πρόσωπα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία ή επαγγελματικό κλάδο με αυτά πληροφορίες που αφορούν τον ίδιο πελάτη και συναλλαγή ή δραστηριότητα στην οποία συμμετέχουν από κοινού. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ανωτέρω ημεδαπών υπόχρεων προσώπων και ίδιας κατηγορίας ή επαγγελματικού κλάδου υπόχρεων προσώπων που εδρεύουν ή ασκούν τις δραστηριότητές τους σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε τρίτη χώρα που επιβάλλει υποχρεώσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες του παρόντος, καθώς και υποχρεώσεις, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ρυθμίζονται η διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών, τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για την τήρηση της διαδικασίας αυτής και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 29.

Επιτροπή Δικηγόρων (άρθρο 34 παρ. 1 της Οδηγίας 2015/849)

Συστήνεται Επιτροπή Δικηγόρων, η οποία απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη που ορίζονται με τριετή θητεία από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος και εδρεύει στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Η Επιτροπή αυτή λαμβάνει τις αναφορές των δικηγόρων για ύποπτες ή ασυνήθεις δραστηριότητες ή συναλλαγές, ελέγχει αν υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και τις διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη της ανωτέρω Ολομέλειας, μπορεί να ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής αυτής, ο τρόπος διαβίβασης των αναφορών των δικηγόρων όλης της Επικράτειας στην Αρχή, καθώς και η διαδικασία συνεργασίας και επικοινωνίας της με την Αρχή. Η Επιτροπή Δικηγόρων δημοσιεύει ετήσια έκθεση, η οποία περιλαμβάνει τον αριθμό των αναφορών ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που ελήφθησαν από τους δικηγόρους και τον αριθμό των αναφορών που διαβιβάστηκαν στην Αρχή.[267]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΦΥΛΑΞΗ ΑΡΧΕΙΩΝ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Άρθρο 30.

Φύλαξη αρχείων και στοιχείων από υπόχρεα πρόσωπα (άρθρα 40 και 42 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να φυλάσσουν τα εξής έγγραφα και πληροφορίες για σκοπούς πρόληψης, εντοπισμού και διερεύνησης από την Αρχή, τις αρμόδιες ή άλλες δημόσιες αρχές ενδεχόμενης νομιμοποίησης

[267]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 32

εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας:

α) τα έγγραφα και τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο άρθρο 13, συμπεριλαμβανομένων, όπου είναι διαθέσιμες, πληροφοριών που αποκτώνται με μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 (L 257), ή με οποιαδήποτε άλλη ασφαλή, εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική, διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από την ΕΕΤΤ,[268]

β) τα πρωτότυπα ή αντίγραφα παραστατικά που είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό των συναλλαγών,

γ) τα εσωτερικά έγγραφα που αφορούν εγκρίσεις ή διαπιστώσεις ή εισηγήσεις για υποθέσεις που σχετίζονται με τη διερεύνηση των ανωτέρω αδικημάτων ή αναφερθείσες ή μη υποθέσεις στην Αρχή,

δ) τα στοιχεία της επιχειρηματικής, εμπορικής και επαγγελματικής αλληλογραφίας με τους πελάτες, όπως αυτά μπορεί να προσδιορίζονται από τις εποπτικές αρχές.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες τυχερών παιγνίων υποχρεούνται, πέραν όσων προβλέπονται στην παράγραφο 1, να τηρούν μητρώο για τις πληρωμές απόδοσης κερδών ανά παίκτη, με τις προϋποθέσεις και τα ποσοτικά όρια που ορίζονται με απόφαση της εποπτικής αρχής. Ειδικά, οι επιχειρήσεις καζίνο, εκτός του ανωτέρω μητρώου, τηρούν και μητρώο για την εξόφληση των μαρκών επ΄ ονόματι πελατών.

3. Τα στοιχεία των παρ. 1 και 2, καθώς και τα δεδομένα που είναι προσβάσιμα μέσω των κεντρικών μηχανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 21Α, φυλάσσονται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών μετά από το τέλος της επιχειρηματικής σχέσης με τον πελάτη ή την ημερομηνία της περιστασιακής συναλλαγής. Κατά τη λήξη της προθεσμίας αυτής τα υπόχρεα πρόσωπα διαγράφουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εκτός αν επιτρέπεται ή επιβάλλεται από άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστική απόφαση η φύλαξή τους για μακρότερο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τη δεκαετία. Για στοιχεία που αφορούν σε υποθέσεις για τις οποίες στις 25.6.2015 εκκρεμούσε έλεγχος ή έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και

[268]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 21

είχαν ζητηθεί πληροφορίες ή έγγραφα από υπόχρεο πρόσωπο, το τελευταίο οφείλει να διατηρήσει όλες τις σχετικές πληροφορίες ή έγγραφα μέχρι τις 25.6.2020 και, αν εκκρεμούσε ήδη ποινική διαδικασία, μέχρι τις 25.6.2025.[269]

4. Τα ανωτέρω στοιχεία πρέπει να τηρούνται κατά τέτοιον τρόπο, ώστε το υπόχρεο πρόσωπο να μπορεί να ανταποκρίνεται πλήρως και χωρίς καθυστέρηση, μέσω διαύλων που εξασφαλίζουν το απόρρητο των ερευνών, σε αίτημα της Αρχής, της αρμόδιας ή άλλης δημόσιας αρχής ως προς το αν διατηρεί ή είχε συνάψει κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε (5) ετών επιχειρηματική σχέση με συγκεκριμένα πρόσωπα ως προς το είδος της επιχειρηματικής σχέσης, καθώς και για κάθε σχετική συναλλαγή.

Άρθρο 31.

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων (άρθρα 41 και 43 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία από τα υπόχρεα πρόσωπα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μόνο με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν ή να τύχουν επεξεργασίας για άλλους σκοπούς.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα παρέχουν στους νέους πελάτες τις πληροφορίες που απαιτούνται, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, πριν από τη σύναψη επιχειρηματικής σχέσης ή τη διενέργεια περιστασιακής συναλλαγής. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνεται συγκεκριμένα γενική ενημέρωση, αναφορικά με τις νομικές υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο για επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.[270]

3. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την εφαρμογή του παρόντος με σκοπό την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας θεωρείται ζήτημα δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τον

---

[269]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 21

[270]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 22

Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1275 και τον ν. 4624/2019 (Α΄ 137).[271]

4. Κατ΄ εφαρμογή της απαγόρευσης γνωστοποίησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27, ο περιορισμός εν όλω ή εν μέρει, του δικαιώματος πρόσβασης του υποκειμένου των δεδομένων στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, εφαρμόζεται στις περιπτώσεις όπου τα υπόχρεα πρόσωπα, οι αρμόδιες αρχές, η Αρχή και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των αρχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 του άρθρου 20 και στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους για τους σκοπούς του παρόντος, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην παρεμποδίζεται η διενέργεια επίσημων ή νομικών ερευνών, αναλύσεων ή διαδικασιών και για να εξασφαλιστεί ότι δεν διακυβεύονται η πρόληψη, η διερεύνηση και ο εντοπισμός της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 32.

Συλλογή, τήρηση και επεξεργασία στατιστικών στοιχείων από δημόσιες αρχές (άρθρο 44 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, περιλαμβανομένων του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των αρμόδιων αρχών, καθώς και των δικαστικών, εισαγγελικών, αστυνομικών, φορολογικών αρχών και υπηρεσιών, τηρούν πλήρη και ενημερωμένα στατιστικά στοιχεία, σχετικά με τομείς ή θέματα της αρμοδιότητάς τους. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται ετησίως από τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα και διαβιβάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Οι στατιστικές αυτές καλύπτουν τουλάχιστον:

α) Μετρήσιμα δεδομένα σχετικά με το μέγεθος και τη σημασία των διάφορων τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των υπόχρεων προσώπων και δεδομένων σχετικά με την οικονομική σημασία κάθε τομέα,

β) μετρήσιμα δεδομένα από τα επιμέρους στάδια αναφοράς, διερεύνησης και εκδίκασης των υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, στα οποία συμπεριλαμβάνονται σε ετήσια βάση:

---

[271]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 22

αα) ο αριθμός των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών ή δραστηριοτήτων που υποβλήθηκαν στην Αρχή,

ββ) η κατηγοριοποίηση αυτών των αναφορών ανάλογα με τους αποστέλλοντες,

γγ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν διερευνηθεί,

δδ) ο αριθμός των υποθέσεων που έχουν τεθεί στο αρχείο,

εε) ο αριθμός των πορισμάτων που έχουν υποβληθεί στον Εισαγγελέα,

στστ) τα είδη των βασικών αδικημάτων που έχουν εντοπιστεί,

ζζ) ο αριθμός των προσώπων που έχουν διωχθεί για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ηη) ο αριθμός των προσώπων που έχουν καταδικαστεί για τα ανωτέρω αδικήματα,

θθ) η αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί, κατασχεθεί ή δημευθεί,

γ) γ) δεδομένα όσον αφορά στον αριθμό των διασυνοριακών αιτήσεων παροχής πληροφοριών που έχουν υποβληθεί, απορριφθεί και απαντηθεί πλήρως ή εν μέρει από την Αρχή, ανά αντισυμβαλλόμενη χώρα,[272]

δ) τη συλλογή, ταξινόμηση και επεξεργασία των στοιχείων του άρθρου 33,

ε) τα στατιστικά στοιχεία τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 6 και περιλαμβάνονται στις εκθέσεις των αρμόδιων αρχών.

στ) τους ανθρώπινους πόρους που έχουν διατεθεί στην Αρχή και τις αρμόδιες αρχές του άρθρου 6, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος, και[273]

ζ) τον αριθμό των εποπτικών δράσεων, επιτόπιων και μη, τον αριθμό των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν βάσει εποπτικών δράσεων, καθώς και τις κυρώσεις ή/και τα διοικητικά μέτρα που επιβλήθηκαν από τις εποπτικές αρχές.[274]

---

[272]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 23

[273]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 23

[274]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 23

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η Αρχή και οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 δημοσιεύουν σε ετήσια βάση συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία για την ενημέρωση του κοινού.[275]

Άρθρο 33.

Συλλογή δικαστικών δεδομένων και στοιχείων

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ορίζονται η διαδικασία και οι τεχνικές λεπτομέρειες για τη συλλογή, την ταξινόμηση και την επεξεργασία στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τις εκδικαζόμενες υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, οποιουδήποτε βαθμού δικαιοδοσίας, τον αριθμό των περιπτώσεων που έχουν ερευνηθεί και των προσώπων που έχουν διωχθεί, τις σχετικές δικαστικές αποφάσεις ή βουλεύματα και τα κατασχεθέντα ή δημευθέντα περιουσιακά στοιχεία. Με την ίδια απόφαση ορίζεται, επίσης, η διαδικασία παρακολούθησης της δικαστικής εξέλιξης των αναφορών που υποβάλλει η Αρχή στον αρμόδιο Εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄

ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 34.

Συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών (άρθρο 32 παράγραφοι 4, 5, 6 και άρθρα 53, 54, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 34 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2018/843, 55 και 57 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η Αρχή διαβιβάζει και ανταλλάσσει πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των αναλύσεών της, με τις αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, των βασικών αδικημάτων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και με τις εποπτικές αρχές, εφόσον οι πληροφορίες αυτές κρίνονται αναγκαίες για το έργο τους και για την εκπλήρωση των

[275]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 23

νόμιμων καθηκόντων τους. Επίσης, μπορεί να ζητεί ενημέρωση για τα αποτελέσματα των ερευνών που έχουν διεξαχθεί από τις εν λόγω αρχές, καθώς και κάθε πληροφορία που προβλέπεται από το άρθρο 49.

Η Αρχή μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών, αν αυτή μπορεί να έχει αρνητική επίπτωση στις διεξαγόμενες έρευνες ή αναλύσεις ή αν η γνωστοποίηση των πληροφοριών είναι σαφώς δυσανάλογη προς τα έννομα συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή δεν εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίον ζητείται.

Η Αρχή ενημερώνει μέσα σε δύο (2) εργάσιμες ημέρες την Α.Α.Δ.Ε. για τις περιπτώσεις δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων, που προέρχονται από φορολογικά αδικήματα, τελωνειακά αδικήματα ή αδικήματα μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ενημερώνει το Σ.Δ.Ο.Ε. για τις δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων που αφορούν εν γένει αδικήματα, που εμπίπτουν στις αρμο-διότητές του, καθώς και για περιπτώσεις αποκάλυψης εστιών οικονομικού εγκλήματος, απάτης, διαφθοράς και ύποπτης κίνησης κεφαλαίων που έχουν περιέλθει σε γνώση της, σύμφωνα με τα άρθρα 22 και 24.

2. Η Αρχή ανταλλάσσει, με δική της πρωτοβουλία ή ύστερα από αίτημα, με ΜΧΠ άλλων κρατώνμελών της Ε.Ε. πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης, που μπορεί να είναι χρήσιμες για τις επιχειρησιακές τους αναλύσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται όσες αφορούν στο εμπλεκόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ανεξάρτητα από το είδος των συναφών βασικών αδικημάτων και ακόμη και αν το είδος των συναφών βασικών αδικημάτων δεν ταυτοποιείται κατά την ανταλλαγή. Η Αρχή, όταν λαμβάνει αιτήματα παροχής πληροφοριών, διαβιβάζει αμελλητί τις σχετικές απαντήσεις, αξιοποιώντας όλες τις εξουσίες και τα μέσα που διαθέτει. Για τη λήψη αιτήματος παροχής πληροφοριών από ΜΧΠ άλλων κρατώνμελών, η Αρχή ορίζει τουλάχιστον έναν υπεύθυνο ή σημείο επικοινωνίας. Αν λαμβάνει αναφορές ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών που αφορούν σε άλλο κράτοσμέλος, τις διαβιβάζει αμελλητί στην αντίστοιχη ΜΧΠ.[276]

3. Τα εκατέρωθεν αιτήματα ανταλλαγής πληροφοριών πρέπει να περιλαμβάνουν τα πραγματικά περιστατικά και το πλαίσιο διενέργειας της έρευνας, τους λόγους υποβολής του αιτήματος και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν οι ζητούμενες πληροφορίες. Η Αρχή εκτελεί μόνο αιτήματα που πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις. Επιπλέον η Αρχή μπορεί να

[276]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 24

αρνηθεί την παροχή πληροφοριών για λόγους εθνικής ασφάλειας και στις περιπτώσεις που η παροχή των πληροφοριών παραβιάζει το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Κατά την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Αρχής και ΜΧΠ άλλων κρατώνμελών της Ε.Ε. μπορεί να επιβάλλονται περιορισμοί και προϋποθέσεις ως προς τη χρήση τους. Οι πληροφορίες που προέρχονται από ΜΧΠ άλλων κρατώνμελών μπορεί να χρησιμοποιούνται από την Αρχή μόνο για τον σκοπό για τον οποίο ζητήθηκαν και με σεβασμό των επιβληθέντων περιορισμών ή των επιβληθεισών προϋποθέσεων. Οποιαδήποτε διαβίβαση των πληροφοριών αυτών σε άλλη αρχή ή φορέα ή χρήση τους για σκοπούς πέραν των αρχικώς εγκριθέντων υπόκειται σε προηγούμενη συγκατάθεση της ΜΧΠ που παρέχει τις πληροφορίες. Σε περίπτωση που ζητείται η συγκατάθεση της Αρχής για τη διαβίβαση των πληροφοριών αυτών σε άλλη αρμόδια αρχή ή φορέα ή χρήση τους για σκοπούς πέραν των αρχικώς εγκριθέντων, η συγκατάθεση αυτή παρέχεται αμελλητί και στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ανεξαρτήτως του βασικού αδικήματος. Η Αρχή παρέχει τη συγκατάθεσή της για τη διαβίβαση των πληροφοριών αυτών, εκτός αν η διαβίβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ή αν η διαβίβαση θα μπορούσε να παρακωλύσει τη διενέργεια εγχώριας ποινικής έρευνας ή αντίκειται σε θεμελιώδεις αρχές του ελληνικού δικαίου. Άρνηση συγκατάθεσης πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένη.[277]

5. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί ομοίως να ανταλλάσσουν εμπιστευτικής φύσης πληροφορίες για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τον παρόντα και να αλληλοενημερώνονται για τα αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Με διμερή ή πολυμερή μνημόνια συνεργασίας μπορεί να εξειδικεύονται οι διαδικασίες και οι τεχνικές λεπτομέρειες της ανωτέρω ανταλλαγής πληροφοριών.

6. Οι αρχές της παραγράφου 1 μπορεί να διενεργούν κοινούς ελέγχους σε υποθέσεις κοινής αρμοδιότητας και ενδιαφέροντος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τον παρόντα.

7. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, ως πληροφορίες εμπιστευτικής φύσης νοούνται εκείνες που αφορούν στην επιχειρηματική, επαγγελματική ή εμπορική συμπεριφορά προσώπων, τα στοιχεία των συναλλαγών και δραστηριοτήτων τους, τα φορολογικά στοιχεία τους, καθώς και πληροφορίες που σχετίζονται με ποινικά αδικήματα και φορολογικές, τελωνειακές ή άλλες

---

[277]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 24

διοικητικές παραβάσεις. Οι διαφορές μεταξύ των ορισμών των βασικών αδικημάτων, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο δεν εμποδίζουν την Αρχή να ανταλλάσσει πληροφορίες ή να παρέχει συνδρομή σε ΜΧΠ άλλων κρατών-μελών.[278]

8. Οι αρμόδιες εισαγγελικές ή άλλες αρχές με ερευνητικές ή ελεγκτικές αρμοδιότητες στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες που επιτρέπουν την έγκαιρη εξακρίβωση οποιωνδήποτε προσώπων κατέχουν ακίνητη περιουσία, μεταξύ άλλων μέσω μητρώων ή ηλεκτρονικών συστημάτων ανάκτησης δεδομένων, όπου αυτά είναι διαθέσιμα. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τα εν λόγω μητρώα ή συστήματα.[279]

Άρθρο 34Α.

Συνεργασία μεταξύ των ελληνικών και των αρμόδιων αρχών των κρατών-μελών[280]

Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 6 και κάθε άλλη αρχή που είναι αρμόδια για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και των βασικών αδικημάτων αυτών δεν απαγορεύουν ούτε θέτουν αναιτιολόγητους ή υπερβολικά περιοριστικούς όρους στην ανταλλαγή πληροφοριών ή τη συνδρομή μεταξύ αυτών και των αρμόδιων αρχών των κρατώνμελών. Ειδικότερα, οι αρμόδιες ελληνικές αρχές δεν δύνανται να απορρίψουν αίτημα για συνδρομή με την αιτιολόγηση ότι:[281]

α) το αίτημα θεωρείται ότι περιλαμβάνει επίσης φορολογικά θέματα,[282]

β) η εθνική νομοθεσία απαιτεί από το υπόχρεο πρόσωπο να τηρεί απόρρητο ή εμπιστευτικότητα, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι

---

[278]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 24

[279]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 24

[280]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

[281]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

[282]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

πληροφορίες που ζητούνται προστατεύονται από νομικό προνόμιο ή επαγγελματικό απόρρητο, όπως αυτά περιγράφονται στην παρ. 2 του άρθρου 22,[283]

γ) βρίσκεται σε εξέλιξη έρευνα, διερεύνηση ή διαδικασία, εκτός εάν η συνδρομή θα παρεμπόδιζε την εν λόγω έρευνα, διερεύνηση ή διαδικασία,[284]

δ) η φύση ή η κατάσταση της ομολόγου αρμόδιας αρχής που υποβάλλει το αίτημα είναι διαφορετική από εκείνη της αρμόδιας αρχής προς την οποία αυτό απευθύνεται.[285]

Άρθρο 34Β.

Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και άλλων αρχών που δεσμεύονται από επαγγελματικό απόρρητο[286]

1. Τα πρόσωπα που εργάζονται ή έχουν εργαστεί στις αρμόδιες αρχές των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6, που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς ως προς τη συμμόρφωση τους με τον παρόντα νόμο, και οι ελεγκτές ή οι εμπειρογνώμονες που ενεργούν για λογαριασμό αυτών των αρμόδιων αρχών, δεσμεύονται από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου. Με την επιφύλαξη των ποινικών ερευνών και διαδικασιών, οι εμπιστευτικές πληροφορίες που λαμβάνουν τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, δυνάμει του παρόντος νόμου, μπορούν να γνωστοποιούνται μόνο σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, κατά τρόπο ώστε να μην μπορεί να προσδιοριστεί η ταυτότητα μεμονωμένων πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών.[287]

---

[283]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

[284]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

[285]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 25

[286]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[287]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

2. Οι διατάξεις της παρ. 1 δεν εμποδίζουν την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ:[288]

α) των αρμόδιων αρχών των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 και άλλων εθνικών αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή άλλες νομοθετικές πράξεις που συνδέονται με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών,[289]

β) των αρμόδιων αρχών των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 και των αρμόδιων αρχών άλλων κρατών-μελών που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 ή άλλες νομοθετικές πράξεις που συνδέονται με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) όταν ενεργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1024/2013 του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην ΕΚΤ σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν στην προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (L 287). Αυτή η ανταλλαγή πληροφοριών υπόκειται στους όρους του επαγγελματικού απόρρητου, όπως αναφέρεται στην παρ. 1.[290]

Μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι αρμόδιες αρχές των περ α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, καταλήγουν, με τη στήριξη των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών, σε συμφωνία με την ΕΚΤ, η οποία ενεργεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 27 του Κανονισμού (ΕΕ) 1024/2013, σχετικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και το άρθρο 54 του ν. 4261/2014 (Α΄ 107), σχετικά με τους πρακτικούς όρους της ανταλλαγής πληροφοριών με την ΕΚΤ.[291]

3. Οι αρμόδιες αρχές των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 και οι αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις

---

[288]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[289]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[290]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[291]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

που συνδέονται με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών που λαμβάνουν εμπιστευτικές πληροφορίες, όπως αναφέρεται στην παρ. 1, χρησιμοποιούν τις πληροφορίες αυτές μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:[292]

α) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τον παρόντα νόμο ή σύμφωνα με άλλες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις στους τομείς της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της προληπτικής ρύθμισης και εποπτείας πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένης της επιβολής κυρώσεων,[293]

β) κατά την άσκηση προσφυγής κατά απόφασής τους, συμπεριλαμβανομένης δικαστικής διαδικασίας,[294]

γ) στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών που έχουν κινηθεί δυνάμει των διατάξεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο ή τις ρυθμίσεις εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών.[295]

4. Οι αρμόδιες αρχές των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 και οι αρμόδιες αρχές, που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σύμφωνα με άλλες νομοθετικές πράξεις που συνδέονται με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, συνεργάζονται μεταξύ τους και με τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σύμφωνα με τις εκάστοτε εθνικές διατάξεις οι οποίες ενσωματώνουν την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ανεξάρτητα από τη νομική τους φύση ή το αντίστοιχο καθεστώς τους. Αυτή η συνεργασία περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα διενέργειας ερευνών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ερωτώμενης αρμόδιας αρχής, για λογαριασμό αιτούσας αρμόδιας αρχής, και

---

[292]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[293]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[294]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[295]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

την επακόλουθη ανταλλαγή των πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω αυτών των ερευνών.[296]

5. Οι αρμόδιες αρχές των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών με τις αρμόδιες αρχές τρίτων χωρών που αποτελούν ομολόγους των εν λόγω εθνικών αρμόδιων αρχών, με βάση την αμοιβαιότητα και μόνο εφόσον οι πληροφορίες που παρέχονται καλύπτονται από απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που αναφέρονται στην παρ. 1. Οι εμπιστευτικές πληροφορίες που γίνονται αντικείμενο ανταλλαγής, όπως προβλέπουν αυτές οι συμφωνίες συνεργασίας, χρησιμοποιούνται για τον σκοπό της εκτέλεσης των εποπτικών καθηκόντων των εν λόγω αρχών.[297]

Όταν η πληροφορία που γίνεται αντικείμενο ανταλλαγής προέρχεται από άλλο κράτος-μέλος, γνωστοποιείται μόνο κατόπιν ρητής συμφωνίας της αρμόδιας αρχής που τη γνωστοποίησε και, κατά περίπτωση, μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους έδωσε τη συγκατάθεσή της η αρχή αυτή.[298]

Άρθρο 34Γ.

Ανταλλαγή πληροφοριών σε εξαιρετικές περιστάσεις[299]

1. Κατά παρέκκλιση από τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 34Β και με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 22, επιτρέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ:[300]

α) των αρμόδιων αρχών των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς σύμφωνα με τον παρόντα νόμο,[301]

β) των αρμόδιων αρχών της περ. α΄ ανωτέρω, με αντίστοιχες αρμόδιες αρχές που εποπτεύουν πιστωτικά ιδρύματα και χρηματοπιστωτικούς

---

[296]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[297]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[298]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 26

[299]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[300]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[301]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

οργανισμούς σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 σε διαφορετικά κράτη μέλη, και[302]

γ) των αρμόδιων αρχών της περ. α΄ ανωτέρω και των αρχών στις οποίες έχει ανατεθεί η προληπτική ρύθμιση και εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών.[303]

Οι πληροφορίες που λαμβάνονται υπόκεινται σε απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου αντίστοιχες με εκείνες της παρ. 1 του άρθρου 34Β.[304]

2. Επιτρέπεται η γνωστοποίηση πληροφοριών σχετικά με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όσον αφορά στη συμμόρφωση προς τον παρόντα νόμο, προς τις εξεταστικές επιτροπές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με τα άρθρα 145 έως 147 του Κανονισμού της Βουλής και τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές που αναλαμβάνουν τη διενέργεια ερευνών, υπό τις εξής προϋποθέσεις:[305]

α) έχουν αρμοδιότητα να ερευνούν ή να ελέγχουν τις ενέργειες των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την εποπτεία αυτών των πιστωτικών ιδρυμάτων ή με τη θέσπιση νόμων σχετικά με την εν λόγω εποπτεία ή[306]

β) οι πληροφορίες είναι απολύτως αναγκαίες για την εκπλήρωση της εντολής που αναφέρεται στην περ. α) ή[307]

γ) τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες υπόκεινται σε απαιτήσεις επαγγελματικού απορρήτου τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες της παρ. 1 του άρθρου 34Β ή[308]

δ) όταν η πληροφορία προέρχεται από άλλο κράτος μέλος, γνωστοποιείται μόνο με τη ρητή συγκατάθεση των αρμόδιων αρχών που τη

---

[302]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[303]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[304]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[305]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[306]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[307]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

[308]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

γνωστοποίησαν και μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους αυτές έδωσαν τη συγκατάθεσή τους.[309]

Άρθρο 35.

Εσωτερικές διαδικασίες (άρθρο 8 και άρθρο 61 παρ. 3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, για να εντοπίζουν και να εκτιμούν τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες κινδύνου, όπως αυτούς που σχετίζονται με τους πελάτες τους, τις χώρες ή τις γεωγραφικές περιοχές, τα προϊόντα, τις υπηρεσίες, τις συναλλαγές ή τους διαύλους παροχής υπηρεσιών.

2. Οι εκτιμήσεις κινδύνων των υπόχρεων προσώπων τεκμηριώνονται, επικαιροποιούνται και τίθενται στη διάθεση της αρμόδιας αρχής.

3. Τα υπόχρεα πρόσωπα εφαρμόζουν εσωτερικές πολιτικές, ελέγχους και διαδικασίες, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τους κινδύνους νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο και να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του παρόντος.

Οι ανωτέρω πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες είναι ανάλογες προς το χαρακτήρα και το μέγεθος των υπόχρεων προσώπων και αφορούν:

α) Την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων, τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και τον πραγματικό δικαιούχο, την υποβολή αναφορών ύποπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείου, τον ορισμό υπευθύνου σε επίπεδο διοίκησης για τον έλεγχο της συμμόρφωσης και τον έλεγχο καταλληλότητας των εργαζομένων,

β) τη συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης υπηρεσίας ελέγχου για την εξακρίβωση της εφαρμογής των εσωτερικών πολιτικών, ελέγχων και διαδικασιών.

Επιπρόσθετα, τα υπόχρεα πρόσωπα θεσπίζουν διαδικασίες που επιτρέπουν στους εργαζομένους τους να καταγγέλλουν παραβάσεις εσωτερικά, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και ανώνυμου διαύλου, ανάλογου προς τον χαρακτήρα

---

[309]Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 27

και το μέγεθος του εκάστοτε υπόχρεου προσώπου, όπως προβλέπεται ειδικότερα στην παρ. 2 του άρθρου 26.[310]

4. Οι εφαρμοζόμενες εσωτερικές πολιτικές, έλεγχοι και διαδικασίες εγκρίνονται από τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, τα οποία παρακολουθούν και, όπου ενδείκνυται, ενισχύουν τα μέτρα που έχουν ληφθεί.

5. Οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν με απόφασή τους συγκεκριμένες υποχρεώσεις που εμπίπτουν στο παρόν, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το μέγεθος και τη φύση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων των υπόχρεων προσώπων. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί να αποφασίσουν ότι δεν χρειάζονται επιμέρους τεκμηριωμένες εκτιμήσεις κινδύνων, όταν οι εγγενείς για την κατηγορία υπόχρεων προσώπων κίνδυνοι είναι σαφείς και κατανοητοί.

Άρθρο 36.

Εσωτερικές διαδικασίες σε επίπεδο ομίλου (άρθρο 45 της Οδηγίας 2015/849)

1. Τα υπόχρεα πρόσωπα που ανήκουν σε όμιλο εφαρμόζουν επαρκείς και κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για τους σκοπούς του παρόντος σε επίπεδο ομίλου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η εν λόγω υποχρέωση ισχύει και για τις θυγατρικές και τα υποκαταστήματα που ανήκουν κατά πλειοψηφία στα υπόχρεα πρόσωπα και βρίσκονται σε κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτες χώρες.

2. Τα υπόχρεα πρόσωπα που λειτουργούν εγκαταστάσεις σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξασφαλίζουν ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις τηρούν τις σχετικές εθνικές διατάξεις του κράτους υποδοχής.

3. Τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές εταιρείες, που ανήκουν κατά πλειοψηφία στα υπόχρεα πρόσωπα και βρίσκονται σε τρίτες χώρες όπου οι ελάχιστες απαιτήσεις καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας είναι λιγότερο αυστηρές από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφαρμόζουν τις τελευταίες, συμπεριλαμβανομένων αυτών για την προστασία των δεδομένων, στο βαθμό που το επιτρέπει η νομοθεσία της τρίτης χώρας. Αν η νομοθεσία της τρίτης χώρας δεν το επιτρέπει, τα υπόχρεα πρόσωπα διασφαλίζουν ότι τα υποκαταστήματα και οι θυγατρικές τους, εφαρμόζουν

---

[310]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 28

επιπρόσθετα μέτρα, ώστε να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και ενημερώνουν σχετικά την αρμόδια αρχή. Η αρμόδια αρχή, αν θεωρεί ότι τα επιπρόσθετα μέτρα δεν επαρκούν, εφαρμόζει συμπληρωματικές εποπτικές δράσεις, στο πλαίσιο των οποίων μπορεί να απαιτήσει από το υπόχρεο πρόσωπο να μη συνάψει ή να τερματίσει επιχειρηματικές σχέσεις και να μην εκτελέσει συναλλαγές και, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να παύσει τις δραστηριότητές του στην τρίτη χώρα.

4. Αν η νομοθεσία τρίτης χώρας δεν επιτρέπει την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών, σύμφωνα με την παρ. 1, σε υποκαταστήματα και θυγατρικές των υπόχρεων προσώπων στη χώρα αυτήν, τα υπόχρεα πρόσωπα ενημερώνουν την Αρχή, την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή του άρθρου 6 και τον Κεντρικό Συντονιστικό Φορέα. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνουν ακολούθως την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών. Η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, όταν εκτιμούν ποιες τρίτες χώρες δεν επιτρέπουν την εφαρμογή των πολιτικών και διαδικασιών που απαιτούνται βάσει της παρ. 1, λαμβάνουν υπόψη νομικούς περιορισμούς που μπορεί να παρεμποδίζουν την ορθή εφαρμογή αυτών των πολιτικών και διαδικασιών, μεταξύ των οποίων το απόρρητο, η προστασία των δεδομένων και άλλοι περιορισμοί στην ανταλλαγή των πληροφοριών που μπορεί να είναι χρήσιμες γι’ αυτόν τον σκοπό.[311]

5. Πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αναφορές ασυνήθιστων ή ύποπτων συναλλαγών που υποβάλλονται στην Αρχή από τα υπόχρεα πρόσωπα και αφορούν σε κεφάλαια που αποτελούν προϊόντα εγκληματικής δραστηριότητας ή σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας απαιτείται να ανταλλάσσονται εντός του ομίλου, εκτός αν η Αρχή δώσει διαφορετικές οδηγίες.[312]

6. Οι εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα με μορφή διαφορετική από υποκατάστημα και των οποίων η έδρα βρίσκεται σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. ορίζουν ένα κεντρικό σημείο επαφής στην Ελλάδα με βάση τα κριτήρια του άρθρου 3 του κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2018/1108, της 7ης Μαΐου 2018, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με ρυθμιστικά

[311]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 29

[312]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 29

τεχνικά πρότυπα που προσδιορίζουν τα κριτήρια για τον ορισμό κεντρικών σημείων επαφής από τους εκδότες ηλεκτρονικού χρήματος και τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, καθώς και με τους κανόνες σχετικά με τα καθήκοντα των εν λόγω κεντρικών σημείων επαφής (L 203). Το κεντρικό αυτό σημείο επαφής είναι αρμόδιο να εξασφαλίζει για λογαριασμό τους τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του παρόντος και να διευκολύνει την εποπτεία από την Τράπεζα της Ελλάδος, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εγγράφων και πληροφοριών προς αυτήν ύστερα από σχετικό αίτημα.[313]

Άρθρο 37.

Κατάρτιση και εκπαίδευση (άρθρο 46 παρ. 1 εδάφια α΄ και β΄ της Οδηγίας 2015/849)

Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να λαμβάνουν μέτρα ανάλογα με τους εκτιμώμενους κινδύνους, τη φύση και το μέγεθός τους, ώστε οι υπάλληλοί τους να λάβουν γνώση των διατάξεων του παρόντος και των σχετικών κανονιστικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών υποχρεώσεων για την προστασία των δεδομένων. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή των υπαλλήλων σε ειδικά προγράμματα κατάρτισης για τον εντοπισμό των δραστηριοτήτων που συνδέονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και την εκμάθηση του τρόπου με τον οποίο πρέπει να ενεργούν στις περιπτώσεις αυτές.

Άρθρο 38.

Αρμόδια στελέχη (άρθρο 46 παρ. 4 της Οδηγίας 2015/849)

1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός οφείλει να ορίσει ένα διευθυντικό στέλεχος, στο οποίο τα άλλα διευθυντικά στελέχη και οι υπάλληλοι αναφέρουν κάθε συναλλαγή που θεωρούν ασυνήθη ή ύποπτη για διάπραξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, καθώς και κάθε γεγονός που λαμβάνουν γνώση λόγω της υπηρεσίας τους και το οποίο μπορεί να αποτελέσει ένδειξη τέτοιων πράξεων. Στα υποκαταστήματα ή σε ειδικές διευθύνσεις ή μονάδες η αναφορά αυτή γίνεται κατευθείαν στον διευθυντή του υποκαταστήματος ή της διεύθυνσης ή της μονάδας, ο οποίος αναφέρεται αμέσως στο αρμόδιο

[313]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 29

διευθυντικό στέλεχος, εφόσον συμμερίζεται τις υπόνοιες. Αν ο διευθυντής ή ο αναπληρωτής του κωλύεται ή αρνείται ή αμελεί ή δεν συμμερίζεται τις υπόνοιες του αναφέροντος υπαλλήλου, τότε ο υπάλληλος μπορεί να αναφερθεί στο αρμόδιο διευθυντικό στέλεχος. Το τελευταίο ενημερώνει σχετικά, τηλεφωνικώς ή με εμπιστευτικό έγγραφο ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο, την Αρχή, παρέχοντάς της συγχρόνως κάθε χρήσιμη πληροφορία ή στοιχείο, αν μετά την εξέταση που πραγματοποιεί, κρίνει ότι οι πληροφορίες και τα υπάρχοντα στοιχεία δικαιολογούν την αναφορά.

Οι αρμόδιες αρχές μπορούν με απόφασή τους να επιβάλουν αντιστοίχως την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας και σε άλλα υπόχρεα νομικά πρόσωπα.

2. Αν περισσότερα υπόχρεα πρόσωπα ανήκουν σε όμιλο, αυτός ορίζει διευθυντικό στέλεχος από τη μεγαλύτερη εταιρεία του ομίλου ως συντονιστή για την εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος από τις επί μέρους εταιρείες του ομίλου. Προς τούτο το στέλεχος αυτό συνεργάζεται και ανταλλάσσει πληροφορίες με τα διευθυντικά στελέχη των επί μέρους εταιρειών του ομίλου που ορίζονται, σύμφωνα με την παράγραφο 1, λαμβάνει γνώση των αναφορών τους προς την Αρχή και μπορεί να υποβάλει αναφορές σ΄ αυτήν και ο ίδιος, παρέχοντας στοιχεία από όλες τις εταιρείες του ομίλου.

3. Με αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να προσδιορίζονται διαδικασίες και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούν οι όμιλοι και οι εταιρείες κάθε ομίλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΕΥΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Άρθρο 39.

Ποινικές κυρώσεις[314]

1. α) Ο υπαίτιος πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες τιμωρείται με κάθειρξη έως οκτώ (8) έτη και με χρηματική ποινή από τριακόσιες (300) έως χίλιες (1.000) ημερήσιες μονάδες.[315]

β) Ο υπαίτιος των πράξεων της περ. α’ τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή από χίλιες (1.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ημερήσιες μονάδες:[316]

αα) αν το αντικείμενο της νομιμοποίησης υπερβαίνει συνολικά σε αξία το ποσό των εκατό είκοσι χιλιάδων (120.000) ευρώ, ή[317]

ββ) αν η πράξη τελείται από υπόχρεο φυσικό πρόσωπο κατά την άσκηση της επαγγελματικής του δραστηριότητας ή από πρόσωπο του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 46, ή[318]

γγ) αν η περιουσία που είναι αντικείμενο νομιμοποίησης προέρχεται από τα κακουργήματα των περ. α’, β’, γ’, η’ και θ’ του άρθρου 4, καθώς και των άρθρων 323Α, 374, 380, της παρ. 2 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 385 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α’ 95), της παρ. 5 του άρθρου 29 και του άρθρου 30 του ν. 4251/2014 (Α’ 80).[319]

γ) Ο υπαίτιος των πράξεων της περ. α’ τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή από δύο χιλιάδες (2.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ημερήσιες μονάδες, αν ασκεί τέτοιου είδους δραστηριότητες κατ’

---

[314] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[315] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[316] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[317] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[318] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[319] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

επάγγελμα ή ως μέλος εγκληματικής οργάνωσης, η οποία επιδιώκει την τέλεση πράξεων νομιμοποίησης.[320]

δ) Αν το βασικό αδίκημα τιμωρείται σε βαθμό πλημμελήματος, η ποινή για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι φυλάκιση έως τρία (3) έτη και χρηματική ποινή έως τριακόσιες (300) ημερήσιες μονάδες. Αν η πράξη τελέστηκε κατ' επάγγελμα επιβάλλονται οι κυρώσεις της περ. γ'.[321]

ε) Η ποινική ευθύνη για το βασικό αδίκημα δεν αποκλείει την τιμωρία των υπαιτίων, αυτουργού και συμμετόχων για τις πράξεις των περ. α', β', γ' και δ', εφόσον τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των πράξεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες είναι διαφορετικά από εκείνα του βασικού αδικήματος. Σε κάθε περίπτωση, ο αυτουργός ή ο συμμέτοχος της πράξης της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 μένει ατιμώρητος εάν κριθεί ένοχος, με την ίδια ή με προγενέστερη απόφαση, για την τέλεση του βασικού αδικήματος, εκτός εάν για την πράξη της νομιμοποίησης απειλείται στερητική της ελευθερίας ποινή με υψηλότερο ανώτατο όριο. Η απαλλαγή κατά το προηγούμενο εδάφιο δεν αποκλείει την επιβολή ποινής στους λοιπούς αυτουργούς ή συμμετόχους της πράξης της νομιμοποίησης. Αν εχώρησε καταδίκη του υπαιτίου για βασικό αδίκημα, η ποινή κατ' αυτού ή των οικείων του για το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων που έχουν προκύψει από το ίδιο βασικό αδίκημα δεν μπορεί να υπερβαίνει την επιβληθείσα ποινή για την τέλεση του βασικού αδικήματος.[322]

στ) Με φυλάκιση και χρηματική ποινή έως πεντακόσιες (500) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο υπαίτιος του εγκλήματος της νομιμοποίησης εσόδων της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 2 που δεν είναι συμμέτοχος στη διάπραξη του βασικού αδικήματος, εφόσον είναι οικείος του υπαιτίου του βασικού αδικήματος.[323]

ζ) Το τελευταίο εδάφιο της περ. ε' και η περ. στ' δεν εφαρμόζονται αν συντρέχουν περιστάσεις κατ' επάγγελμα τέλεσης της νομιμοποίησης.[324]

---

[320] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[321] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[322] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[323] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[324] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

η) Κατά την επιμέτρηση της ποινής για πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες λαμβάνονται υπόψη ως επιβαρυντικές περιστάσεις οι αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις για το αδίκημα αυτό που εκδίδουν δικαστήρια άλλων κρατών μερών της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης της 16ης Μαΐου 2005 για τη νομιμοποίηση, την ανίχνευση, την κατάσχεση και τη δήμευση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4478/2017 (Α' 91).[325]

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και όταν οι πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες τελέστηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό, ακόμη και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 6 ΠΚ. Εφαρμόζεται επίσης και όταν οι πράξεις αυτές τελέστηκαν στην αλλοδαπή προς όφελος νομικού προσώπου ή οντότητας που έχει έδρα ή εγκατάσταση στην Ελλάδα.[326]

3. Η άσκηση ποινικής δίωξης και η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες δεν προϋποθέτουν ποινική δίωξη ή καταδίκη του υπαιτίου για το βασικό αδίκημα.[327]

4. Στις περιπτώσεις εξάλειψης του αξιόποινου, δικαστικής άφεσης της ποινής, αθώωσης λόγω του ότι η πράξη κατέστη ανέγκλητη ή απαλλαγής του υπαιτίου από την ποινή λόγω ικανοποίησης του ζημιωθέντος για το βασικό αδίκημα, για το οποίο προβλέπεται ότι η ικανοποίηση του ζημιωθέντος επιφέρει αυτό το αποτέλεσμα, εξαλείφεται το αξιόποινο, δεν επιβάλλεται ποινή, κηρύσσεται αθώος ή απαλλάσσεται αντίστοιχα ο υπαίτιος από την ποινή και για τις συναφείς πράξεις νομιμοποίησης εσόδων. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται όταν το αξιόποινο του βασικού αδικήματος εξαλείφθηκε λόγω παραγραφής.[328]

5. Με φυλάκιση μέχρι δύο (2) έτη και χρηματική ποινή έως διακόσιες (200) ημερήσιες μονάδες τιμωρείται ο υπάλληλος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή όποιο άλλο υπόχρεο προς αναφορά ύποπτων συναλλαγών πρόσωπο παραλείπει να αναφέρει αρμοδίως ύποπτες ή ασυνήθεις συναλλαγές ή δραστηριότητες ή παρουσιάζει ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, κατά

---

[325] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[326] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[327] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[328] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

παράβαση των σχετικών νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων και κανόνων, εφόσον για την πράξη του δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.[329]

6. Τα κακουργήματα που προβλέπονται στον παρόντα νόμο δικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων και τα πλημμελήματα από το Τριμελές Πλημμελειοδικείο. [330]

7. Επί των εγκλημάτων της παρ. 1 δύνανται να διενεργηθούν οι ειδικές ανακριτικές πράξεις του άρθρου 254 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α' 96).[331]

Άρθρο 40.

Δήμευση περιουσιακών στοιχείων[332]

1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος του άρθρου 4, ή των αδικημάτων του άρθρου 2, ή που έχουν αποκτηθεί αμέσως ή εμμέσως ως προϊόν τέτοιων αδικημάτων, ή τα μέσα που έχουν χρησιμοποιηθεί ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση απόδοσής τους στον ιδιοκτήτη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 311 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 372 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α' 96), δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Σε περίπτωση ανάμειξης του προϊόντος του αδικήματος με περιουσία που προέρχεται από νόμιμες πηγές, η κατάσχεση και η δήμευση επιβάλλονται μέχρι του ποσού της αξίας του προϊόντος αυτού. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά τον χρόνο κτήσης τους. Η γνώση του τρίτου πρέπει να αιτιολογείται ειδικά στη δικαστική απόφαση. Όταν ο τρίτος είναι νομικό πρόσωπο, εξετάζεται αν υπήρχε η προβλεπόμενη γνώση σχετικά με την προέλευση των περιουσιακών στοιχείων σε όποιον έχει εξουσία εκπροσώπησής του ή είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη αποφάσεων ή για την άσκηση ελέγχου, στο

---

[329] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[330] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6; Προσθήκη 4734/2020, Άρθρο 30

[331] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 6

[332] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 7

πλαίσιο του νομικού προσώπου ή της επιχείρησης ή σε όποιον ασκεί εν τοις πράγμασι τα καθήκοντα αυτά. Η παρούσα ισχύει και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων. Δήμευση δεν επιβάλλεται όταν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι αυτή είναι στη συγκεκριμένη περίπτωση δυσανάλογη, όπως όταν υπάρχει κίνδυνος να αποστερήσει τον καταδικασθέντα ή τρίτο, ιδίως την οικογένειά τους, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους ή να προκαλέσει σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει αναλόγως περιορισμένη δήμευση ή χρηματική ποινή, σύμφωνα με την παρ. 2.[333]

2. Αν η περιουσία ή το προϊόν, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν υπάρχει πλέον, δεν έχει βρεθεί ή δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται με τους όρους της παρ. 1 περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προαναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος κατά τον χρόνο της καταδικαστικής απόφασης, όπως την προσδιορίζει το δικαστήριο (αναπληρωματική δήμευση). Το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει και χρηματική ποινή μέχρι του ποσού της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος, αν κρίνει ότι δεν υπάρχουν πρόσθετα περιουσιακά στοιχεία προς δήμευση ή τα υπάρχοντα υπολείπονται της αξίας της περιουσίας ή του προϊόντος ή ανήκουν σε τρίτο στον οποίο δεν μπορεί να επιβληθεί δήμευση. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο δεν εφαρμόζονται όταν η περιουσία ή το προϊόν της παρ. 1 έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο δήμευσης, με βάση αμετάκλητη απόφαση η οποία εκδόθηκε σε άλλη δίκη. Τα εδάφια αυτά εφαρμόζονται όμως, αν η προηγηθείσα δήμευση ήταν αναπληρωματική δήμευση και τα δημευθέντα περιουσιακά στοιχεία δεν είχαν προέλθει από την αξιόποινη συμπεριφορά για την οποία είχε επιβληθεί η δήμευσή τους. Η δήμευση που επιβάλλεται με τους όρους της παρ. 1 και της παρούσας δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι ή ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα ή από το αδίκημα νομιμοποίησης επί των δημευθέντων περιουσιακών στοιχείων. Τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.[334]

3. Δήμευση διατάσσεται και όταν δεν έχει ασκηθεί δίωξη λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικά, ή κηρύχθηκε απαράδεκτη. Στις περιπτώσεις αυτές, η δήμευση διατάσσεται με βούλευμα του δικαστικού συμβουλίου, ή με απόφαση του δικαστηρίου που παύει ή

---

[333] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 7

[334] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 7

κηρύσσει απαράδεκτη την ποινική δίωξη και, αν δεν έχει ασκηθεί δίωξη, με βούλευμα του κατά τόπον αρμόδιου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Το άρθρο 495 και η παρ. 3 του άρθρου 504 ΚΠΔ εφαρμόζονται αναλόγως και στην προκειμένη περίπτωση.[335]

4. Η παρ. 2 του άρθρου 311 και το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 372 ΚΠΔ, εφαρμόζονται αναλόγως και αν έχει διαταχθεί δήμευση κατά της περιουσίας τρίτου, ο οποίος δεν συμμετείχε στη δίκη ούτε κλητεύθηκε σε αυτήν.[336]

5. Σε κάθε περίπτωση δήμευσης, το δικαστήριο αποφασίζει αν αυτά που δημεύθηκαν επιβάλλεται να καταστραφούν, ή αν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το δημόσιο συμφέρον, για κοινωνικούς σκοπούς, ή για την ικανοποίηση του ζημιωθέντος από το βασικό αδίκημα ή το αδίκημα νομιμοποίησης. Στην τελευταία περίπτωση ο ζημιωθείς μπορεί να ασκήσει τα δικαιώματά του επί του δημευθέντος αντικειμένου σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.[337]

Άρθρο 41.

Αποζημίωση υπέρ του Δημοσίου (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Το Δημόσιο μπορεί, ύστερα από πρακτικό ή γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, να αξιώσει ενώπιον των αρμόδιων πολιτικών δικαστηρίων από τον αμετακλήτως καταδικασμένο σε στερητική της ελευθερίας ποινή τουλάχιστον τριών (3) ετών για ποινικό αδίκημα της παραγράφου 2, κάθε άλλη περιουσία που αυτός έχει αποκτήσει από άλλο αδίκημα της παραγράφου 2, έστω και αν δεν έχει ασκηθεί για το αδίκημα αυτό δίωξη, λόγω θανάτου του υπαιτίου ή η δίωξη που είχε ασκηθεί έπαυσε οριστικά ή κηρύχθηκε απαράδεκτη.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται στα παρακάτω ποινικά αδικήματα, εφόσον αυτά αμέσως ή εμμέσως μπορούν να οδηγήσουν σε οικονομικό όφελος:[338]

---

[335] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 7

[336] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 7

[337] Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 7

[338] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

α) των περ. α’, β’, γ’ και θ’ του άρθρου 4 του παρόντος, και των άρθρων 237Α, 323Α και 396 του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α’ 95),[339]

β) των άρθρων 207, 208, 208Α ΠΚ,[340]

γ) των άρθρων 216, 372, 374, 375 και της παρ. 1 του άρθρου 394 ΠΚ, εφόσον αφορούν μέσα πληρωμής πλην των μετρητών,[341]

δ) των άρθρων 348Α, 348Β, 348Γ, 349 ΠΚ,[342]

ε) του άρθρου 292Β ΠΚ.[343]

3. Αν η περιουσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει μεταβιβαστεί σε τρίτο, ο καταδικασμένος υποχρεούται σε αποζημίωση ίση με την αξία της κατά το χρόνο συζήτησης της αγωγής. Η παραπάνω αξίωση μπορεί να ασκηθεί και κατά τρίτου που απέκτησε από χαριστική αιτία, εφόσον κατά το χρόνο της κτήσης ήταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος κατ΄ ευθεία γραμμή με τον καταδικασμένο ή αδελφός του ή θετό τέκνο του, καθώς και εναντίον κάθε τρίτου που απέκτησε την περιουσία μετά την άσκηση κατά του καταδικασμένου ποινικής δίωξης για το πιο πάνω έγκλημα, αν τα ανωτέρω πρόσωπα κατά το χρόνο που την απέκτησαν, γνώριζαν την άσκηση ποινικής δίωξης κατά του καταδικασμένου. Ο τρίτος και ο καταδικασμένος ευθύνονται εις ολόκληρον.

Άρθρο 42.

Δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων - Εξουσιοδοτική διάταξη[344]

1. Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2, ο ανακριτής μπορεί, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να διατάξει τη δέσμευση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό

---

[339] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

[340] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

[341] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

[342] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

[343] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 8

[344] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

οργανισμό, καθώς και του περιεχομένου των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 2. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα περιουσιακά αυτά στοιχεία προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 40. Η δέσμευση μπορεί να αφορά και σε περιουσιακά στοιχεία τρίτου φυσικού ή νομικού προσώπου όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις της δήμευσης αυτών κατά την παρ. 1 του άρθρου 40. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 36 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ΚΠΔ, ν. 4620/2019, Α’ 96) για την επιβολή του μέτρου αυτού από τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, η δέσμευση των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο, εφόσον συντρέχουν βάσιμες υπόνοιες ότι αυτά προέρχονται άμεσα ή έμμεσα από την τέλεση βασικού αδικήματος ή αδικήματος νομιμοποίησης ή υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 40. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα, γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, στο πιστωτικό ίδρυμα ή τον χρηματοπιστωτικό οργανισμό και επιδίδεται σε εκείνον κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων επιδίδεται και στον τρίτο συνδικαιούχο, σε περίπτωση δε θυρίδων και στον πληρεξούσιο του μισθωτή. Η επιβολή της δέσμευσης δεν κωλύει το άνοιγμα νέων τραπεζικών λογαριασμών για την εξυπηρέτηση αποκλειστικά βιοτικών και επαγγελματικών αναγκών εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου λαμβάνονται υποχρεωτικά μέτρα αυξημένης δέουσας επιμέλειας και ενημερώνεται ο αρμόδιος εισαγγελέας ή ο ανακριτής για τις διενεργούμενες συναλλαγές. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει το τραπεζικό απόρρητο.[345]

2. Η δέσμευση που προβλέπεται στην παρ. 1 ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος στο πιστωτικό ίδρυμα ή στον χρηματοπιστωτικό οργανισμό.

---

[345] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου εκταμίευση χρημάτων από τον λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παρούσας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Η δέσμευση δεν θίγει προγενέστερα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει καλόπιστοι τρίτοι επί του λογαριασμού, των τίτλων ή των χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του περιεχομένου της θυρίδας. Δεν εμποδίζεται επίσης ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα ή το αδίκημα νομιμοποίησης, ακόμη και μετά από την επιβολή της δέσμευσης, να αποκτήσει δικαιώματα επί των περιουσιακών στοιχείων της παρ. 1. Τα δικαιώματα των προηγούμενων δύο εδαφίων μπορούν να ασκηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ιδιωτικού δικαίου και του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.[346]

3. Αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, ο ανακριτής ή το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να διατάξει την απαγόρευση εκποίησης ορισμένου ακινήτου ή άλλου περιουσιακού στοιχείου του κατηγορουμένου. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου και γνωστοποιείται με κάθε μέσο, με προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν την έγγραφη απόδειξη και επιτρέπουν τη διαπίστωση της γνησιότητάς τους, κατά περίπτωση στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο κτηματολογικού γραφείου ή νηολογίου ή άλλης αρμόδιας υπηρεσίας προς καταχώριση της σχετικής εγγραφής, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα οικεία βιβλία και να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους έχει κοινοποιηθεί. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα επιδίδεται στον κατηγορούμενο εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του, καθώς και στον τρίτο συγκύριο του περιουσιακού στοιχείου ή στον δικαιούχο άλλου δικαιώματος εγγεγραμμένου στα βιβλία των ανωτέρω υπηρεσιών. Κάθε δικαιοπραξία, υποθήκη, κατάσχεση ή άλλη πράξη που εγγράφεται στα βιβλία των ανωτέρω αρμόδιων υπηρεσιών μετά από την εγγραφή της ανωτέρω σημείωσης είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου. Το τέταρτο, πέμπτο και έκτο εδάφιο της παρ. 2 εφαρμόζονται αναλόγως και στην παρούσα περίπτωση.[347]

4. Εκείνος κατά του οποίου στρέφεται το μέτρο της δέσμευσης και ο τρίτος συγκύριος ή δικαιούχος επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου δικαιούνται να ζητήσουν την άρση της διάταξης του ανακριτή, ή την

---

[346] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

[347] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

ανάκληση του βουλεύματος, ή τον περιορισμό αυτών σε περιουσιακά στοιχεία μικρότερης αξίας από τα δεσμευθέντα, με προσφυγή που απευθύνεται προς το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο και κατατίθεται στον ανακριτή ή τον εισαγγελέα, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την επίδοση σε αυτόν της διάταξης ή του βουλεύματος. Στη σύνθεση του συμβουλίου δεν μετέχει ο ανακριτής. Η υποβολή της προσφυγής και η προθεσμία προς τούτο δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της διάταξης ή του βουλεύματος. Το συμβούλιο, κατά την κρίση του για τον περιορισμό των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων, λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη την ύπαρξη και άλλων συγκυρίων ή δικαιούχων επί των στοιχείων αυτών.[348]

5. Ανεξάρτητα από την υποβολή της προσφυγής κατά την παρ. 4 ή από την κρίση επ' αυτής, η διάταξη ή το βούλευμα μπορούν να ανακληθούν, ή να μεταρρυθμισθούν και η δέσμευση να αρθεί ή να περιορισθεί αυτεπάγγελτα από τον ανακριτή ή το δικαστικό συμβούλιο ή με αίτηση εκείνου κατά του οποίου στρέφεται ή του τρίτου συγκυρίου ή δικαιούχου επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου, αν προκύψουν νέα στοιχεία, ή συντρέξουν ιδιαίτερες περιστάσεις στο πρόσωπο αυτών ή των μελών των οικογενειών τους. Επιτρέπεται, επίσης, η άρση ή ο περιορισμός της δέσμευσης, προκειμένου να ικανοποιηθεί ο ζημιωθείς από το βασικό αδίκημα, ή από το αδίκημα νομιμοποίησης και όταν ακόμη δεν συντρέχει περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 304 ΚΠΔ. Μετά από την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο είναι δυνατή η ανάκληση ή μεταρρύθμιση της διάταξης ή του βουλεύματος από το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο, κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και την παρ. 2 του άρθρου 294 ΚΠΔ, οι οποίες εφαρμόζονται αναλόγως.[349]

6. Δικαίωμα υποβολής προσφυγής ή αίτησης στο δικαστικό συμβούλιο, κατά τις παρ. 4 και 5, έχουν και οι τρίτοι οι οποίοι διεκδικούν για λογαριασμό τους την κυριότητα ή άλλο δικαίωμα επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου.[350]

7. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Αρχή, η δέσμευση των λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων και του περιεχομένου των θυρίδων, καθώς και η απαγόρευση της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθούν σε επείγουσες

---

[348] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

[349] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

[350] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παρ. 1 έως 3, εφόσον συντρέχουν βάσιμες υπόνοιες κατά την περ. δ΄ της παρ. 2 του άρθρου 48. Το αντίγραφο της διάταξης του Προέδρου της Αρχής διαβιβάζεται αμελλητί στον αρμόδιο εισαγγελέα, χωρίς αυτό να παρακωλύει την συνέχιση της έρευνας από την Αρχή. Τα πρόσωπα που βλάπτονται από την παραπάνω δέσμευση έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται στις παρ. 4, 5 και 6. Τα χρονικά όρια διάρκειας των μέτρων δέσμευσης που περιγράφονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 36 ΚΠΔ ισχύουν και για τη δέσμευση ή απαγόρευση μεταβίβασης ή εκποίησης, η οποία διατάσσεται από τον Πρόεδρο της Αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Για την εξακολούθηση της ισχύος της διάταξης του Προέδρου της Αρχής πέραν των χρονικών ορίων του προηγούμενου εδαφίου αποφαίνεται, πριν από την παρέλευση αυτών, ο ανακριτής με διάταξή του, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή το δικαστικό συμβούλιο σε κάθε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των παρ. 1 έως 3.[351]

8. Κατά την έκδοση της διάταξης ή του βουλεύματος των παρ. 1, 3 και 7 εξαιρούνται τα ποσά που είναι αναγκαία για την κάλυψη των αναγκών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας των ενδιαφερόμενων προσώπων ή των οικογενειών τους, των εξόδων για τη νομική τους υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών στοιχείων. Τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, με αίτησή τους που απευθύνεται στην αρμόδια δικαστική αρχή ενώπιον της οποία εκκρεμεί η υπόθεση ή με την προσφυγή ή την αίτηση που προβλέπεται στις παρ. 4, 5 και 6, μπορούν να ζητούν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών για τους παραπάνω λόγους. Είναι δυνατόν, επίσης, να εξαιρεθούν από τη δέσμευση, ολικά ή μερικά, τραπεζικοί λογαριασμοί στους οποίους κατατίθενται μισθοί, συντάξεις ή ανάλογες πρόσοδοι εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση.[352]

9. Η δέσμευση του παρόντος αίρεται αυτοδικαίως όταν παρέλθουν τα χρονικά όρια που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 262 ΚΠΔ. Σε κάθε περίπτωση, το δικαστικό συμβούλιο, όταν παραπέμπει τον κατηγορούμενο στο ακροατήριο, αποφασίζει για τη διατήρηση της δέσμευσης, εφόσον συντρέχουν οι σοβαρές ενδείξεις της παρ. 1, ή για τον περιορισμό ή την άρση αυτής. Όταν το συμβούλιο αποφαίνεται ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία κατά του κατηγορουμένου, αίρει τη δέσμευση και διατάσσει την απόδοση των

---

[351] Τροποποίηση 4855/2021, Άρθρο 171; Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 9

[352] Τροποποίηση 4855/2021, Άρθρο 171; Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

περιουσιακών στοιχείων στον δικαιούχο τους. Εφαρμόζεται, επίσης, η παρ. 3 του άρθρου 311 ΚΠΔ. Κατά τη διαδικασία στο ακροατήριο εφαρμόζεται το άρθρο 373 ΚΠΔ. Στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 43 ΚΠΔ και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 51 ΚΠΔ την άρση της δέσμευσης διατάσσει ο εισαγγελέας κατά ανάλογη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 269 ΚΠΔ. Εφαρμόζεται, επίσης, το άρθρο 544 ΚΠΔ για την αποζημίωση σε περίπτωση που η δέσμευση δεν ήταν δικαιολογημένη.[353]

10. Κάθε διάταξη, βούλευμα ή δικαστική απόφαση με τα οποία τροποποιείται ή αίρεται επιβληθείσα δέσμευση ή εξακολουθεί η ισχύς της κατά την παρ. 7, καθώς και κάθε παραπεμπτικό βούλευμα με το οποίο διατηρείται η δέσμευση, επιδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την έκδοσή του, με μέριμνα των κατά περίπτωση αρμοδίων εισαγγελικών αρχών, στους αποδέκτες στους οποίους γνωστοποιείται ή επιδίδεται και η αντίστοιχη διάταξη ή το βούλευμα με τα οποία επιβάλλεται το μέτρο αυτό. Οι υπηρεσίες της παρ. 3 οφείλουν, στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, να προβούν σε σχετική σημείωση στα βιβλία τα οποία τηρούν. Οι τρίτοι συγκύριοι του περιουσιακού στοιχείου ή δικαιούχοι δικαιώματος επ’ αυτού, καθώς και οι παραπάνω αποδέκτες έχουν δικαίωμα να πληροφορούνται τις παραπάνω μεταβολές από τα στοιχεία της οικείας δικογραφίας και να λαμβάνουν αντίγραφα από τα σχετικά έγγραφα, κατόπιν εγκρίσεως του ανακριτή, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή του εισαγγελέα σε κάθε άλλη περίπτωση. Για κάθε αμφιβολία, ως προς την ισχύ, τη χρονική διάρκεια, την έκταση ή την άρση της δέσμευσης αποφαίνεται το αρμόδιο κατά τις περ. α΄ και β΄ του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 292 ΚΠΔ δικαστικό συμβούλιο, ή το δικαστήριο κατά τη διάρκεια της εκδίκασης κατ’ άρθρο 373 ΚΠΔ, κατόπιν αιτήσεως εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση, του τρίτου συγκύριου ή δικαιούχου επί του δεσμευμένου περιουσιακού στοιχείου, καθώς και των παραπάνω αποδεκτών. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης άρσης της ισχύος της διάταξης, διαπιστώνεται η παρέλευση των χρονικών ορίων με πράξη του αρμόδιου εισαγγελέα που χειρίζεται την υπόθεση και το αποτέλεσμά της γνωστοποιείται στον ενδιαφερόμενο.[354]

---

[353] Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

[354] Τροποποίηση 4855/2021, Άρθρο 171; Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

11. Τα δικαιώματα που έχει εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η δέσμευση κατά το παρόν μπορούν να ασκηθούν και από τους κληρονόμους του, σε περίπτωση θανάτου του.[355]

12. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών και στα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5.[356]

13. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα ζητήματα σχετικά με τη δέσμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων που προβλέπονται στο παρόν.[357]

Άρθρο 43.

Εφαρμογή κυρώσεων επιβαλλόμενων από διεθνείς οργανισμούς (άρθρα 58 και 59 της Οδηγίας 2015/849)

1. Όταν για την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας επιβάλλεται, με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δέσμευση περιουσιακών στοιχείων συγκεκριμένων προσώπων και η απαγόρευση της παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε αυτά, ακολουθείται η εξής διαδικασία, ύστερα από την ένταξη των εν λόγω Αποφάσεων ή Κανονισμών στην ελληνική έννομη τάξη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και όπου αυτή απαιτείται:

α) Οι ανωτέρω Αποφάσεις και Κανονισμοί, καθώς και οι τροποποιητικές ή αναθεωρητικές αυτών Αποφάσεις διαβιβάζονται άμεσα μετά την έκδοσή τους από το Υπουργείο Εξωτερικών στην Μονάδα της παραγράφου 3 του άρθρου 48 της Αρχής, η οποία τηρεί αναλυτικούς καταλόγους των κατονομαζόμενων προσώπων.

β) Η Μονάδα ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 για τις ανωτέρω Αποφάσεις και Κανονισμούς και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των κατονομαζόμενων προσώπων. Στα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνονται και αυτά που άμεσα ή έμμεσα ανήκουν ή ελέγχονται από

---

[355] Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

[356] Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

[357] Προσθήκη 4816/2021, Άρθρο 9

τα ανωτέρω πρόσωπα. Η Μονάδα ζητεί, επίσης, αναλυτικά στοιχεία για τις κάθε είδους συναλλαγές ή δραστηριότητες των ανωτέρω προσώπων κατά την τελευταία πενταετία, για το αν αυτά είχαν ή έχουν οποιαδήποτε επιχειρηματική σχέση με το αναφέρον υπόχρεο πρόσωπο, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο ή πληροφορία. Επίσης, παρέχει οδηγίες για τη διαδικασία εντοπισμού και διαχωρισμού των προς δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, για τη διαδικασία αποδέσμευσης μέρους ή του συνόλου αυτών, σύμφωνα με την περίπτωση στ΄ και για τον τρόπο άρσης των μέτρων δέσμευσης κατά διαγραφέντων από τους καταλόγους προσώπων, σύμφωνα με την περίπτωση ζ΄.

γ) Η Μονάδα μπορεί να διαβιβάσει τους σχετικούς καταλόγους και σε δημόσιες αρχές που τηρούν αρχεία και διαθέτουν ενδεχομένως πληροφορίες για τον εντοπισμό των ανωτέρω προσώπων ή περιουσιακών τους στοιχείων.

δ) Η Μονάδα εκτελεί άμεσα τα μέτρα που προβλέπονται στις Αποφάσεις και στους Κανονισμούς σχετικά με τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των κατονομαζόμενων προσώπων, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και του ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων από μέρους τους, την απαγόρευση παροχής χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών υπηρεσιών σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο προβλεπόμενο μέτρο. Η εκτελεστική διάταξη της Μονάδας επιδίδεται στα παραπάνω πρόσωπα.

ε) Το πρόσωπο του οποίου έχουν δεσμευθεί περιουσιακά στοιχεία, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος έχει έννομο συμφέρον δικαιούνται να προσβάλουν την ανωτέρω διάταξη ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοσή της. Οι προσφεύγοντες μπορούν να αμφισβητήσουν μόνο τη συνδρομή των προϋποθέσεων της δέσμευσης ή της απαγόρευσης.

στ) Η Μονάδα μπορεί να χορηγήσει, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερόμενων προσώπων, ειδική άδεια για την επαύξηση, αποδέσμευση ή χρησιμοποίηση του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί, για τους λόγους και με τη διαδικασία που αναφέρονται στις σχετικές Αποφάσεις και Κανονισμούς του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ζ) Σε περίπτωση διαγραφής προσώπου από τους σχετικούς καταλόγους, ύστερα από Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναθεωρεί ή τροποποιεί προηγούμενη Απόφαση ή Κανονισμό, η Μονάδα διατάσσει άμεσα την άρση της δέσμευσης και κάθε άλλου μέτρου που έχει ληφθεί, ενημερώνοντας

σχετικά τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τα ονόματα των προσώπων που έχουν διαγραφεί από τον κατάλογο και των οποίων τα οικονομικά στοιχεία έχουν αποδεσμευθεί μπορεί να αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής, με τη συναίνεση των προσώπων αυτών.

η) Όποιο υπόχρεο φυσικό πρόσωπο ή στέλεχος ή υπάλληλος υπόχρεου προσώπου αποκρύπτει την ταυτότητα ή τα στοιχεία ταυτότητας ή την ύπαρξη επιχειρηματικής σχέσης ή όλα ή μέρος των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων τα οποία ταυτίζονται με πρόσωπα από αυτά που διαλαμβάνονται στις παραπάνω Αποφάσεις και Κανονισμούς ή αρνείται να προβεί στη δέσμευση περιουσιακών τους στοιχείων τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ. Αν από αμέλεια δεν εντοπίσει περιουσιακά τους στοιχεία ή δεν διαπιστώσει επιχειρηματική σχέση με αυτά, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ μέχρι διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

θ) Σε βάρος των υπόχρεων νομικών προσώπων ή οντοτήτων που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή οι διοικητικές κυρώσεις των υποπεριπτώσεων αα΄, εε΄ και στστ΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 46, εφαρμοζομένων αντιστοίχως των όρων, προϋποθέσεων και εκεί διαλαμβανόμενων διακρίσεων.

2. Η παράγραφος 1 ισχύει και για την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης των περιουσιακών στοιχείων προσώπων που επιβάλλεται από Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ή Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, καθώς και για άλλους, πλην της καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, λόγους, όπως καθορίζονται στις ανωτέρω Αποφάσεις ή Κανονισμούς.

Άρθρο 44.

Πρόσβαση δικαστικών αρχών σε αρχεία και στοιχεία

Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης, ανάκρισης ή δίκης για αδικήματα των άρθρων 2 και 4, επιτρέπεται στον εισαγγελέα, τον ανακριτή και το δικαστήριο να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και στοιχείων τα οποία κατά τις κείμενες διατάξεις τηρούν τα υπόχρεα πρόσωπα και να επισυνάπτουν στη δικογραφία μόνο απόσπασμα των

βιβλίων ή των στοιχείων με τις σχετικές εγγραφές που αφορούν το πρόσωπο για το οποίο διεξάγεται η έρευνα. Την ακρίβεια του αποσπάσματος βεβαιώνει ο εκπρόσωπος του υπόχρεου νομικού προσώπου ή οντότητας ή το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο. Ο εισαγγελέας, ο ανακριτής και το δικαστήριο δικαιούνται να ελέγξουν τα βιβλία και τα στοιχεία αυτά για να διαπιστώσουν την ακρίβεια των περιεχομένων στο απόσπασμα εγγραφών ή την ύπαρξη άλλων εγγραφών που αφορούν το ανωτέρω πρόσωπο. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να ελέγξει μόνο την ύπαρξη των εγγραφών που ισχυρίζεται ότι το αφορούν.

Άρθρο 45.

Ευθύνη νομικών προσώπων και οντοτήτων[358]

1. Αν αξιόποινη πράξη νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή κάποιο από τα βασικά αδικήματα τελείται προς όφελος ή για λογαριασμό νομικού προσώπου ή οντότητας από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτών ή έχει εξουσία εκπροσώπησής τους ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό τους ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτών, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ έως δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ. Το ακριβές ποσό του προστίμου ορίζεται κατ’ ελάχιστον στο διπλάσιο του ποσού του κέρδους που προήλθε από την παράβαση, εφόσον το κέρδος μπορεί να προσδιοριστεί, είτε εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

β) Οριστική ή προσωρινή, για χρονικό διάστημα από έναν (1) μήνα έως δύο (2) έτη, ανάκληση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ή απαγόρευση άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας, ή λύση του νομικού προσώπου ή της οντότητας και θέση αυτού ή αυτής υπό εκκαθάριση.[359]

γ) Απαγόρευση άσκησης ορισμένων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή εγκατάστασης υποκαταστημάτων ή αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, για το ίδιο χρονικό διάστημα.

---

[358] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 10

[359] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 10

δ) Οριστικός ή προσωρινός για το ίδιο χρονικό διάστημα αποκλεισμός από δημόσιες παροχές, ενισχύσεις, αναθέσεις έργων και υπηρεσιών, προμήθειες, επιδοτήσεις, διαφημίσεις και διαγωνισμούς του ελληνικού Δημοσίου ή των νομικών προσώπων δημόσιου δίκαιου συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των νομικών τους προσώπων, με την επιφύλαξη των άρθρων 73 και 74 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 39 και 42 του ν. 4413/2016 (Α' 148).[360]

Το διοικητικό πρόστιμο της περ. α' επιβάλλεται πάντοτε ανεξαρτήτως της επιβολής άλλων κυρώσεων. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται και όταν φυσικό πρόσωπο που έχει κάποια από τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο ιδιότητες είναι ηθικός αυτουργός ή συνεργός στις ίδιες πράξεις. Για την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων απαιτείται αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση σε βάρος του φυσικού προσώπου.

2. Όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ. 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος ή από εντολοδόχο του νομικού προσώπου ή της οντότητας της πράξης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή του βασικού αδικήματος προς όφελος ή για λογαριασμό του νομικού προσώπου ή της οντότητας, επιβάλλονται αιτιολογημένα στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα, σωρευτικά ή διαζευκτικά, οι εξής κυρώσεις:

α) Διοικητικό πρόστιμο από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ.

Το ακριβές ποσό του προστίμου ορίζεται κατ' ελάχιστον στο διπλάσιο του ποσού του κέρδους που προήλθε από την παράβαση, εφόσον το κέρδος μπορεί να προσδιοριστεί, είτε εφόσον δεν μπορεί να προσδιοριστεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

β) Οι προβλεπόμενες στις περ. β', γ' και δ' της παρ. 1 κυρώσεις, για χρονικό διάστημα έως ένα (1) έτος.

3. Αν πρόκειται για υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, οι ανωτέρω κυρώσεις επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Αν πρόκειται για μη υπόχρεο νομικό πρόσωπο ή οντότητα, επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε.

---

[360] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 10

4. Για τη σωρευτική ή διαζευκτική επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται στις παρ. 1, 2 και 3 και για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές περιστάσεις και ιδίως:

α) η βαρύτητα και η διάρκεια της παράβασης,

β) ο βαθμός ευθύνης του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

γ) η οικονομική επιφάνεια του νομικού προσώπου ή της οντότητας,

δ) το ύψος των παράνομων εσόδων ή του προκύψαντος οφέλους,

ε) οι ζημίες τρίτων που προέκυψαν από το αδίκημα,

στ) οι ενέργειες του νομικού προσώπου ή της οντότητας μετά την τέλεση της παράβασης,

ζ) η υποτροπή του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

5. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας για παροχή εξηγήσεων. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α’ 45). Για τη διαπίστωση τέλεσης των παραβάσεων και για την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις ελεγκτικές αρμοδιότητες που έχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους.

6. Η εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 έως 5 είναι ανεξάρτητη από την αστική, πειθαρχική ή ποινική ευθύνη των φυσικών προσώπων που αναφέρονται σε αυτές.

7. Οι εισαγγελικές αρχές ενημερώνουν αμέσως, κατά περίπτωση, την αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή για την άσκηση ποινικής δίωξης επί υποθέσεων στις οποίες υπάρχει εμπλοκή νομικού προσώπου ή οντότητας, σύμφωνα με την έννοια των παρ. 1 και 2 και τους αποστέλλουν αντίγραφο της σχετικής δικογραφίας. Σε περίπτωση καταδίκης φυσικού προσώπου για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2, το δικαστήριο μπορεί αντίστοιχα να διατάξει την αποστολή αντιγράφου της καταδικαστικής απόφασης και της σχετικής δικογραφίας στην αρμόδια για την επιβολή των κυρώσεων αρχή.

8. Για το κακούργημα της παρ. 1 του άρθρου 187Β του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ, 4619/2019, Α’ 95), η ευθύνη των νομικών προσώπων ή οντοτήτων καθορίζεται στο άρθρο 36 του ν. 4689/2020 (Α’ 103) με την επιφύλαξη των άρθρων 73 και 74 του ν. 4412/2016 και 39 και 42 του ν. 4413/2016. Ειδικές

διατάξεις, με τις οποίες καθιερώνεται ευθύνη νομικών προσώπων για άλλα βασικά αδικήματα, διατηρούνται σε ισχύ.[361]

Άρθρο 46.

Διοικητικές κυρώσεις (άρθρα 58 έως 60 της Οδηγίας 2015/849)

1. Στα υπόχρεα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις τους από τις διατάξεις του παρόντος, του Κανονισμού (ΕΕ) υπ΄ αριθμ. 847/2015 και των σχετικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ΄ εξουσιοδότησή τους επιβάλλεται με απόφαση των αρμόδιων εποπτικών αρχών, σωρευτικά ή διαζευκτικά, είτε η λήψη συγκεκριμένων διορθωτικών μέτρων μέσα σε τακτό χρονικό διάστημα είτε μία ή περισσότερες από τις εξής κυρώσεις:

α) Στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα ή οντότητες:

αα) Πρόστιμο σε βάρος του νομικού προσώπου ή της οντότητας έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και, αν το υπόχρεο πρόσωπο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός, έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

ββ) πρόστιμο σε βάρος των μελών του διοικητικού συμβουλίου, του διευθύνοντος συμβούλου, των διευθυντικών στελεχών ή άλλων υπαλλήλων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, υπευθύνων για την τέλεση των παραβάσεων ή ασκούντων ανεπαρκή έλεγχο ή εποπτεία επί των υπηρεσιών, υπαλλήλων και δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, λαμβανομένης υπόψη της θέσης ευθύνης και των εν γένει καθηκόντων τους, έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και, αν το υπόχρεο πρόσωπο είναι πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικός οργανισμός, έως πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ,

γγ) απομάκρυνση των ανωτέρω προσώπων από τη θέση τους, για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, και απαγόρευση ανάληψης άλλης αντίστοιχης θέσης,

δδ) δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το νομικό πρόσωπο ή την οντότητα και τη φύση της παράβασης,

εε) οριστική απαγόρευση της άσκησης ορισμένων δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου ή της οντότητας, της ίδρυσης νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή σε άλλη χώρα ή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου αν πρόκειται για ανώνυμη εταιρεία,

---

[361] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 10

στστ) σε περίπτωση σοβαρών ή επανειλημμένων παραβάσεων, οριστική ή προσωρινή ανάκληση ή αναστολή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα της άδειας λειτουργίας του νομικού προσώπου ή της οντότητας ή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η διάρκεια της αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση αναστολής μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στο νομικό πρόσωπο ή την οντότητα μέσα στην οποία οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους. Η προσωρινή ανάκληση ή αναστολή λειτουργίας των ανωτέρω, όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις παράβασης της παραγράφου 1 που καθιστούν τη λειτουργία τους επικίνδυνη για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Η προσωρινή ανάκληση ή αναστολή μπορεί να αποφασίζεται και για ορισμένες μόνον από τις υπηρεσίες, ως προς τις οποίες έχει παρασχεθεί άδεια λειτουργίας. Η διάρκεια της ανάκλησης ή αναστολής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση αναστολής μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στους παραβάτες μέσα στην οποία οφείλουν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους. Η περί προσωρινής αναστολής απόφαση είναι αμέσως εκτελεστή, γνωστοποιείται στα υπόχρεα πρόσωπα με κάθε πρόσφορο μέσο και δημοσιοποιείται στο διαδικτυακό τόπο και στα μέσα ενημέρωσης. Το αργότερο μέχρι την παρέλευση του χρόνου αναστολής, και αφού λάβει υπόψη της τις θέσεις η αρμόδια εποπτική αρχή αποφασίζει είτε την άρση της αναστολής και ενδεχομένως την επιβολή κυρώσεων είτε την ανάκληση της άδειας της λειτουργίας.

β) Στα υπόχρεα φυσικά πρόσωπα:

αα) επίπληξη ή πρόστιμο ύψους μέχρι ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ή ίσο με το διπλάσιο του τυχόν οφέλους που απεκόμισε ο παραβάτης από την παράβαση,

ββ) δημόσια ανακοίνωση που αναφέρει το φυσικό πρόσωπο και τη φύση της παράβασης,

γγ) οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης της επιχειρηματικής ή επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Η διάρκεια της προσωρινής απαγόρευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Στην απόφαση προσωρινής απαγόρευσης μπορεί να τίθεται σύντομη προθεσμία στο υπόχρεο φυσικό πρόσωπο μέσα στην οποία οφείλει να λάβει τα αναγκαία μέτρα για την παύση των παραβάσεων ή την άρση των συνεπειών τους.

Οι κυρώσεις της παρούσας είναι ανεξάρτητες από εκείνες του άρθρου 50 του παρόντος και του άρθρου 41 τουΝ. 3251/2004. Καμιά κύρωση δεν επιβάλλεται χωρίς προηγούμενη κλήτευση για παροχή εξηγήσεων των νόμιμων εκπροσώπων του νομικού προσώπου ή της οντότητας ή των υπαίτιων φυσικών προσώπων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 45.

2. Τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα ή οντότητες μπορεί να θεωρηθούν υπαίτια για παραβάσεις που τελούνται προς όφελός τους από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί είτε ατομικώς είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή της οντότητας και κατέχει διευθυντική θέση εντός αυτού με βάση εξουσία εκπροσώπησής του ή εξουσιοδότηση για τη λήψη αποφάσεων για λογαριασμό του ή για την άσκηση ελέγχου εντός αυτού. Μπορεί, επίσης, να θεωρηθούν υπαίτια όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο κατέστησε δυνατή την τέλεση της παράβασης από ιεραρχικά κατώτερο στέλεχος προς όφελος του νομικού προσώπου ή της οντότητας.

3. Οι αποφάσεις επιβολής των κυρώσεων δημοσιεύονται, όταν γίνουν αμετάκλητες, με ανάρτησή τους για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών στον επίσημο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας εποπτικής αρχής. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις στις οποίες η δημοσίευση είναι πιθανό να προκαλέσει δυσανάλογη ζημία στο πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται η κύρωση ή να θέσει σε κίνδυνο την έκβαση διεξαγόμενης έρευνας ή την σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών. Στις περιπτώσεις αυτές η δημοσίευση μπορεί να γίνει μόνο μετά την έκλειψη των σχετικών λόγων ή, ενδεχομένως, χωρίς αναφορά της ταυτότητας των υπαίτιων προσώπων.

4. Οι αρμόδιες αρχές, με απόφασή τους που δημοσιεύεται: α) ταξινομούν, κατά λόγο αρμοδιότητας, τις επιμέρους υποχρεώσεις των εποπτευόμενων από αυτές προσώπων, καθώς και των στελεχών και υπαλλήλων τους, είτε ξεχωριστά είτε ανά κατηγορίες, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή των μέτρων δέουσας επιμέλειας, την αναφορά υπόπτων συναλλαγών, την τήρηση αρχείων και τις εσωτερικές διαδικασίες, β) ορίζουν το βαθμό σπουδαιότητας κάθε υποχρέωσης ή κατηγορίας υποχρεώσεων, με ενδεικτική αναφορά πιθανών κυρώσεων για μη συμμόρφωση προς τις υποχρεώσεις αυτές, καθώς και γενικά ή ειδικά κριτήρια προσδιορισμού και επιμέτρησης των κυρώσεων, τα οποία λαμβάνει υπόψη της η εκάστοτε αρμόδια αρχή. Στα κριτήρια αυτά περιλαμβάνονται οπωσδήποτε η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης, ο βαθμός ευθύνης του υπαίτιου προσώπου, η οικονομική ισχύς του, το κέρδος που αποκόμισε από την παράβαση, οι ζημίες που προκλήθηκαν σε τρίτους, ο

βαθμός συνεργασίας του υπαίτιου προσώπου με την αρμόδια αρχή και προηγούμενες παραβάσεις του.

5. Αν υπόχρεο φυσικό πρόσωπο παραβαίνει τις υποχρεώσεις του, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος και των σχετικών κανονιστικών αποφάσεων, εφόσον ο πειθαρχικός έλεγχος αυτού ασκείται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από ειδικό πειθαρχικό όργανο, η αρμόδια αρχή παραπέμπει το υπόχρεο φυσικό πρόσωπο στο παραπάνω όργανο, στο οποίο διαβιβάζει και όλα τα στοιχεία της παράβασης.

6. Οι κυρώσεις των παραγράφων 1 έως 5 επιβάλλονται, εκτός αν με άλλες διατάξεις προβλέπονται βαρύτερες κυρώσεις, κατά των αναφερόμενων υπόχρεων προσώπων και των υπαλλήλων τους.

7. Τα πρόστιμα που προβλέπονται στο παρόν και στο άρθρο 45 και επιβάλλονται από τα αναφερόμενα σε αυτά δημόσια όργανα βεβαιώνονται από τις καθ΄ ύλην αρμόδιες υπηρεσίες και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε..

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Άρθρο 47.

Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες (άρθρο 32 παράγραφοι 1 και 3 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης», η οποία έχει συσταθεί με το άρθρο 7 του Ν. 3691/2008 μετονομάζεται σε «Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες». Σκοπός της Αρχής είναι: α) η λήψη και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, β) ο προσδιορισμός των σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων και η επιβολή χρηματοοικονομικών κυρώσεων σε βάρος τους και σε βάρος

προσώπων που καθορίζονται με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των οργάνων του ή με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση αα΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 3213/2003 (Α΄ 309).

2. Η Αρχή απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η έδρα της είναι στο Νομό Αττικής, σε τόπο που καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της. Ο προϋπολογισμός της Αρχής αποτελεί τμήμα του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών. Η Αρχή μπορεί να συμμετέχει σε συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνείς οργανισμούς, με σκοπό τη λειτουργική υποστήριξή της σε ελεγκτικό και τεχνολογικό επίπεδο.

3. Η Αρχή μπορεί με απόφασή της να εγκαθιστά και να λειτουργεί γραφεία της και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Για οποιαδήποτε διαφορά διοικητικής ή αστικής φύσης ανακύπτει από τη λειτουργία της αποκλειστικά αρμόδια είναι τα δικαστήρια της Αθήνας. Η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Πρόεδρό της, η δε εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεών της και το γνωμοδοτικό έργο διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του (Ν. 3086/2002, Α΄324) και ειδικότερα από το Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Υπουργείου Οικονομικών. Νομική υποστήριξη παρέχει παράλληλα στην Αρχή και το Αυτοτελές Γραφείο Νομικής Υποστήριξης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δεκαεπτά (17) μέλη, καθώς και από ισάριθμους αναπληρωτές τους, οι οποίοι πρέπει να διαθέτουν τις ίδιες ιδιότητες και προσόντα με τα μέλη που αναπληρώνουν. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και δεσμεύονται μόνο από το νόμο και τη συνείδησή τους. Η θητεία τους ορίζεται υποχρεωτικά τριετής και μπορεί να ανανεώνεται, σε καμιά όμως περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί συνολικά τα έξι (6) έτη. Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της θητείας του Προέδρου ή μέλους, διορίζεται νέος Πρόεδρος ή μέλος για το υπόλοιπο της θητείας του αποχωρήσαντος μέλους. Μέχρι το διορισμό του νέου Προέδρου ή τακτικού μέλους, τη θέση του καταλαμβάνει ο αναπληρωτής του.

5. Πρόεδρος της Αρχής ορίζεται ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός εν ενεργεία ή επί τιμή, με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Ο εν ενεργεία ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του

με απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, μετά από σχετικό ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, και διορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Ο επί τιμή ανώτατος εισαγγελικός λειτουργός επιλέγεται μαζί με τον αναπληρωτή του με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ύστερα από πρόταση του τελευταίου και γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της Βουλής για την καταλληλότητα του προτεινομένου προσώπου. Ο Πρόεδρος της Αρχής είναι πλήρους απασχόλησης.[362]

6. Τα μέλη της Αρχής και οι αναπληρωτές τους διορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εξωτερικών, Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων και της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, όπως ορίζεται ειδικότερα στο επόμενο άρθρο. Τα πρόσωπα που προτείνονται πρέπει να διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση, το ήθος τους, καθώς και την επαγγελματική τους ικανότητα και εμπειρία στον τραπεζικό, οικονομικό, νομικό ή επιχειρησιακό τομέα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των επιμέρους Μονάδων της Αρχής. Ο διορισμός των τακτικών και των αναπληρωματικών μελών γίνεται αφού προηγηθεί γνώμη της Μόνιμης Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής για την καταλληλότητα των προτεινόμενων προσώπων.

Άρθρο 48.

Μονάδες και αρμοδιότητες της Αρχής (άρθρα 32 παράγραφοι 7 και 8, 46 παρ. 3 και άρθρο 52 της Οδηγίας 2015/849)

1. Η Αρχή απαρτίζεται από τρεις (3) αυτοτελείς Μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, με κοινό Πρόεδρο. Οι Μονάδες συνεδριάζουν νόμιμα εφόσον μετέχουν στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του και τα μισά τουλάχιστον από τα μέλη τους ή τους αναπληρωτές τους και αποφασίζουν με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου.

---

[362] Τροποποίηση 4798/2021, Άρθρο 236

Οι Μονάδες και οι αρμοδιότητές τους περιγράφονται στις παραγράφους 2 έως 4.

2. Α΄ Μονάδα Διερεύνησης Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών

α) Η Α΄ Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έντεκα (11) μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Διεύθυνση Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος, ένα από τη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και ένα από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνονται από τον αρμόδιο Υπουργό,[363]

ββ) ένα στέλεχος από την Α.Α.Δ.Ε. που προτείνεται από τον Διοικητή της,

γγ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,

δδ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από τον Διοικητή της,

εε) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

στστ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας που προτείνεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη,

ζζ) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής που προτείνεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

ηη) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της,

θθ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων που προτείνεται από τον Πρόεδρό της.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ή αντίστοιχης σοβαρής οικονομικής εγκληματικότητας, κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για τους ανωτέρω σκοπούς,

---

[363] Τροποποίηση 4646/2019, Άρθρο 63

συνιστώνται στην Αρχή πενήντα (50) θέσεις, από τις οποίες οι είκοσι πέντε (25) τουλάχιστον είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Δύο (2) κατ΄ ανώτατο όριο θέσεις επιστημονικού προσωπικού μπορούν να πληρούνται με πρόσωπα εκτός του δημόσιου τομέα, με εξαιρετικά επιστημονικά ή επαγγελματικά προσόντα και τουλάχιστον πενταετή εμπειρία στο αντικείμενο της Μονάδας. Το εν λόγω προσωπικό προσλαμβάνεται κατ΄ επιλογή του Προέδρου, κατά παρέκκλιση από κάθε αντίθετη διάταξη, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που λύεται αυτοδικαίως με την αποχώρηση του Προέδρου. Η παροχή υπηρεσίας στις θέσεις αυτές δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση. Η ιδιότητα του επιστημονικού συνεργάτη της Αρχής δεν είναι ασυμβίβαστη με την επαγγελματική του δραστηριότητα. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, τα θέματα που αφορούν τις αποδοχές του εν λόγω προσωπικού, σύμφωνα με την περίπτωση ιστ΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 4354/2015 .

γ) Το προσωπικό της Μονάδας είναι αρμόδιο για:

αα) τη λήψη, τη διερεύνηση, την ανάλυση, την αξιολόγηση, τη συσχέτιση των αναφορών ύποπτων ή ασύνηθων συναλλαγών και την απάντηση αιτήσεων ελέγχου που υποβάλλονται στην Αρχή από τα υπόχρεα πρόσωπα,

ββ) τη συνεργασία με τις Μονάδες Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών άλλων κρατών,

γγ) την παροχή κατευθύνσεων και οδηγιών στα υπόχρεα πρόσωπα και τους ανωτέρω φορείς αναφορικά με τη διαχείριση μιας υπόθεσης που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της και ενημέρωση αυτών σχετικά με την εξέλιξη των αναφορών τους, όπου αυτό είναι εφικτό,

δδ) τη διενέργεια επιχειρησιακών αναλύσεων, όταν υφίστανται ενδείξεις ή υπόνοιες διάπραξης σοβαρής ή οργανωμένης νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, με στόχο τη διασύνδεση υποθέσεων, τον εντοπισμό εγκληματικών δικτύων ή ομάδων ή μεμονωμένων υπόπτων και την εξακρίβωση του τρόπου δράσης αυτών,

εε) την εκπόνηση στρατηγικών αναλύσεων αναφορικά με τις τάσεις και τις συνήθεις πρακτικές της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

δ) Σε επείγουσες περιπτώσεις, όταν υπάρχει υπόνοια ότι περιουσία ή συναλλαγή σχετίζεται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές

δραστηριότητες ή με χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, ο Πρόεδρος διατάσσει την προσωρινή δέσμευση της περιουσίας ή την αναστολή εκτέλεσης της συγκεκριμένης συναλλαγής, για να διερευνηθεί η βασιμότητα της υπόνοιας το συντομότερο δυνατόν και πάντως μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών. Εφόσον η έρευνα ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας χωρίς επιβεβαίωση της υπόνοιας, ο Πρόεδρος αίρει την προσωρινή δέσμευση ή την αναστολή. Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή αίρεται αυτοδικαίως. Η προσωρινή δέσμευση ή αναστολή διατάσσεται με τους ίδιους όρους και όταν ζητείται από αντίστοιχη αρχή άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όταν από την έρευνα της Αρχής προκύπτουν βάσιμες υπόνοιες για τέλεση των ανωτέρω αδικημάτων, ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων προσώπων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 42. Μετά το πέρας της εκάστοτε έρευνας, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγέντα στοιχεία κρίνονται επαρκή για τέτοια παραπομπή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχιστεί η έρευνα ή να συσχετιστεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.[364]

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε ομάδες εργασίας διεθνών οργανισμών και φορέων που ασχολούνται με την αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, ιδίως στην FATF, στην ομάδα Έγκμοντ των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Egmont Group of FIUs) και στην Ομάδα Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FIU Platform).

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, καθώς και στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη.

3. Β΄ Μονάδα Χρηματοοικονομικών Κυρώσεων

---

[364] Τροποποίηση 4816/2021, Άρθρο 11

α) Η Β΄ Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και δύο (2) μέλη της Αρχής με γνώση της αγγλικής γλώσσας, και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας ή την Υ.Π.Ο.Α.Δ.Η.Ε., που προτείνεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη,

ββ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Εξωτερικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στην αντιμετώπιση υποθέσεων τρομοκρατίας κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή πέντε (5) θέσεις από τις οποίες οι δύο (2) είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία από όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας.

γ) Το προσωπικό της Μονάδας συγκεντρώνει και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από τις αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές ή περιέρχονται σε αυτήν με οποιονδήποτε άλλον τρόπο και αφορούν την τέλεση πράξης από αυτές που περιγράφονται στο άρθρο 187Α ΠΚ. Ομοίως, διερευνά και αξιολογεί κάθε τέτοια πληροφορία που διαβιβάζεται στην Αρχή από φορείς της αλλοδαπής, με τους οποίους και συνεργάζεται για την παροχή κάθε δυνατής συνδρομής.

δ) Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Μονάδας είναι αρμόδιοι για τις ενέργειες που προβλέπονται στο άρθρο 43 σχετικά με την εφαρμογή του μέτρου της δέσμευσης περιουσιακών στοιχείων που επιβάλλεται με Αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και των οργάνων του και με Αποφάσεις και Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Μονάδα είναι επίσης αρμόδια για τον προσδιορισμό των προσώπων που σχετίζονται με την τρομοκρατία και τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων, σύμφωνα με ορίζονται στο άρθρο 47.

ε) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στους Υπουργούς Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, καθώς και στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών αρμόδιο για θέματα Προστασίας του Πολίτη.

4. Γ΄ Μονάδα Ελέγχου Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης

α) Η Γ΄ Μονάδα συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη της Αρχής κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας και ειδικότερα:

αα) ένα στέλεχος από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου Οικονομικών που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό,[365]

ββ) ένα στέλεχος από την Τράπεζα της Ελλάδος που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

γγ) ένα στέλεχος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που προτείνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο,

δδ) ένα στέλεχος από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με πτυχίο νομικής σχολής νομικού τμήματος που προτείνεται από τον αρμόδιο Υπουργό.

β) Η Μονάδα πλαισιώνεται και υποστηρίζεται αυτοτελώς από διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό, καθώς και από προσωπικό με ειδικές γνώσεις και εμπειρία στον έλεγχο περιουσιακών στοιχείων και τη διερεύνηση οικονομικών συναλλαγών. Για τους ανωτέρω σκοπούς, συνιστώνται στην Αρχή τριάντα (30) θέσεις, από τις οποίες οι δέκα (10) τουλάχιστον είναι θέσεις προσωπικού με ειδικές γνώσεις και εμπειρία κατά προτίμηση δε και με γνώση της αγγλικής γλώσσας. Οι θέσεις αυτές πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία και τους φορείς από όπου προέρχονται τα μέλη της Μονάδας, καθώς και από την Α.Α.Δ.Ε. και το Υπουργείο Οικονομικών.[366]

γ) Η Μονάδα δέχεται τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στην περίπτωση αα΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 3213/2003 και προβαίνει κατά την κρίση της σε δειγματοληπτικό ή στοχευμένο έλεγχο των δηλώσεων αυτών εφαρμόζοντας κριτήρια και τεχνικές ανάλυσης κινδύνου. Στο πλαίσιο αυτό διερευνά και αξιολογεί τις πληροφορίες που διαβιβάζονται ή περιέρχονται στην Αρχή σχετικά με τη μη υποβολή ή με ανακρίβειες των δηλώσεων αυτών. Ο έλεγχος, εκτός από τη διαπίστωση της υποβολής και του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει τη διακρίβωση κατά πόσον η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως

---

[365] Τροποποίηση 4646/2019, Άρθρο 63

[366] Προσθήκη 4646/2019, Άρθρο 63

εσόδων των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσής τους. Η παράγραφος 3 του άρθρου 3 του Ν. 3213/2003 εφαρμόζεται αναλόγως.

Η Μονάδα προβαίνει κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τα ανωτέρω, σε έλεγχο των δηλώσεων:

αα) των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων της Βουλής και της Γενικής Κυβέρνησης,

ββ) των Γενικών Γραμματέων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Συντονιστών Αποκεντρωμένων Διοικήσεων,

γγ) των Προέδρων, των Αντιπροέδρων, των Διοικητών και των διευθυνόντων συμβούλων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημόσιων επιχειρήσεων και δημόσιων οργανισμών,

δδ) του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,εε) των ιδιοκτητών, των εκδοτών, των βασικών μετόχων, των προέδρων, των διευθυνόντων συμβούλων, των διαχειριστών, καθώς και των γενικών διευθυντών και των διευθυντών ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιρειών που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευση: i) τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, ii) επιχειρήσεων ή εταιρειών που εκμεταλλεύονται ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελλήνιας κυκλοφορίας.[367]

εε) των ιδιοκτητών, των βασικών μετόχων, των προέδρων, των διευθυνόντων συμβούλων, των διαχειριστών, καθώς και των γενικών διευθυντών και των διευθυντών ειδήσεων και ενημέρωσης κάθε μορφής επιχειρήσεων ή εταιρειών που κατέχουν άδεια λειτουργίας ή εν γένει έχουν την εκμετάλλευση: i) τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, ii) επιχειρήσεων ή εταιρειών που εκμεταλλεύονται ή εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελλήνιας κυκλοφορίας,[368]

---

[367]Τροποποίηση 4571/2018, Άρθρο 11

[368]Τροποποίηση 4571/2018, Άρθρο 11

στστ) των Αρχηγών και των Υπαρχηγών της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής και του Πυροσβεστικού Σώματος.[369]

Σε εξαιρετικά σύνθετες περιπτώσεις ελέγχου δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης, η Μονάδα μπορεί να αναθέτει τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές εγγεγραμμένους στο μητρώο που τηρείται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, καθώς και σε ειδικούς επιστήμονες, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τα στοιχεία των δηλώσεων και των αντίστοιχων δικαιολογητικών και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στη Μονάδα για την υποβοήθηση του έργου της. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται η διαδικασία, ο προϋπολογισμός και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Η Μονάδα παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες στα υπόχρεα προς δήλωση περιουσιακής κατάστασης πρόσωπα και στους αρμόδιους φορείς για τη σύνταξη καταλόγων υπόχρεων προσώπων, καθώς και για οποιαδήποτε λεπτομέρεια εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Μπορεί δε να καλεί τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία ή να προβούν σε οποιαδήποτε περαιτέρω ενέργεια που σχετίζεται με τον έλεγχο, μέσα στην προθεσμία που αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 3 του Ν. 3213/2003 .

δ) Μετά το πέρας ενός ελέγχου, η Μονάδα αποφασίζει αν πρέπει να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο ή να παραπεμφθεί με αιτιολογημένο πόρισμά της στον αρμόδιο, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Ν. 3213/2003 , Εισαγγελέα, εφόσον τα συλλεγέντα στοιχεία κρίνονται επαρκή για μια τέτοια παραπομπή. Αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 3213/2003 , το πόρισμα αποστέλλεται και στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, το πόρισμα αποστέλλεται και στην αρχή αυτή. Υπόθεση που έχει αρχειοθετηθεί μπορεί οποτεδήποτε να ανασυρθεί για να συνεχισθεί ο έλεγχος ή να συσχετισθεί με οποιαδήποτε άλλη έρευνα της Αρχής.

ε) Η Μονάδα συμμετέχει σε ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και σε φορείς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ αντίστοιχων με αυτήν

[369]Τροποποίηση 4571/2018, Άρθρο 11

αρχών, παρακολουθεί τις εργασίες τους και συμμετέχει σε ομάδες εργασίας των εν λόγω φορέων για θέματα αρμοδιότητάς της.

στ) Στο τέλος κάθε έτους η Μονάδα συντάσσει έκθεση των πεπραγμένων της, η οποία υποβάλλεται μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου του επόμενου έτους στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καθώς και στους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών.

Άρθρο 49.

Εξουσίες των Μονάδων της Αρχής (άρθρο 56 της Οδηγίας 2015/849)

1. Οι Μονάδες της Αρχής έχουν πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα, στα δεδομένα και αρχεία της διατραπεζικής εταιρίας «Τειρεσίας Α.Ε.», καθώς και σε άλλες πληροφορίες που επιτρέπουν την έγκαιρη εξακρίβωση οποιωνδήποτε προσώπων κατέχουν ακίνητη περιουσία, μεταξύ άλλων μέσω μητρώων ή ηλεκτρονικών συστημάτων ανάκτησης δεδομένων. Όπου λειτουργούν ηλεκτρονικά συστήματα δημόσιας αρχής ή οργανισμού, η πρόσβαση γίνεται μέσω της απευθείας σύνδεσης με αυτά.[370]

2. Οι Μονάδες μπορεί να ζητούν στο πλαίσιο των ελέγχων και των ερευνών τους τη συνεργασία και την παροχή στοιχείων κάθε είδους από φυσικά πρόσωπα, δικαστικές, προανακριτικές ή ανακριτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου και οργανισμούς οποιασδήποτε μορφής. Ενημερώνουν εγγράφως ή με ασφαλές ηλεκτρονικό μέσο τους διαβιβάζοντες τις πληροφορίες ότι τις έλαβαν και τους παρέχουν άλλα σχετικά στοιχεία, στο μέτρο που δεν παραβιάζεται το απόρρητο των ερευνών τους και δεν δυσχεραίνεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Τα αιτήματα της Αρχής εκτελούνται κατά προτεραιότητα.

Οι Μονάδες μπορεί, επιπλέον, σε σοβαρές, κατά την κρίση τους, υποθέσεις, να διενεργούν ειδικούς επιτόπιους ελέγχους σε οποιοδήποτε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, καθώς και σε οποιοδήποτε ελεγχόμενο ή διερευνώμενο από αυτές φυσικό ή νομικό πρόσωπο για να διερευνηθεί η τέλεση των εγκλημάτων

[370]Τροποποίηση 4734/2020, Άρθρο 31

του παρόντος, συνεργαζόμενες, αν κριθεί αναγκαίο, με τις εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

3. Οι Μονάδες ζητούν από τα υπόχρεα πρόσωπα όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους, στις οποίες περιλαμβάνονται και ομαδοποιημένες πληροφορίες που αφορούν ορισμένες κατηγορίες συναλλαγών ή δραστηριοτήτων προσώπων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Επιπλέον, μπορούν να διενεργούν επιτόπιους ελέγχους και στις εγκαταστάσεις των υπόχρεων προσώπων, με την προϋπόθεση τήρησης των άρθρων 9 παράγραφος 1, 9Α και 19 παράγραφος 1 του Συντάγματος, και ενημερώνουν τις αρμόδιες αρχές για περιπτώσεις ελλιπούς συνεργασίας ή μη συμμόρφωσης των εν λόγω προσώπων προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

4. Έναντι των Μονάδων δεν ισχύει, κατά τη διάρκεια των ελέγχων και ερευνών τους, οποιοδήποτε τραπεζικό, χρηματιστηριακό, φορολογικό ή επαγγελματικό απόρρητο, με την επιφύλαξη των άρθρων 212, 261 και 262 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

5. Οι Μονάδες μπορεί να συνεργάζονται και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τους φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 34 και τηρούν στατιστικά στοιχεία, σύμφωνα με το άρθρο 32.

6. Για την ανταλλαγή πληροφοριών με άλλους φορείς της ημεδαπής ή αλλοδαπής οι Μονάδες χρησιμοποιούν διαύλους επικοινωνίας που διασφαλίζουν πλήρως την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και, όπου είναι εφικτό, τεχνολογίες αιχμής που επιτρέπουν την ανώνυμη σύγκριση δεδομένων. Ειδικά η Α΄ Μονάδα χρησιμοποιεί για την επικοινωνία της με φορείς της αλλοδαπής ασφαλείς διαύλους, όπως ιδίως το δίκτυο FIU.Net ή το διάδοχό του και το δίκτυο ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών της ομάδας Egmont των Μονάδων Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών (Egmont Secure Web). Για την εκπλήρωση του σκοπού τους, οι Μονάδες μπορεί να συνάπτουν Μνημόνια Συνεργασίας με αρχές και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα ημεδαπής ή αλλοδαπής.

7. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ο Πρόεδρος, τα μέλη και το προσωπικό της Αρχής έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας και να απέχουν από την εξέταση υποθέσεων για τις οποίες υπάρχει πιθανότητα σύγκρουσης συμφερόντων ή στις οποίες εμπλέκονται πρόσωπα συγγενικά ή οικεία. Επίσης, έχουν καθήκον να τηρούν εχεμύθεια για πληροφορίες των οποίων λαμβάνουν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η υποχρέωση αυτή διατηρείται και μετά την εκούσια ή ακούσια αποχώρησή τους από την Αρχή. Όσοι παραβαίνουν το

ανωτέρω καθήκον εχεμύθειας τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) μηνών.

Άρθρο 50.

Αρμοδιότητες της Αρχής για την επιβολή κυρώσεων κατά υπόπτων τρομοκρατίας

1. Η Αρχή δια της αρμόδιας Μονάδας της παραγράφου 3 του άρθρου 48 προσδιορίζει τα πρόσωπα που σχετίζονται με την τρομοκρατία, βασιζόμενη σε ακριβείς πληροφορίες ή στοιχεία που υποβάλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών ή τις εισαγγελικές, δικαστικές ή άλλες διωκτικές αρχές. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά αφορούν συγκεκριμένα πρόσωπα που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 187Α ΠΚ στην ημεδαπή και τα οποία έχουν διαπράξει ή διαπράττουν ή αποπειρώνται να διαπράξουν ή συμμετέχουν ή με οποιονδήποτε τρόπο διευκολύνουν την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 187Α ΠΚ. Ειδικότερα, στην Αρχή υποβάλλονται τα εξής:

α) Τα αποδεικτικά στοιχεία ή οι πληροφορίες οποιουδήποτε είδους που έχουν προκύψει από τη διενέργεια ελέγχων σε βάρος νομικών προσώπων ή οντοτήτων που ανήκουν ή ελέγχονται από τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις ή σε βάρος προσώπων που είτε βοηθούν ή παρέχουν οικονομική, υλική, τεχνολογική ή οποιαδήποτε άλλη υποστήριξη με σκοπό την υποβοήθηση τρομοκρατικών ενεργειών, είτε συνδέονται με ποιονδήποτε τρόπο με τρομοκράτες ή τρομοκρατικές οργανώσεις,

β) οι ασκηθείσες ποινικές διώξεις για τρομοκρατικές πράξεις ή χρηματοδότηση τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων,

γ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για την τέλεση τρομοκρατικών πράξεων,

δ) οι καταδικαστικές αποφάσεις για τη χρηματοδότηση μεμονωμένων τρομοκρατών ή τρομοκρατικών οργανώσεων.

Η Αρχή συντάσσει και τηρεί κατάλογο που περιλαμβάνει τα ονόματα των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων, καταχωρίζοντας σε αυτόν επαρκή συμπληρωματικά στοιχεία που επιτρέπουν την αποτελεσματική διαπίστωση της ταυτότητάς τους, διευκολύνοντας έτσι την αποφυγή λήψης μέτρων κατά εκείνων που φέρουν το αυτό ή παρόμοιο όνομα, επωνυμία ή διακριτικό τίτλο.

2. Η Αρχή ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση όλα τα υπόχρεα πρόσωπα του άρθρου 5 και ζητεί επισταμένη έρευνα για τον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων πάσης φύσεως των αναφερόμενων προσώπων. Τα υπόχρεα πρόσωπα οφείλουν να παράσχουν αμελλητί τα αιτούμενα στοιχεία. Σε διαφορετική περίπτωση, υπόκεινται στις κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 46.

3. Με την επιφύλαξη τυχόν ενεργειών των αρμόδιων εισαγγελικών αρχών, η Αρχή με απόφασή της διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο, καθώς και των περιουσιακών στοιχείων που ελέγχουν μέσω παρένθετων προσώπων ή κατέχουν μαζί με άλλους, την απαγόρευση κίνησης λογαριασμών και ανοίγματος τραπεζικών θυρίδων, την απαγόρευση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στα ανωτέρω πρόσωπα, σύμφωνα με την έννοια του στοιχείου 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 2580/2001 του Συμβουλίου (ΕΕ L 344/28.12.2001), καθώς και τη λήψη κάθε άλλου αναγκαίου μέτρου αν συντρέχουν προς τούτο σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι. Η δέσμευση εκτείνεται και στις προσόδους των ανωτέρω περιουσιακών στοιχείων. Ως δέσμευση, σύμφωνα με την έννοια του παρόντος νοείται η απαγόρευση οποιασδήποτε κίνησης, μεταβίβασης, μεταβολής, χρήσης ή διαπραγμάτευσης περιουσιακών στοιχείων η οποία θα καθιστούσε δυνατή τη χρησιμοποίησή τους, περιλαμβανομένης και της διαχείρισης χαρτοφυλακίων.

4. Η Αρχή διαβιβάζει σε αρμόδιες αλλοδαπές αρχές πληροφορίες και στοιχεία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 1 σε βάρος των προσδιοριζόμενων ως σχετιζόμενων με την τρομοκρατία προσώπων που διαμένουν ή εδρεύουν ή κατέχουν περιουσία, σύμφωνα με την έννοια της παραγράφου 6 του άρθρου 187Α ΠΚ στην εδαφική τους επικράτεια και υποβάλλει αιτήματα, για να περιληφθούν τα ονόματα αυτών των προσώπων στους αντίστοιχους καταλόγους που τηρούνται στις χώρες αυτές και να δεσμευθούν τα υπάρχοντα περιουσιακά τους στοιχεία. Ομοίως, η Αρχή εξετάζει αιτήματα που υποβάλλονται από αρμόδιες αλλοδαπές αρχές, ελέγχοντας αν συντρέχουν σοβαροί δικαιολογητικοί λόγοι για να διατάξει με απόφασή της τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που αναφέρονται σε αυτά. Αν κρίνεται αναγκαίο μπορεί να ζητηθούν από τις αρμόδιες αλλοδαπές αρχές επιπρόσθετα στοιχεία.

5. Οι πληροφορίες που παρέχονται στην Αρχή ή ανταλλάσσονται με αυτήν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς επιβολής των οικονομικών κυρώσεων. Η Αρχή εκδίδει οδηγίες για τον εντοπισμό και τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο.

6. Η Αρχή προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων και πληροφοριών που της υποβάλλονται, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην παράγραφο 1 ή των αιτημάτων της παραγράφου 4 και αποφασίζει χωρίς καθυστέρηση για την ένταξη των προσώπων στον κατάλογο ή τη δέσμευση της περιουσίας τους.

7. Η επίδοση της απόφασης της Αρχής στα θιγόμενα πρόσωπα γίνεται, σύμφωνα με τη διάταξη του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 155 του ΚΠΔ αμέσως μετά την ένταξη των ονομάτων τους στον κατάλογο ή τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων.

8. Η Αρχή μπορεί να ανακαλέσει την απόφασή της για την ένταξη του ονόματος στο σχετικό κατάλογο ή τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων οποιουδήποτε προσώπου, είτε αυτεπαγγέλτως είτε ύστερα από σχετική αίτηση του προσδιοριζόμενου στην απόφαση πραγματικού δικαιούχου ή οποιουδήποτε τρίτου έχει έννομο συμφέρον, επί της οποίας αποφαίνεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες, αν πειστεί ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι που επέβαλαν τη λήψη της σχετικής απόφασης.

9. Τα πρόσωπα των οποίων η ανωτέρω αίτηση δεν έγινε δεκτή μπορούν μέσα σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απορριπτικής απόφασης της Αρχής να προσφύγουν ενώπιον του ποινικού τμήματος του Αρείου Πάγου, που συνεδριάζει με τριμελή σύνθεση ως συμβούλιο.

10. Το συμβούλιο του Αρείου Πάγου αποφαίνεται για την προσφυγή που ασκείται, σύμφωνα με την παράγραφο 9 μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κατάθεσή της, ύστερα από έγγραφη πρόταση του οικείου εισαγγελέα που υποβάλλεται στο συμβούλιο μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής. Ο αιτών έχει δικαίωμα αυτοπρόσωπης εμφάνισης ενώπιον του συμβουλίου μαζί με τους συνηγόρους του για να ακουστεί και να δώσει κάθε διευκρίνιση, καλείται δε για το σκοπό αυτό πριν από τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες.

11. Η Αρχή μπορεί, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου προσώπου, να αποφασίσει μέσα σε δέκα (10) ημέρες την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των γενικότερων δαπανών διαβίωσης, συντήρησης ή λειτουργίας του, των εξόδων για τη νομική του υποστήριξη και των βασικών εξόδων για τη διατήρηση των δεσμευμένων περιουσιακών του στοιχείων. Κατά της απορριπτικής απόφασης επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων. Η προσφυγή εκδικάζεται κατ΄ απόλυτη προτεραιότητα. Η εκδιδόμενη επί της προσφυγής απόφαση υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, η εκδίκαση των οποίων προσδιορίζεται επίσης κατ΄ απόλυτη προτεραιότητα.

12. Τα ονόματα των προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο είναι δυνατόν να επανεξετάζονται και αυτεπαγγέλτως, για να διασφαλίζεται ότι η διατήρησή τους στον κατάλογο είναι δικαιολογημένη.

13. Η Αρχή ενημερώνει τις αρμόδιες Επιτροπές των Ηνωμένων Εθνών και τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεργάζεται, με τον όρο της τήρησης της αρχής της αμοιβαιότητας, με τις αλλοδαπές αρχές που αιτούνται τη δέσμευση περιουσιακών στοιχείων για τις έρευνες και διαδικασίες τις οποίες διεξάγουν.

14. Οι συνεδριάσεις της Αρχής είναι μυστικές και πραγματοποιούνται σε ειδικό χώρο ασφαλείας.

15. Κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, οι δικαστικές αρχές συνεργάζονται στενά με την Αρχή για να διασφαλιστεί η προστασία του διαβαθμισμένου υλικού.

16. Σε περίπτωση παραβίασης του παρόντος, εφαρμόζονται αντίστοιχα οι κυρώσεις του άρθρου 43.

Άρθρο 51.

Προσωπικό και λειτουργία της Αρχής

1. Οι θέσεις του προσωπικού των Μονάδων της Αρχής πληρούνται με αποσπάσεις από τα Υπουργεία και τους φορείς από όπου προέρχονται τα μέλη της κάθε Μονάδας. Οι αποσπάσεις είναι τριετούς διάρκειας και γίνονται ύστερα από πρόταση του Πρόεδρου της Αρχής κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων:

α) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από Υπουργείο ή Γραμματεία Δικαστηρίου ή Εισαγγελίας,

β) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Προέδρου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, του Προέδρου της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων, του Προέδρου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αν ο αποσπώμενος προέρχεται από τους φορείς αυτούς,

γ) με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., αν ο αποσπώμενος προέρχεται από την Α.Α.Δ.Ε..

2. Ο Πρόεδρος της Αρχής προτείνει προς απόσπαση υπάλληλους που έχουν την απαιτούμενη επιστημονική κατάρτιση, την ακεραιότητα, την υπηρεσιακή

εμπειρία και την ικανότητα για την ανάληψη θέσης σε Μονάδα της Αρχής, καθώς και άριστο υπηρεσιακό μητρώο, κατά προτίμηση δε και γνώση της αγγλικής γλώσσας και δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα συμφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 36 του Ν. 3528/2007 (Υπαλληλικός Κώδικας, Α΄ 26). Για το σκοπό αυτόν μπορεί να απευθύνει προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, προσδιορίζοντας τα απαιτούμενα κάθε φορά προσόντα. Οι αρμόδιοι φορείς οφείλουν να μεριμνούν για την επαρκή στελέχωση της Αρχής και την ικανοποίηση των προτάσεων του Προέδρου.

Η διαδικασία της απόσπασης ολοκληρώνεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από την πρόταση του Προέδρου της Αρχής. Ο χρόνος απόσπασης λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που ο αποσπώμενος υπάλληλος κατέχει οργανικά. Ο Πρόεδρος με απόφασή του τοποθετεί ή μετακινεί τους υπαλλήλους στις επιμέρους Μονάδες της Αρχής. Η απόσπαση μπορεί να ανανεώνεται, κατόπιν σχετικής πρότασης του Προέδρου που υποβάλλεται στο φορέα προέλευσης δύο (2) μήνες πριν τη λήξη της και παύεται οποτεδήποτε για λόγους αποκλειστικά αναγόμενους στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπώμενου προσωπικού και την επίδραση στην εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, ύστερα από πρόταση του Προέδρου της. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση της κάθε Μονάδας για λόγους που αφορούν αποκλειστικά την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής, επιτρέπεται η παράταση της λήξης της απόσπασης για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, η αποζημίωση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, καθώς και οι πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού που υπηρετεί σε αυτήν με απόσπαση. Όσοι υπηρετούν με απόσπαση λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών και επιδομάτων της οργανικής τους θέσης, καθώς και τις προαναφερόμενες πρόσθετες αμοιβές και τις πραγματοποιούμενες υπερωρίες. Οι πρόσθετες αμοιβές δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ τρίτων. Οι αποδοχές του αποσπασθέντος προσωπικού συνεχίζουν να καταβάλλονται από την υπηρεσία προέλευσής του, κατ΄ εξαίρεση της παρ. 2 του άρθρου 23 του Ν. 4354/2015 (Α΄ 176).

4. Ο Πρόεδρος της Αρχής αποφασίζει για την κατανομή των υποθέσεων, καθώς και σε ποιες περιπτώσεις είναι αναγκαία η εμπλοκή δύο ή και όλων των Μονάδων στην έρευνα της ίδιας υπόθεσης. Για τη διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου της Αρχής, συνιστάται αυτοτελές γραφείο διοικητικής υποστήριξης έως δέκα (10) θέσεων που υπάγεται

απευθείας στον Πρόεδρο και στελεχώνεται, σύμφωνα με τη διαδικασία των παραγράφων 1 έως και 3.

5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της κάθε Μονάδας μεριμνούν για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και τη συνεχή κατάρτιση του προσωπικού της, συντονίζουν, επιβλέπουν και αξιολογούν το έργο του και λαμβάνουν μέτρα για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Μονάδας. Στο τέλος κάθε έτους ο Πρόεδρος συντάσσει έκθεση αναφορικά με την απόδοση και τη συμπεριφορά κάθε αποσπασμένου υπαλλήλου της Αρχής, την οποία αποστέλλει στο φορέα από τον οποίο προέρχεται ο υπάλληλος. Η αξιολόγηση του προσωπικού και των προϊσταμένων διενεργείται κατ΄ ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του υπαλληλικού κώδικα.

6. Ο Πρόεδρος, τα μέλη και οι υπάλληλοι της Αρχής που παραβαίνουν εκ δόλου ή βαρείας αμέλειας τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του παρόντος υπέχουν πειθαρχική ευθύνη ανεξαρτήτως τυχόν ποινικής. Η πειθαρχική δίωξη κατά του Προέδρου ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα όργανα που προβλέπονται στο Σύνταγμα και τον Κώδικα Δικαστικών Λειτουργών. Η πειθαρχική δίωξη κατά των μελών ασκείται ύστερα από αναφορά του Πρόεδρου της Αρχής ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων των φορέων προέλευσης των μελών από τον εποπτεύοντα Υπουργό ή κατά περίπτωση Διοικητή ή Πρόεδρο του φορέα. Τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα αποφασίζουν σε πρώτο και τελευταίο βαθμό για την απαλλαγή ή την παύση του εγκαλουμένου. Η πειθαρχική δίωξη κατά των υπαλλήλων ασκείται και η υπόθεση εκδικάζεται από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα των φορέων από τους οποίους προέρχονται, ύστερα από σχετική αναφορά του Προέδρου της Αρχής.

7. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του Προέδρου και των μελών της Αρχής, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία της Αρχής και των επί μέρους Μονάδων της, το οργανόγραμμα, τον κανονισμό λειτουργίας, τη διαδικασία αξιολόγησης του προσωπικού και επιλογής προϊσταμένων, την πειθαρχική ευθύνη και δίωξη, τις ειδικότερες αρμοδιότητες του Προέδρου, των μελών και του προσωπικού τους, τον τρόπο διαχείρισης των υποθέσεων και τη συνεργασία της Αρχής και των επιμέρους Μονάδων με τις εθνικές και τις αλλοδαπές αρχές και κάθε θέμα αναγκαίο για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Β ΄ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 52.

Άσκηση αρμοδιοτήτων από την Α.Α.Δ.Ε. ως αρχή του άρθρου 6

Οι εποπτικές αρμοδιότητες της Α.Α.Δ.Ε. που αφορούν τον έλεγχο των υπόχρεων προσώπων και την επιβολή των σχετικών κυρώσεων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις περιπτώσεις ε΄, ζ΄, και θ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 6 ασκούνται από τις υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. που είναι αρμόδιες για το φορολογικό έλεγχο των κατά περίπτωση υπόχρεων προσώπων. Ειδικά για την επιβολή των κυρώσεων της περίπτωσης θ΄ της παραγράφου 3 του άρθρου 6 από τις ανωτέρω ελεγκτικές υπηρεσίες, εκτός από την επιβολή προστίμων και διορθωτικών μέτρων, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.. Για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων εφαρμόζεται αναλόγως ο Ν. 4174/2013 (Α΄ 170).

Άρθρο 53.

Μεταβατικές διατάξεις

1. Μέσα σε δύο (2) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, διορίζονται τα επιπλέον μέλη των Μονάδων της Αρχής στις θέσεις που έχουν συσταθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου 48, τροποποιείται αναλόγως η 61260/29.8.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών (ΥΟΔΔ 426), η οποία κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει, και εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 47 για τα ήδη διορισθέντα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής.

2. Οι κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ΄ εξουσιοδότηση των νόμων 2331/1995 (Α΄173) και 3691/2008 (Α΄166) παραμένουν σε ισχύ μέχρι την τροποποίηση ή κατάργησή τους, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος.

3. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης του άρθρου 7 του Ν. 3691/2008 , νοείται η Αρχή.

4. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στα άρθρα 1 έως 54 του Ν. 3691/2008 , νοούνται οι, κατά περιεχόμενο, αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 54.

Τροποποιούμενες - καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 66 της Οδηγίας 2015/849)

1. Κατά το χρόνο ισχύος της παρ. 7 του άρθρου 184 του Ν. 4548/2018 (Α΄ 104), οι ανώνυμες μετοχές εταιρειών μη εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά ή Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, καθώς και τα δικαιώματα αγοράς αυτών μεταβιβάζονται με συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο βεβαίας χρονολογίας ταυτόχρονα με την παράδοση τίτλων, όπου απαιτείται.

2. Με την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) τα άρθρα 1 έως και 54 του Ν. 3691/2008,

β) το άρθρο 62Α του Ν. 4170/2013 (Α΄163),

γ) η 1077797/20542/ΔΕ-Ε/8.6.2010 (Β΄ 918) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,

δ) κάθε άλλη διάταξη νόμου, διατάγματος ή κανονιστικής απόφασης που αντίκειται στις διατάξεις του παρόντος.

Άρθρο 55.

Μετά το άρθρο 3 του Ν. 4182/2013 (Α΄ 185) προστίθεται άρθρο 3Α, ως εξής:

« Άρθρο 3Α

Ρύθμιση θεμάτων δωρεών προς φορείς δημόσιου τομέα

1. Συμβάσεις προμήθειας αγαθών, παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργων, οι οποίες συνάπτονται από φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (Α΄ 143), για την υλοποίηση αντίστοιχων δωρεών αγαθών ή υπηρεσιών ή έργων από ιδιώτες προς τους δημόσιους αυτούς φορείς, δεν θεωρούνται δημόσιες συμβάσεις και εξαιρούνται της κείμενης νομοθεσίας για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων, εφόσον στη σύμβαση δωρεάς που καταρτίζεται μεταξύ του ιδιώτη (εφεξής «Ο δωρητής») και του φορέα του δημοσίου τομέα (εφεξής «Ο δωρεοδόχος»), καθορίζονται τα εξής:

α. Το αντικείμενο της δωρεάς, αγαθό, υπηρεσία ή έργο. Σε περίπτωση που η δωρεά περιλαμβάνει αναλώσιμα υλικά ή κόστος συντήρησης θα αναφέρεται ρητά το χρονικό διάστημα για το οποίο ο δωρητής αναλαμβάνει την κάλυψη αυτών των εξόδων.

β. Η δαπάνη, η οποία καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον δωρητή.

γ. Η διαδικασία της εκ μέρους του δωρεοδόχου υπόδειξης στον δωρητή του οικονομικού φορέα, ο οποίος κρίνεται ο πλέον κατάλληλος για την εκπλήρωση του αντικειμένου της δωρεάς, καθώς και ο χρόνος ολοκλήρωσης της σχετικής διαδικασίας. Προς το σκοπό αυτόν, ο δωρεοδόχος συγκροτεί επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν οι αρμόδιοι εκπρόσωποί του, καθώς και εκπρόσωπος ή εμπειρογνώμονας εκ μέρους του δωρητή, εφόσον ο δωρητής το κρίνει απαραίτητο. Έργο της επιτροπής είναι, ενδεικτικά:

αα) η σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών,

ββ) η τυχόν προσθήκη κριτηρίων τεχνικής καταλληλόλητας ή επαγγελματικής ικανότητας ή οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας,

γγ) η έρευνα αγοράς και η υποβολή στον δωρητή τουλάχιστον τριών (3) προσφορών,

δδ) η υποβολή συγκριτικών στοιχείων τιμών από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, εφόσον ζητηθεί από τον δωρητή,

εε) η εφαρμογή κανόνων ακεραιότητας,

στστ) η εξέταση των προσφορών με σκοπό την ανάδειξη της πλέον συμφέρουσας και καταλληλότερης για τους σκοπούς της δωρεάς προσφοράς,

ζζ) ειδικά για τις περιπτώσεις δωρεών ιατρικού εξοπλισμού, η πρόβλεψη για υποχρέωση του οικονομικού φορέα σε υποβολή προσφοράς, η οποία να καλύπτει τη συντήρηση καθ΄ όλη τη διάρκεια του λειτουργικού κύκλου ζωής του εξοπλισμού, όπως αυτός θα ορισθεί από τον δωρεοδόχο και σύμφωνα με τις προδιαγραφές λειτουργίας και τα πρωτόκολλα ελέγχου του κατασκευαστή,

ηη) η επανάληψη της διαδικασίας, σε περίπτωση άγονου αποτελέσματος, εφόσον ζητηθεί από τον δωρητή.

δ. Η υποχρέωση του δωρητή να εγκρίνει ή να απορρίψει τον επιλεγέντα από την επιτροπή οικονομικό φορέα.

ε. Η υποχρέωση του δωρεοδόχου να συνάψει τη σύμβαση με τον οικονομικό φορέα, για λογαριασμό του δωρητή, προς εκπλήρωση του σκοπού της δωρεάς.

στ. Η υποχρέωση του δωρεοδόχου να παραλάβει το αντικείμενο της δωρεάς και η διαδικασία παραλαβής και τυχόν θέσης του σε λειτουργία.

ζ. Η υποχρέωση του δωρεοδόχου να παραλάβει τα σχετικά τιμολόγια και λοιπά παραστατικά, τα οποία ο οικονομικός φορέας εκδίδει στο όνομα του δωρεοδόχου και η πρόβλεψη ότι επί των τιμολογίων αυτών αναγράφεται ότι θα εξοφληθούν από τον δωρητή, με μνεία της παρούσας διάταξης.

η. Η υποχρέωση του δωρεοδόχου να ειδοποιεί τον δωρητή αμελλητί για την τμηματική ή οριστική παραλαβή του έργου, της προμήθειας ή της υπηρεσίας, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη σχετική σύμβαση με τον οικονομικό φορέα και να υποβάλει το ανάλογο αίτημα πληρωμής προς τον δωρητή.

θ. Η υποχρέωση του δωρητή, εφόσον πληρούνται τα όσα προβλέπονται στη σύμβαση με τον οικονομικό φορέα, καθώς και στη σύμβαση δωρεάς, να εξοφλήσει το οικονομικό αντάλλαγμα απευθείας προς τον οικονομικό φορέα εντός της προθεσμίας που ορίζεται στη σχετική σύμβαση. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να εκδώσει εξοφλητική απόδειξη στο όνομα του δωρεοδόχου, η οποία θα αναφέρει ότι η εξόφληση έγινε από τον δωρητή κάνοντας μνεία στην παρούσα διάταξη.

2. Για τις συμβάσεις που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για τις διαδικασίες και τον έλεγχο των δημοσίων δαπανών και λογαριασμών. Έναντι του οικονομικού φορέα δεν θεμελιώνεται οποιαδήποτε ευθύνη του δωρεοδόχου - δημόσιου φορέα.

3. Κάθε σύμβαση δωρεάς μεταξύ δωρητή και δωρεοδόχου, οι σχετικές συμβάσεις προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργου που προβλέπονται στην παράγραφο 1, καθώς και η εξόφληση τιμολογίων και αποδείξεων που εκδίδονται αναφορικά με τις συμβάσεις αυτές, απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου και φόρο δωρεών.».

Άρθρο 56.[371]

1. Η εποπτεία λειτουργίας του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μόνιμων Αξιωματικών Ελληνικού Στρατού (Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ.) επαναφέρεται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας από το Υπουργείο Οικονομικών, στο οποίο είχε περιέλθει, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο του άρθρου 56 του ν. 4557/2018 (Α' 139), μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2020, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος, και διέπεται από τις διατάξεις του α. ν. 564/1968 (Α' 220).[372]

2. Μέσα σε έναν (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας συγκροτεί, με απόφασή του, νέο διοικητικό και εποπτικό συμβούλιο του Συνεταιρισμού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του α.ν. 564/1968. Το νέο διοικητικό συμβούλιο οφείλει σε χρονικό διάστημα ενός (1) μηνός από τη συγκρότησή του να εναρμονίσει το καταστατικό λειτουργίας του Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ. με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου.[373]

3. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του α. ν. 564/1968 η μη κτήση της ιδιότητας του μέλους του Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ. δεν συνιστά κώλυμα για τον διορισμό ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου του Συνεταιρισμού.[374]

4. Εντός του τελευταίου τριμήνου του χρονικού διαστήματος της παραγράφου 1, το διοικητικό συμβούλιο του Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ. οφείλει να εναρμονίσει το καταστατικό λειτουργίας του με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4030/2011 (Α' 249), άλλως εφαρμόζεται η παράγραφος 14 του άρθρου αυτού. Με την καταχώριση του καταστατικού στο οικείο μητρώο του αρμόδιου κατά τόπο Ειρηνοδικείου η εποπτεία λειτουργίας του Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ. περιέρχεται αυτοδικαίως στο Υπουργείο Οικονομικών και μέσα σε έναν (1) μήνα συγκαλείται Γενική Συνέλευση για την ανάδειξη νέου διοικητικού και εποπτικού συμβουλίου.[375]

---

[371] Τροποποίηση 4664/2020, Άρθρο 2

[372] Τροποποίηση 4664/2020, Άρθρο 2

[373] Τροποποίηση 4664/2020, Άρθρο 2

[374] Τροποποίηση 4664/2020, Άρθρο 2

[375] Τροποποίηση 4664/2020, Άρθρο 2

Άρθρο 57.

Υπολογισμός καταβαλλόμενων μερισμάτων από το Μετοχικό Ταμείο Ναυτικού

1. Μετά το άρθρο 66 του π.δ. 21/31.10.1932 (Α΄ 387) προστίθεται νέο άρθρο 66Α, ως εξής:

« Άρθρο 66Α

1. Ειδικά για τους μετόχους του Μετοχικού Ταμείου Ναυτικού που εξέρχονται από την υπηρεσία μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους ΣΤ΄ του Ν. 4472/2017 (Α΄ 74), το δικαιούμενο μέρισμα προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 66 ανά κατηγορία μισθολογικής κατάταξης και βαθμό ή θέση, βάσει των οποίων ήταν καταταγμένοι στο οικείο μισθολογικό κλιμάκιο κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία.

2. Το δικαιούμενο μέρισμα, όπως προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 70, προσαυξάνεται πολλαπλασιαζόμενο με το Συντελεστή Μεταβολής Μισθολογικού Κλιμακίου (ΣΜΜΚ), ο οποίος συνίσταται στο πηλίκο που προκύπτει από τη διαίρεση του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου στο οποίο ο μέτοχος ήταν καταταγμένος κατά την έξοδό του από την υπηρεσία διά του βασικού μισθού του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου της ίδιας μισθολογικής κατηγορίας, στο ύψος που οι βασικοί αυτοί μισθοί ανέρχονταν κατά την ως άνω ημερομηνία εξόδου του.

3. Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι μερίσματος της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου δεν έχουν συμπληρώσει δώδεκα (12) τουλάχιστον μήνες καταβολής της πάγιας μηνιαίας κράτησης υπέρ του Ταμείου και της μηνιαίας εισφοράς του Ειδικού Κλάδου Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Ναυτικού (ΕΚΟΕΜΝ) επί του βασικού μισθού του μισθολογικού κλιμακίου με το οποίο μισθοδοτούνταν κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία, υποχρεούνται να καταβάλουν τις υπολειπόμενες κρατήσεις και εισφορές στους οικείους φορείς. Οι ως άνω κρατήσεις και εισφορές παρακρατούνται αυτεπάγγελτα από το μέρισμα και την οικονομική ενίσχυση που καταβάλλονται από το Ταμείο και τον Ειδικό Κλάδο αντίστοιχα, κατόπιν απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου.

4. Το καταβαλλόμενο μέρισμα υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από την πράξη κανονισμού της σύνταξης και, ελλείψει των

απαιτούμενων στοιχείων συμπληρωματικά, από άλλα διοικητικά έγγραφα, ιδίως το Αντίγραφο Φύλλου Μητρώου και το Φύλλο Διακοπής Μισθοδοσίας κάθε μετόχου.

5. Το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό του κατώτατου ορίου μερίσματος της παραγράφου 6 του άρθρου 70, το οποίο ισχύει για τους μετόχους που εξήλθαν από την υπηρεσία μέχρι 31.12.2016, εφαρμόζεται ως κατώτερο όριο μερίσματος και για τους μετόχους της παραγράφου 1, ανεξαρτήτως βαθμού και ετών υπηρεσίας.».

Η παρούσα παράγραφος ισχύει αναδρομικά από 1.1.2017.

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 70 του π.δ. 21/31.10.1932 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, ως εξής:

«Ειδικά για τους μετόχους που εξέρχονται από την υπηρεσία μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους ΣΤ΄ του Ν. 4472/2017 (Α΄ 74) και έχουν συμπληρώσει περισσότερα από είκοσι πέντε (25) χρόνια υπηρεσίας, το πλήρες μέρισμα προσαυξάνεται κατά ένα πεντηκοστό (1/50) για κάθε επιπλέον έτος, χωρίς η προσαύξηση αυτή να μπορεί να υπερβεί τα δεκαεπτά πεντηκοστά (17/50) του πλήρους μερίσματος.».

Η παρούσα παράγραφος ισχύει αναδρομικά από 1.1.2017.

3. Μετά το τρίτο εδάφιο του άρθρου 52 του α.ν. 1005/1937 (Α΄ 520), προστίθενται νέα εδάφια, ως εξής:

«Ειδικά για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου, με βάση το άρθρο 126 του Π.Δ. 21/31.10.1932 (Α΄ 387), μερίσματος των μονίμων πολιτικών υπαλλήλων του Ταμείου των οποίων η υπαλληλική σχέση λύθηκε ή λύεται μετά την 1.1.2017, ισχύει η εξής αντιστοιχία:

α. Υπάλληλοι Κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης:

αα) Με τριάντα ένα (31) και άνω έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Αρχιπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

ββ) Με είκοσι ένα (21) έως τριάντα ένα (31) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Πλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

γγ) Με δεκαέξι (16) έως είκοσι ένα (21) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Αντιπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

δδ) Με έντεκα (11) έως δεκαέξι (16) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Πλωτάρχη Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

εε) Με έξι (6) έως έντεκα (11) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Υποπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

στστ) Με έτη υπηρεσίας έως έξι (6), λαμβάνουν μέρισμα Ανθυποπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

β. Υπάλληλοι Κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης:

αα) Με τριάντα ένα (31) και άνω έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Πλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

ββ) Με είκοσι ένα (21) έως τριάντα ένα (31) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Αντιπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

γγ) Με δεκαέξι (16) έως είκοσι ένα (21) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Πλωτάρχη Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

δδ) Με έντεκα (11) έως δεκαέξι (16) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Υποπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

εε) Με έξι (6) έως έντεκα (11) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Ανθυποπλοιάρχου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

στστ) Με έτη υπηρεσίας έως έξι (6), λαμβάνουν μέρισμα Σημαιοφόρου Α΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

γ. Υπάλληλοι Κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης:

αα) Με τριάντα ένα (31) και άνω έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Αντιπλοιάρχου Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

ββ) Με είκοσι ένα (21) έως τριάντα ένα (31) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Πλωτάρχη Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

γγ) Με δεκαέξι (16) έως είκοσι ένα (21) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Υποπλοιάρχου Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

δδ) Με έντεκα (11) έως δεκαέξι (16) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Ανθυποπλοιάρχου Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

εε) Με έξι (6) έως έντεκα (11) έτη υπηρεσίας, λαμβάνουν μέρισμα Σημαιοφόρου Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

στστ) Με έτη υπηρεσίας έως έξι (6), λαμβάνουν μέρισμα Ανθυπασπιστή Β΄ Κατηγορίας μισθολογικής κατάταξης με τα ίδια έτη υπηρεσίας.

Το μέρισμα το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την ανωτέρω αντιστοιχία προσαυξάνεται πολλαπλασιαζόμενο με το συντελεστή μεταβολής μισθολογικού κλιμακίου με τον οποίο θα προσαυξανόταν το αντίστοιχο μέρισμα του στρατιωτικού.».

Άρθρο 58.

Υπολογισμός καταβαλλόμενων μερισμάτων από το Μετοχικό Ταμείο Αεροπορίας

Μετά το τέλος της παρ. 6 του άρθρου 9 του α.ν. 1988/1939 (Α΄ 414), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 6Α, από 1.1.2017, ως εξής:

«6Α. α. Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων β΄ και στ΄ της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου, στους μετόχους του Ταμείου που εξέρχονται από την υπηρεσία μετά την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους ΣΤ΄ του Ν. 4472/2017 (Α΄ 74) διανέμονται τα κάτωθι μερίδια από τα ετήσια καθαρά έσοδα του Ταμείου ανά Κατηγορία μισθολογικής κατάταξης και μισθολογικό Κλιμάκιο, στο οποίο οι μέτοχοι ήταν καταταγμένοι κατά την έξοδό τους από την υπηρεσία, βάσει του βαθμού ή της θέσης τους, ως εξής:

αα. Α΄ Κατηγορία μισθολογικής κατάταξης:

(1) Αρχηγός Γ.Ε.ΕΘ.Α. (Κλιμάκιο 1): μερίδια 36.

(2) Αρχηγός Γ.Ε.Α. (Κλιμάκιο 2): μερίδια 35.

(3) Αρχηγός Α.Τ.Α. (Κλιμάκιο 3): μερίδια 34.

(4) Αντιπτέραρχος: μερίδια 33,5 για τα Κλιμάκια 4 και 5.

(5) Υποπτέραρχος: μερίδια 32,3 για τα Κλιμάκια 5 και 6 και μερίδια 32 για τα Κλιμάκια 7 έως 9.

(6) Ταξίαρχος: μερίδια 32 για τα Κλιμάκια 6 και 7, μερίδια 31 για τα Κλιμάκια 8 και 9, μερίδια 30,5 για τα Κλιμάκια 10 και 11 και μερίδια 30 για τα Κλιμάκια 12 και 13.

(7) Σμήναρχος: μερίδια 30 για τα Κλιμάκια 7 έως 11, και μερίδια 28 για τα Κλιμάκια 12 έως 19.

(8) Αντισμήναρχος: μερίδια 27 για τα Κλιμάκια 9 έως 12, μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 13 έως 17 και μερίδια 24 για τα Κλιμάκια 18 έως 26.

(9) Επισμηναγός: μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 11 έως 17, μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 18 έως 24 και μερίδια 20 για τα Κλιμάκια 25 έως 28.

(10) Σμηναγός: μερίδια 22 για τα Κλιμάκια 12 έως 21, μερίδια 20 για τα Κλιμάκια 22 έως 25 και μερίδια 17 για τα Κλιμάκια 26 έως 31.

(11) Υποσμηναγός: μερίδια 20 για τα Κλιμάκια 15 έως 22, μερίδια 19 για τα Κλιμάκια 23 έως 27 και μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 28 έως 33.

(12) Ανθυποσμηναγός: μερίδια 18 για τα Κλιμάκια 21 και 22, μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 23 έως 29 και μερίδια 14 για τα Κλιμάκια 30 έως 35.

ββ. Β΄ Κατηγορία μισθολογικής κατάταξης:

(1) Σμήναρχος: μερίδια 27 για τα Κλιμάκια 1 και 2.

(2) Αντισμήναρχος: μερίδια 26,7 για το Κλιμάκιο 2, μερίδια 26,5 για το Κλιμάκιο 3 και μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 4 έως 7.

(3) Επισμηναγός: μερίδια 26,7 για το Κλιμάκιο 3, μερίδια 26,5 για το Κλιμάκιο 4, μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 5 και 6 και μερίδια 24 για τα Κλιμάκια 7 έως 9.

(4) Σμηναγός: μερίδια 26,5 για το Κλιμάκιο 4, μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 5 και 6, μερίδια 25 για τα Κλιμάκια 7 και 8, μερίδια 23 για το Κλιμάκιο 9 και μερίδια 22 για τα Κλιμάκια 10 έως 13.

(5) Υποσμηναγός: μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 5 και 6, μερίδια 25 για τα Κλιμάκια 7 έως 9, μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 10 και 11, μερίδια 21 για τα Κλιμάκια 12 έως 14 και μερίδια 17 για τα Κλιμάκια 15 έως 17.

(6) Ανθυποσμηναγός: μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 6 έως 8, μερίδια 25 για τα Κλιμάκια 9 και 10, μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 11 και 12, μερίδια 21 για τα Κλιμάκια 13 και 14 και μερίδια 16 για τα Κλιμάκια 15 έως 20.

(7) Ανθυπασπιστής: μερίδια 26 για τα Κλιμάκια 7 και 8, μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 9 έως 11, μερίδια 22 για τα Κλιμάκια 12 και 13, μερίδια 21 για τα Κλιμάκια 14 και 15, μερίδια 16 για τα Κλιμάκια 16 έως 20 και μερίδια 14 για τα Κλιμάκια 21 έως 24.

(8) Αρχισμηνίας: μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 10 και 11, μερίδια 21 για τα Κλιμάκια 12 και 13, μερίδια 18 για τα Κλιμάκια 14 έως 16, μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 17 έως 22, μερίδια 13 για τα Κλιμάκια 23 και 24 και μερίδια 11 για τα Κλιμάκια 25 έως 27.

(9) Επισμηνίας: μερίδια 14 για τα Κλιμάκια 20 έως 22, μερίδια 13 για τα Κλιμάκια 23 και 24 και μερίδια 11 για τα Κλιμάκια 25 έως 27.

(10) Σμηνίας: μερίδια 13 για τα Κλιμάκια 23 και 24, μερίδια 11 για τα Κλιμάκια 25 και 26 και μερίδια 10 για τα Κλιμάκια 27 και 28.

γγ. Γ΄ Κατηγορία μισθολογικής κατάταξης:

(1) Ανθυπασπιστής: μερίδια 25 για τα Κλιμάκια 1 έως 3, μερίδια 23 για τα Κλιμάκια 4 και 5, μερίδια 20 για τα Κλιμάκια 6 και 7, μερίδια 17 για τα Κλιμάκια 8 έως 10 και μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 11 έως 14.

(2) Αρχισμηνίας: μερίδια 24 για τα Κλιμάκια 3 και 4, μερίδια 22 για τα Κλιμάκια 5 και 6, μερίδια 19 για το Κλιμάκιο 7, μερίδια 16 για τα Κλιμάκια 8 έως 10, μερίδια 14 για τα Κλιμάκια 11 έως 14 και μερίδια 13 για τα Κλιμάκια 15 και 16.

(3) Επισμηνίας: μερίδια 21 για τα Κλιμάκια 5 έως 7, μερίδια 16 για το Κλιμάκιο 8, μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 9 και 10, μερίδια 13 για τα Κλιμάκια 11 έως 15 και μερίδια 12 για τα Κλιμάκια 16 και 17.

(4) Σμηνίας: μερίδια 15 για τα Κλιμάκια 9 και 10, μερίδια 12 για τα Κλιμάκια 11 έως 16 και μερίδια 11 για τα Κλιμάκια 17 και 18.

(5) Υποσμηνίας: μερίδια 10 για τα Κλιμάκια 18 και 19 και μερίδια 7 για τα Κλιμάκια 20 και 21.

(6) Σμηνίτης: μερίδια 6 για τα Κλιμάκια 20 έως 22.

β. Τα μερίσματα της περίπτωσης α΄ συνιστούν το άρτιο μέρισμα που καταβάλλεται στους δικαιούχους, με μόνη επιπλέον προσαύξηση αυτήν της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 6, εφόσον υφίσταται πραγματική συντάξιμη υπηρεσία πέραν των είκοσι πέντε (25) ετών.

γ. Από 1.1.2017 το άρτιο μέρισμα που καταβάλλεται στους στρατιωτικούς που τελούν σε κατάσταση πολεμικής αποστρατείας ή πολεμικής διαθεσιμότητας και μέχρι τις 31.12.2016 δεν καταλήφθηκαν από το όριο ηλικίας του βαθμού τους, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής `Αμυνας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, μπορεί να επανακαθορίζεται ο αριθμός των μεριδίων που αποτελούν το άρτιο μέρισμα των δικαιούχων, σύμφωνα με την περίπτωση α΄, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 6.».

Άρθρο 59.

Χορήγηση προσωρινού μερίσματος -προσωρινής οικονομικής ενίσχυσης

1. Μέχρι την έκδοση οριστικής πράξης κανονισμού σύνταξης στους μετόχους των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, οι οποίοι εξέρχονται από την ενεργό υπηρεσία και δικαιούνται σύνταξη από τον κύριο συνταξιοδοτικό τους φορέα και λαμβάνουν προκαταβολή αυτής, μπορεί να χορηγείται προσωρινό μέρισμα και προσωρινή οικονομική ενίσχυση από το οικείο Ταμείο και τον οικείο Ειδικό Κλάδο Οικονομικής Ενίσχυσης, αντίστοιχα, κατόπιν αίτησής τους και απόφασης των αρμοδίων οργάνων διοίκησης των ως άνω φορέων. Το ύψος των παροχών αυτών υπολογίζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από την πράξη προκαταβολής της σύνταξης και, συμπληρωματικά, από άλλα

διοικητικά έγγραφα και, ιδίως, το Αντίγραφο Φύλλου Μητρώου και το Φύλλο Διακοπής Μισθοδοσίας κάθε μετόχου.

2. Ομοίως, στα μέλη χηρευουσών οικογενειών των θανόντων μετόχων ή μερισματούχων των ως άνω Μετοχικών Ταμείων, εφόσον δικαιούνται σύνταξη από τον κύριο συνταξιοδοτικό τους φορέα και λαμβάνουν προκαταβολή αυτής, μέχρι την έκδοση της οριστικής πράξης κανονισμού σύνταξης, μπορεί να χορηγείται προσωρινό μέρισμα και προσωρινή οικονομική ενίσχυση ή να μεταβιβάζεται προσωρινά το δικαιούμενο μέρος του μερίσματος και της οικονομικής ενίσχυσης που καταβάλλονται στον μερισματούχο, κατά περίπτωση. Το ύψος των προσωρινών αυτών παροχών καθορίζεται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης των οικείων φορέων βάσει του ποσοστού της κύριας σύνταξης που δικαιούνται οι χηρεύουσες οικογένειες σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Μετά την έκδοση της οριστικής πράξης κανονισμού σύνταξης, το Μετοχικό Ταμείο και ο οικείος Ειδικός Κλάδος Οικονομικής Ενίσχυσης εκδίδουν τις οριστικές αποφάσεις απονομής μερίσματος και οικονομικής ενίσχυσης, αντίστοιχα, με βάση τις οποίες αναπροσαρμόζονται αναδρομικά οι καταβαλλόμενες παροχές. Σε περίπτωση που τα ποσά που καταβλήθηκαν προσωρινά υπολείπονται του ύψους των οριστικά δικαιούμενων παροχών, οι διαφορές αυτές καταβάλλονται εφάπαξ στους δικαιούχους και σε περίπτωση που το υπερβαίνουν, οι διαφορές αυτές παρακρατούνται αυτεπάγγελτα από τις επόμενες πληρωμές των αντίστοιχων παροχών από τους οικείους φορείς.

Άρθρο 60.

1. Οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των Μετοχικών Ταμείων Ναυτικού και Αεροπορίας και των οικείων Ειδικών Κλάδων Οικονομικής Ενίσχυσης εξακολουθούν να εφαρμόζονται για τον υπολογισμό των παροχών των δικαιούχων που εμπίπτουν στις διατάξεις του παρόντος, κατά το μέτρο που δεν αντίκεινται σε αυτές.

2. Το μέρισμα και η οικονομική ενίσχυση που καταβάλλονται στους μετόχους των Μετοχικών Ταμείων Ναυτικού και Αεροπορίας και των οικείων Ειδικών Κλάδων Οικονομικής Ενίσχυσης που εξήλθαν από την υπηρεσία πριν από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους ΣΤ΄ του Ν. 4472/2017 (Α΄ 74) υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την ημερομηνία εξόδου τους από την υπηρεσία.

3. Οι κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ΄ εξουσιοδότηση των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας και καθορίζουν τον τρόπο υπολογισμού των παροχών που καταβάλλουν τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και

Αεροπορίας και οι οικείοι Ειδικοί Κλάδοι Οικονομικής Ενίσχυσης ή την καταβολή κρατήσεων και εισφορών των μερισματούχων υπέρ των φορέων αυτών μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ από 1.1.2017, εφόσον εκδίδονται μέχρι 31.12.2018.

Άρθρο 61.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του Ν. 4258/2014 (Α΄ 94)

Στην παρ. 5 του άρθρου 26 του Ν. 4258/2014 , όπως ισχύει, προστίθενται τα παρακάτω εδάφια ως εξής:

«Επιπλέον ποσό, μέχρι 35 εκ. ευρώ, διατίθεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος) του Υπουργείου Εθνικής `Αμυνας, για την ολοκλήρωση πρόσθετων εργασιών για την πλήρη επιχειρησιακή απόδοση των Υ/Β, την αντιμετώπιση βλαβών που προκύπτουν από τις εν εξελίξει δοκιμές, καθώς και για τη συντήρηση των συνοδών πλοίων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των δοκιμών των Υ/Β κατ΄ εφαρμογή των σε ανωτέρω παράγραφο 4 αναγραφομένων διαδικασιών. Οι πληρωμές μισθοδοσίας του προγράμματος (αποζημίωση εργαζομένων, ασφαλιστικές εισφορές και φορολογικές υποχρεώσεις) που τυχόν θα βαρύνουν το ΠΔΕ σε εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου πραγματοποιούνται με μεταφορά των ποσών σε εμπορικούς λογαριασμούς του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού που έχουν ήδη συσταθεί για το σκοπό αυτόν.

Τα υλικά που χορηγήθηκαν στο Πολεμικό Ναυτικό από τις αποθήκες των ΕΝΑΕ Α.Ε., μετά την έκδοση του Ν. 4258/2014 και αποκτήθηκαν για την ολοκλήρωση του προγράμματος κατασκευής και επιχειρησιακής λειτουργίας των Υ/Β «ΠΙΠΙΝΟΣ», «ΜΑΤΡΩΖΟΣ», «ΚΑΤΣΩΝΗΣ» και «ΩΚΕΑΝΟΣ», θα τακτοποιηθούν δημοσιολογιστικά από το παραπάνω ποσό.».

Άρθρο 62.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του Ν. 4361/2016

Στο άρθρο 32 του Ν. 4361/2016, όπως ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Επιπλέον ποσό, μέχρι 31,070 εκ. ευρώ, διατίθεται από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Σκέλος) του Υπουργείου Εθνικής `Αμυνας, για την ομαλή εξέλιξη ναυπήγησης των ΤΠΚ υπ΄ αριθμ. 6 και 7. Το εναπομείναν ποσό της κυρωθείσας τριμερούς συμφωνίας θα διατεθεί

προς αυτόν το σκοπό. Τα ποσά που τελικά θα διατεθούν από τις ανωτέρω χρηματοδοτήσεις θα καταλογισθούν στα ΝΒΕΕ Α.Ε. με την ολοκλήρωση του προγράμματος. Επιπλέον, η καταβολή, από το Πολεμικό Ναυτικό, των μηνιαίων αμοιβών των εργαζομένων παρατείνεται για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, από την 1η Ιουλίου 2018, όσο και το χρονικό διάστημα παράτασης του προγράμματος ναυπήγησης. Η ισχύς των υπογραφεισών/συναφθεισών ατομικών δηλώσεων αποδοχής ενασχόλησης, μεταξύ του Πολεμικού Ναυτικού και των εργαζομένων της ΝΒΕΕ Α.Ε., παρατείνεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2019. Οι πληρωμές μισθοδοσίας του προγράμματος (αποζημίωση εργαζομένων, ασφαλιστικές εισφορές και φορολογικές υποχρεώσεις) που τυχόν θα βαρύνουν το ΠΔΕ σε εφαρμογή των προηγούμενων εδαφίων πραγματοποιούνται με μεταφορά των ποσών σε εμπορικούς λογαριασμούς του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού που έχουν ήδη συσταθεί για το σκοπό αυτόν.

Το Πολεμικό Ναυτικό δεν παραιτείται από οποιοδήποτε συμβατικό ή νόμιμο δικαίωμα απορρέει από την κυρωθείσα τριμερή συμφωνία, η ισχύς της οποίας παρατείνεται έως τις 30 Ιουνίου 2019.».

Άρθρο 63.

Τροποποίηση του α . ν . 1920/1939

1. Το άρθρο 3 του α.ν. 1920/1939 «Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των διατάξεων περί διοικήσεως της υπό του Ευαγγέλη Ζάππα καταλειφθείσης εις το Έθνος περιουσίας» (Α΄ 346) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3

1.α. Η Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων διοικείται από εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την εν λόγω απόφαση, ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι ανωτέρω, καθώς και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγονται από τον Υπουργό Οικονομικών από κατάλογο είκοσι (20) προτεινόμενων μελών, ο οποίος καταρτίζεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη λήξη της θητείας του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από πρόσκληση ενδιαφέροντος από τον Υπουργό Οικονομικών, η οποία

δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου. Για την υποβολή αίτησης υποψηφιότητας απαιτείται γνώση και εμπειρία του αιτούντος στα θέματα νομοθεσίας και διαχείρισης κοινωφελών περιουσιών, καθώς και αξιόλογη υπηρεσιακή και κοινωνική δράση. Για την κατάρτιση του καταλόγου, η Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας και Κοινωφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών απευθύνει, επίσης, μέσα στην ίδια προθεσμία του ενός (1) μηνός έγγραφο αίτημα για την υποβολή σχετικής πρότασης προς:

1) τον Υπουργό Εξωτερικών,

2) τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης,

3) τον Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού,

4) τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

5) τον Υπουργό Τουρισμού,

6) τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής,

7) τον Δήμαρχο Αθηναίων,

8) τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών,

9) το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,

10) το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

11) το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών,

12) την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών,

13) το Οικονομικό και Εμπορικό Επιμελητήριο Αθηνών και το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος,

14) τον Εμπορικό Σύλλογο Αθηνών,

15) το Σύνδεσμο των εν Ελλάδι Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων,

16) την Πανηπειρωτική Ομοσπονδία Ελλάδας.

Οι ερωτώμενοι φορείς προτείνουν μέλη τους για την κατάρτιση του καταλόγου ή ενημερώνουν για την αδυναμία τους να προτείνουν μέλος, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη του σχετικού έγγραφου αιτήματος.

Το Κεντρικό Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών μπορεί να συμπληρώνει τον κατάλογο και αυτεπαγγέλτως με προσωπικότητες που διακρίνονται για την πνευματική, οικονομική, κοινωνική ή κοινωφελή τους δράση, καθώς και με απογόνους της οικογένειας Ευαγγέλη και Κωνσταντίνου Ζάππα. Η ιδιότητα του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τιμητική.

β. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι διετής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζεται για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής, που συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, αποζημίωση, κατά μήνα ή κατά συνεδρίαση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 4354/2015 (Α΄ 176).

γ. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και μετά την λήξη της θητείας τους και μέχρι το διορισμό και ανάληψη καθηκόντων των νέων μελών, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη.».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 23 του α.ν. 1920/1939 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στην Επιτροπή Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων υφίσταται μία (1) οργανική θέση εκτελεστικού οργάνου της Διοίκησης της Επιτροπής, επιλεγόμενο κατά τη διαδικασία που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 4369/2016 (Α΄ 33), την οποία καταλαμβάνει ο Γενικός Γραμματέας της Επιτροπής, ο οποίος είναι ο Προϊστάμενος των οργανικών μονάδων της. Υφίστανται, επίσης, οι εξής οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού: α) Δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΠΕ, κλάδου Διοικητικού/Οικονομικού. β) Μία (1) θέση κατηγορίας ΠΕ, κλάδου Γεωπόνων. γ) Μία (1) θέση κατηγορίας ΤΕ, Τεχνολόγων Εφαρμογών. δ) Μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Γραφικών Τεχνών. ε) Πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Διοικητικού/Λογιστικού. στ) Μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Δακτυλογράφων. ζ) Μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ, επιμελητή κήπων, κλάδου Γεωργικού. η) Δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Τεχνικού, ενός ηλεκτρολόγου και ενός υδραυλικού. θ) Δεκαπέντε (15) θέσεις κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Δενδροανθοκηπουρών, ι) Μία (1) θέση κατηγορίας ΔΕ, κλάδου

Χειριστών Η/Υ. ια) Δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ, του κλάδου Τεχνικού, ενός ελαιοχρωματιστή και ενός ξυλουργού (μαραγκού). ιβ) Δύο (2) θέσεις κατηγορίας ΥΕ, του κλάδου Φυλάκων - Νυχτοφυλάκων. ιγ) Τρεις (3) θέσεις κατηγορίας ΥΕ, του κλάδου Κλητήρων - Θυρωρών. ιδ) Πέντε (5) θέσεις κατηγορίας ΥΕ, του κλάδου Καθαριστών - Καθαριστριών.

Κάθε άλλη θέση μόνιμου προσωπικού ή με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων, που προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, καταργείται.

Με απόφαση της Επιτροπής, που εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών, το προσωπικό που υπηρετεί κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου σε μόνιμη θέση ή σε θέση με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, κατατάσσεται ή εντάσσεται στις παραπάνω μόνιμες θέσεις, εφόσον έχει τα νόμιμα προσόντα.».

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 25 του α.ν. 1920/1939, αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι υπάλληλοι της Επιτροπής, πλην του Γενικού Γραμματέα, διορίζονται κατά τη διαδικασία διορισμού των μόνιμων πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων. Η απόφαση για την κίνηση διαδικασίας προσλήψεων λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα της, η οποία συντάσσεται κατ΄ έτος και από την οποία ενημερώνεται το Διοικητικό Συμβούλιο για τις κενές οργανικές θέσεις ανά κλάδο και ειδικότητα, καθώς και για τις διαμορφωμένες υπηρεσιακές ανάγκες που επιβάλλουν την πλήρωση καθεμιάς από τις προτεινόμενες προς κάλυψη θέσεις. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής η πρόσληψη γίνεται με απόφαση της Επιτροπής. Ο υπάλληλος διανύει ετήσια δοκιμαστική υπηρεσία, μετά την ολοκλήρωση της οποίας κρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής αν πρέπει να καταστεί μόνιμη η πρόσληψή του. Οι αποφάσεις πρόσληψης, μονιμοποίησης και προαγωγής των υπαλλήλων εγκρίνονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

2. Για την πλήρωση της θέσης του Γενικού Γραμματέα το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν τη λήξη της θητείας του. Σε περίπτωση που η θέση είναι κενή, το θέμα εισάγεται με επιμέλεια του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής. Ο Γενικός Γραμματέας ορίζεται με τετραετή θητεία, που μπορεί να ανανεωθεί μία φορά, με τη διαδικασία της διάταξης του δευτέρου εδαφίου της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 8 του Ν. 4369/2016 (Α΄ 33).

Για την προς πλήρωση θέση, δικαίωμα υποβολής αίτησης υποψηφιότητας έχουν τα μέλη του Μητρώου του άρθρου 1 του Ν. 4369/2016, καθώς και υποψήφιοι που δεν υπηρετούν στο δημόσιο τομέα κατά την έννοια της περίπτωσης α΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4369/2016 ή υπηρετούν στο δημόσιο τομέα με σχέση άλλη από τη σχέση τακτικού μόνιμου υπαλλήλου ή υπαλλήλου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ).

Κατά τη διάρκεια της θητείας του Γενικού Γραμματέα και μετά τη λήξη της, για τα θέματα που αφορούν ή συνδέονται με τις υποχρεώσεις, τα ασυμβίβαστα και την πρόληψη των περιπτώσεων σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με την άσκηση των καθηκόντων του, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 20 έως 23 του Ν. 4440/2016 (Α΄ 224). Η άσκηση των καθηκόντων Γενικού Γραμματέα της Επιτροπής θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ως προς όλες τις συνέπειες. Ο Γενικός Γραμματέας, μετά τη λήξη της θητείας του, επανέρχεται στη θέση που υπηρετούσε πριν την ανάληψη των καθηκόντων του, αν προέρχεται από το δημόσιο τομέα. Σε περίπτωση που η θέση αυτή έχει καταργηθεί, συνιστάται προσωποπαγής θέση για όλο το χρόνο παραμονής του στην υπηρεσία. Ο Γενικός Γραμματέας είναι υπεύθυνος για το συντονισμό των υπηρεσιών της Επιτροπής όσον αφορά την κατάρτιση ολοκληρωμένου σχεδίου ανάπτυξης της δράσης της (master plan), με τετραετές χρονοδιάγραμμα, με στόχο την αύξηση της προβολής του έργου και την επέκταση του κύκλου των δραστηριοτήτων της. Επεξεργάζεται προτάσεις για την τροποποίηση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής, με υπόδειξη του Διοικητικού Συμβούλιου, και τις υποβάλλει σ΄ αυτό προς συζήτηση. Κατ΄ έτος καταρτίζει, με τη συνεργασία των υπηρεσιών, και υποβάλλει στο Διοικητικό Συμβούλιο κατάλογο με τις διακριθείσες προσωπικότητες στον ελληνικό χώρο και την ομογένεια, με βάση τον οποίο η Επιτροπή αποφασίζει τη βράβευση επιφανών Ελλήνων. Λοιπές αρμοδιότητές του που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο εξακολουθούν να ισχύουν.».

4. Στο τέλος της παρ. 4 του άρθρου 26 του α.ν. 1920/1939 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τα πρόσωπα που υπηρέτησαν με την ιδιότητα του Γενικού Γραμματέα, αν προέρχονται από το δημόσιο τομέα, ο χρόνος της υπηρεσίας τους στην Επιτροπή θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στη θέση που υπηρετούσαν πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους. Για τα πρόσωπα αυτά η Επιτροπή καταβάλλει, σε κάθε περίπτωση, τις ασφαλιστικές εισφορές που βαρύνουν τον εργοδότη, στον τομέα που είχαν ασφαλισθεί, κύρια και επικουρικά, κατά τον αμέσως προηγούμενο του διορισμού τους εργασιακό

χρόνο, από τον οποίο τομέα και μόνο μπορούν να αξιώνουν, κατά τις κείμενες διατάξεις, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα.».

5. Η διαδικασία ανάδειξης νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων κινείται με τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου. Η θητεία του υφισταμένου σήμερα Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής παρατείνεται μέχρι το διορισμό νέου, και πάντως μέχρι τις 10.8.2018. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

6. Υπουργικές αποφάσεις εκδοθείσες κατ΄ εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων που αντικαθίστανται ή τροποποιούνται από το παρόν άρθρο, εξακολουθούν να ισχύουν

7. Μέχρι την ολοκλήρωση των διαδικασιών πλήρωσης της θέσης του Γενικού Γραμματέα κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται οι ήδη ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργείται κάθε διάταξη νόμου που ρυθμίζει με τρόπο αντίθετο τα θέματα που ρυθμίζονται από το άρθρο αυτό.

Άρθρο 64.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004

1. Η περίπτωση ε΄ της παρ. 5 του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004 (Α΄ 253) αντικαθίσταται ως εξής:

«Δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου θυρίδων και περιουσιακών εν γένει στοιχείων, κινητών και ακινήτων, για τη διασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου, σε επείγουσες περιπτώσεις επί ερευνών οικονομικού εγκλήματος που πραγματοποιεί η Ειδική Γραμματεία Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.) σύμφωνα με την παράγραφο 2, εφόσον η εκτιμώμενη ζημία του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν προστίμων και προσαυξήσεων, υπερβαίνουν συνολικά το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, κατά περίπτωση.

Η δέσμευση γίνεται, χωρίς προηγούμενη κλήση του καθ΄ ου ή του τρίτου, με αιτιολογημένη πράξη του Προϊσταμένου της αρμόδιας Επιχειρησιακής Διεύθυνσης Σ.Δ.Ο.Ε.. Η δέσμευση γνωστοποιείται εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγμένης κοινοποίησης - γνωστοποίησης με οποιονδήποτε

πρόσφορο τρόπο - της πράξης, προς τον οργανισμό ή την Υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται.

Η πράξη δέσμευσης επιδίδεται, εντός δέκα (10) ημερών από την ισχύ της, στον καθ΄ ου ή στον τρίτο - σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας - οι οποίοι δύνανται να υποβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις ενώπιον του οργάνου που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση. Κατά τη διάρκεια της έρευνας το όργανο που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης δύναται να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει αυτήν ολικά ή μερικά κατ΄ εκτίμηση των αντιρρήσεων ή των ευρημάτων της έρευνας.

Τα πρόσωπα εις βάρος των οποίων έχει εκδοθεί η πράξη δέσμευσης, δύνανται, με αίτησή τους προς το όργανο που εξέδωσε αυτήν, να ζητήσουν την αποδέσμευση συγκεκριμένων ποσών, αναγκαίων για την κάλυψη των δαπανών διαβίωσης.

Η δέσμευση ισχύει μέχρι την περαίωση της έρευνας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα (1) έτος. Ο χρόνος αυτός μπορεί να παραταθεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις έως έξι (6) το πολύ μήνες με ειδικά αιτιολογημένη νέα πράξη του οργάνου που εξέδωσε την πράξη δέσμευσης.».

2. Οι υφιστάμενες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεσμεύσεις, οι οποίες έχουν επιβληθεί κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004 , και αφορούν υποθέσεις που εκκρεμούν στην Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., αίρονται μετά από αίτηση του καθ΄ ου η πράξη δέσμευσης, δύνανται δε να επιβληθούν εκ νέου σύμφωνα με τις αναφερόμενες στη διάταξη αυτή προϋποθέσεις.

3. Οι δεσμεύσεις που έχουν επιβληθεί από την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε., κατ΄ εφαρμογή του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004 και αφορούν υποθέσεις για τις οποίες έχει αποσταλεί έκθεση ελέγχου στις φορολογικές ή τελωνειακές αρχές, υποθέσεις της υποπαραγράφου Δ7 της παραγράφου Δ΄ του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (Α΄ 94) και του άρθρου 61 του Ν. 4410/2016 (Α΄ 141), οι οποίες μεταφέρονται από την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και λοιπές φορολογικές ή τελωνειακές υποθέσεις της Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. που έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητα της Α.Α.Δ.Ε. με οποιονδήποτε τρόπο, αίρονται κατά περίπτωση ως εξής:

α) Για τις φορολογικές υποθέσεις κατόπιν αίτησης του φορολογούμενου στη Φορολογική Διοίκηση, με εξαίρεση τις περιπτώσεις για τις οποίες υφίσταται το δικαίωμα του Δημοσίου για έκδοση πράξεων και προτεραιοποιούνται για έλεγχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου

26 του Κ.Φ.Δ., εφόσον ο έλεγχος ολοκληρώνεται εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και

β) για τις τελωνειακές υποθέσεις με απόφαση της Διεύθυνσης Στρατηγικής Τελωνειακών Ελέγχων και Παραβάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και ΕΦΚ, κατόπιν αίτησης του προσώπου σε βάρος του οποίου έχει ληφθεί από την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. το μέτρο της δέσμευσης, εφόσον διαζευκτικά:

αα) έχει εξοφληθεί ολοσχερώς το οφειλόμενο ποσό βάσει καταλογιστικής πράξης της αρμόδιας τελωνειακής αρχής στην οποία έχει αποσταλεί η σχετική έκθεση ελέγχου ή βάσει δικαστικής απόφασης μεταρρύθμισης της καταλογιστικής πράξης,

ββ) έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση που ακυρώνει την καταλογιστική πράξη στο σύνολό της και για λόγους ουσίας,

γγ) έχει εκδοθεί απαλλακτική πράξη από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, στην οποία έχει αποσταλεί η σχετική έκθεση ελέγχου για το πρόσωπο σε βάρος του οποίου, έχει ληφθεί το μέτρο της δέσμευσης,

δδ) έχει καταβληθεί ποσό ίσο ή μεγαλύτερο του 70% των διαφυγόντων δασμών και φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων, καθώς και των αναλογούντων τόκων. Σε περίπτωση που δεν έχει εκδοθεί καταλογιστική πράξη, το πρόσωπο σε βάρος του οποίου έχει ληφθεί το μέτρο της δέσμευσης, υποβάλλει σχετική αίτηση στον Προϊστάμενο της αρμόδιας τελωνειακής αρχής, στην οποία έχει αποσταλεί η έκθεση ελέγχου, ο οποίος υποχρεούται να εκδώσει καταλογιστική πράξη εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, άλλως το μέτρο της δέσμευσης αίρεται αυτοδικαίως,

εε) έχουν ληφθεί τα προβλεπόμενα κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α΄90) αναγκαστικά μέτρα είσπραξης.

4. Στο τέλος της παρ. 6 του άρθρου 30 του Ν. 3296/2004 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Οι ως άνω υπάλληλοι δύνανται να προβαίνουν στη διενέργεια όλων των αναγκαίων ελεγκτικών επαληθεύσεων για τη διασφάλιση αξιόπιστων αποτελεσμάτων.».

Άρθρο 65.

Τροποποίηση του άρθρου 53Α του Ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

1. Η περίπτωση ε΄ της παρ. 3 του άρθρου 53Α του Ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265), όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 9 του Ν. 4410/2016 (Α΄ 141), αντικαθίσταται ως εξής:

«ε) Ως «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο περιέχει καπνό και παράγει αερόλυμα μέσω διαδικασίας θέρμανσης και όχι καύσης.».

2. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 53Α του Ν. 2960/2001 , προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι διατάξεις της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 102, αναφορικά με τις ειδικές απαλλαγές βιομηχανοποιημένων καπνών, εφαρμόζονται αναλόγως και για τα προϊόντα της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.».

3. Η ισχύς της διατάξεως της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.3.2018.

Άρθρο 66.

1. Η τέλεση των εγκλημάτων των άρθρων 308 έως 311, 333, 361 και 361Α του Ποινικού Κώδικα σε βάρος υπαλλήλου του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του ή για λόγους σχετικούς με την εκτέλεσή της, συνιστά ιδιαίτερα επιβαρυντική περίσταση.

2. Μετά το άρθρο 33 του Ν. 4389/2016 (Α΄ 94) εισάγεται νέο άρθρο 33Α, ως εξής:

« Άρθρο 33Α

Νομική Υπεράσπιση - Δικαστικά έξοδα

1. Ο Διοικητής ο Πρόεδρος τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης ο Εμπειρογνώμονας και οι υπάλληλοι της ΑΑΔΕ, εν ενεργεία και διατελέσαντες, εφόσον εξετάζονται ή διώκονται ή ενάγονται για πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώπιον των

ποινικών ή πολιτικών δικαστηρίων, παρίστανται και εκπροσωπούνται από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ύστερα από απόφαση του Προέδρου του, κατόπιν εγγράφου αιτήματος του Διοικητή της ΑΑΔΕ προς το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται υποχρεωτικά από τον Διοικητή, εφόσον περιέλθει σε αυτόν έγγραφη αίτηση εξεταζόμενου, διωκόμενου ή εναγόμενου υπαλλήλου, η οποία συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί ή του Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή του Υπευθύνου Αυτοτελούς Γραφείου, στις περιπτώσεις υπηρεσιών, που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή. Στις περιπτώσεις του Διευθυντή Γραφείου του Διοικητή, των Προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή των Υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων που υπάγονται στον Διοικητή, η έγγραφη αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της ΑΑΔΕ, στην περίπτωση δε του τελευταίου, από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της ΑΑΔΕ.

2. Η εκπροσώπηση του Διοικητή, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Εμπειρογνώμονα και των υπαλλήλων της ΑΑΔΕ από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δεν αποκλείει την εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου της επιλογής τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή. Η εκπροσώπησή τους διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου αποκλείει την εκπροσώπησή τους παράλληλα και από μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Σε περίπτωση εκπροσώπησης του Διοικητή, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, του Εμπειρογνώμονα και των υπαλλήλων της ΑΑΔΕ, εν ενεργεία ή διατελεσάντων, διά ή μετά πληρεξουσίου δικηγόρου, η ΑΑΔΕ υποχρεούται, με απόφαση του Διοικητή, να καλύψει τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται κατά την προκαταρκτική διαδικασία ή με την ιδιότητα του κατηγορουμένου, του εναγόμενου ή του πολιτικώς ενάγοντος, σε δίκες που αφορούν πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν χώρα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εξ αφορμής αυτών και μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων, εφόσον υποβληθεί σχετικό προς τούτο αίτημα, συνοδευόμενο από θετική εισήγηση. Στην περίπτωση υπάλληλου της ΑΑΔΕ, απαιτείται θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, στην οποία υπάγεται η υπηρεσία που υπηρετεί ή του Προϊσταμένου Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή του Υπευθύνου Αυτοτελούς Γραφείου, στις περιπτώσεις υπηρεσιών που υπάγονται απευθείας στον Διοικητή. Στις περιπτώσεις του Διευθυντή Γραφείου του Διοικητή ΑΑΔΕ, των Προϊσταμένων

Γενικής Διεύθυνσης, Διεύθυνσης ή Αυτοτελούς Τμήματος ή των Υπευθύνων Αυτοτελών Γραφείων που υπάγονται στον Διοικητή, το σχετικό αίτημα απαιτείται να συνοδεύεται από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων της ΑΑΔΕ, στην περίπτωση δε του τελευταίου, από θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου της ΑΑΔΕ. Στην περίπτωση του Διοικητή, του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και του Εμπειρογνώμονα, για την εκπροσώπησή τους αρκεί μόνο η υποβολή αιτήματός τους προς τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της ΑΑΔΕ.

Στις ανωτέρω δίκες, καθώς και σε εκείνες στις οποίες ο Διοικητής, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ο Εμπειρογνώμονας και οι υπάλληλοι της ΑΑΔΕ έχουν την ιδιότητα του ενάγοντος και αφορούν την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτών, έχουν εφαρμογή οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ατελειών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

4. Σε περίπτωση που δεν υπάρξει θετική εισήγηση, τα ως άνω έξοδα καταβάλλονται εκ των υστέρων, εφόσον για τις ποινικές υποθέσεις εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση, με την οποία τα ως άνω πρόσωπα κηρύσσονται αθώα ή απαλλάσσονται των κατηγοριών ή τελεσίδικο βούλευμα δικαστικού συμβουλίου με το οποίο παύει οριστικά η ποινική δίωξη εναντίον τους ή τίθεται η υπόθεση στο αρχείο. Για όσους φέρουν την ιδιότητα του πολιτικώς ενάγοντος απαιτείται να έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση από την οποία να προκύπτει η διάπραξη του σε βάρος τους εγκλήματος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή εξαιτίας αυτών. Για τις αστικές υποθέσεις απαιτείται η έκδοση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η σε βάρος τους ασκηθείσα αγωγή.

5. Το σχετικό κόστος επιβαρύνει τον προϋπολογισμό της ΑΑΔΕ, στον οποίο εγγράφονται οι σχετικές πιστώσεις. Η καταβολή των ανωτέρω δαπανών γίνεται εφόσον προσκομισθούν τα νόμιμα παραστατικά. Το αιτούμενο ποσό δεν δύναται να υπερβαίνει το τριπλάσιο του ποσού αναφοράς κάθε διαδικαστικής πράξης ή υπηρεσίας, όπως προσδιορίζεται στους πίνακες του Κώδικα Δικηγόρων και των παραρτημάτων αυτού, όπως εκάστοτε ισχύουν.

6. Εάν ο Διοικητής, ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, ο Εμπειρογνώμονας ή υπάλληλος της ΑΑΔΕ καταδικασθούν αμετάκλητα ή γίνει αμετάκλητα δεκτή αγωγή εναντίον τους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή απορριφθεί αμετάκλητα αγωγή ή πολιτική αγωγή που άσκησαν για αδικήματα και πράξεις ή παραλείψεις που έλαβαν

χώρα σε βάρος τους κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και εξ αφορμής αυτών, υποχρεούνται να επιστρέψουν στην ΑΑΔΕ τις ως άνω δαπάνες. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης του καθ΄ ου η πολιτική αγωγή.

7. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής νομικής υπεράσπισης και κάλυψης των παραπάνω εξόδων, το ύψος του ποσού που καταβάλλεται ως δικηγορική αμοιβή, η προθεσμία υποβολής του αιτήματος για την πληρωμή των δαπανών, η διαδικασία επιστροφής των δαπανών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

8. Οι ρυθμίσεις του παρόντος κατισχύουν κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.».

3. Τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 έως και 6 του άρθρου 33Α του Ν. 4389/2016 έχουν εφαρμογή και στις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος εκκρεμείς υποθέσεις για διαδικαστικές πράξεις που ασκούνται ή υπηρεσίες που παρέχονται από 1.1.2018 και μετά.

Άρθρο 67.

Τροποποίηση του Παραρτήματος Γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 196 του Ν. 4389/2016

Το Παράρτημα Γ΄ της παρ. 7 του άρθρου 196 του Ν. 4389/2016 (Α΄ 94), με τίτλο «ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΤΑΙΠΕΔ» τροποποιείται, ως προς το ακίνητο με αύξοντα αριθμό 15, όπως τούτο εμφαίνεται στο από Μαρτίου 2017 τοπογραφικό διάγραμμα του Τοπογράφου - Μηχανικού Τ.Ε. Ιωάννη Αλεξίου, που προσαρτάται στο παρόν ως Παράρτημα Ι, ως εξής:

«.....

Α/Α	**ΟΝΟΜΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ/ Διεύθυνση**	**ΑΒΚ**	**ΚΜ**	**ΝΟΜΟΣ**	**ΔΗΜΟΣ/ Περιοχή**
15	ΓΟΥΡΝΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Τμήμα 345.567 τ.μ. εκ του ακινήτου με ΑΒΚ 289, όπως το τμήμα αυτό		Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Χερσονήσου

		εμφαίνεται υπό στοιχεία. 1, 2, 3, 4, 5 59, 60, 61, 62, 1 στο από Μάρτιο 2017 Τοπογραφικό Διάγραμμα Τ-1 κλίμακας 1:2000 που συντάχθηκε από τον Τοπογράφο Μηχανικό Ιωάννη Αλεξίου			

»

Άρθρο 68.

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

(Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας 2015/849, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2018/843)

Ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά χαμηλότερου κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15.

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

α) εταιρεία, της οποίας οι μετοχές είναι εισηγμένες σε χρηματιστήριο που λειτουργεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ή σε άλλο κράτος με νομοθεσία συμβατή προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (L 173/12.06.2014), που διασφαλίζει επαρκή διαφάνεια ως προς τον πραγματικό δικαιούχο,

β) δημόσια αρχή ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή επιχείρηση που ανήκει κατά πλειοψηφία σε κρατικό φορέα, ή όργανο ή οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δημόσιος διεθνής οργανισμός,

γ) πελάτες που είναι κάτοικοι ή εδρεύουν σε γεωγραφικές περιοχές χαμηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο σημείο 3.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες συναλλαγές ή διαύλους παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών:

α) ασφαλιστικές συμβάσεις ζωής, όταν το ποσό των ασφαλίστρων που πρόκειται να καταβληθούν κατά τη διάρκεια ενός έτους είναι χαμηλό,

β) συμβάσεις συνταξιοδοτικής ασφάλισης, με τον όρο ότι οι συμβάσεις αυτές δεν περιλαμβάνουν ρήτρα εξαγοράς, ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως εγγύηση,

γ) προγράμματα συνταξιοδοτικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα οποία οι εισφορές των εργαζομένων καταβάλλονται από τις αποδοχές τους και των οποίων οι όροι δεν επιτρέπουν την εκχώρηση των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων,

δ) χρηματοοικονομικά προϊόντα ή υπηρεσίες που έχουν σχεδιαστεί για να διευκολύνουν την πρόσβαση ορισμένων κατηγοριών πελατών σε περιορισμένες, κατάλληλα καθορισμένες υπηρεσίες του χρηματοπιστωτικού τομέα,

ε) προϊόντα όπου οι κίνδυνοι νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας περιορίζονται από άλλους παράγοντες, όπως τα χαμηλά όρια των διακινούμενων χρηματικών ποσών ή η διαφάνεια ως προς την ταυτότητα του πελάτη.

2. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου-καταχώριση, έδρα, διαμονή σε:

α) κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) τρίτες χώρες που έχουν αναγνωρισθεί με βάση λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών ως χαμηλού επιπέδου διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων,

γ) τρίτες χώρες οι οποίες, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές όπως, λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, έχουν θεσπίσει και εφαρμόζουν αποτελεσματικά ρυθμίσεις για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που συνάδουν προς τις αναθεωρημένες συστάσεις της Γ-ΑΤΓ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

(Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 2015/849, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2018/843)

Ενδεικτικός κατάλογος των παραγόντων και των τύπων αποδεικτικών στοιχείων ως προς την ύπαρξη δυνητικά υψηλότερου κινδύνου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 16

1. Παράγοντες κινδύνου ως προς τον πελάτη:

α) επιχειρηματική σχέση που αναπτύσσεται σε ασυνήθιστες περιστάσεις,

β) πελάτες που είναι κάτοικοι γεωγραφικών περιοχών υψηλότερου κινδύνου, όπως καθορίζονται στο στοιχείο 3,

γ) νομικά πρόσωπα ή οντότητες που είναι φορείς κατοχής προσωπικών περιουσιακών στοιχείων,

δ) εταιρείες που έχουν μετόχους ασκούντες καθήκοντα εξ ονόματος άλλου προσώπου ή μετοχές στον κομιστή (ανώνυμες),

ε) επιχειρήσεις έντασης μετρητών,

στ) ιδιοκτησιακή δομή εταιρείας που φαίνεται ασυνήθιστη ή υπερβολικά πολύπλοκη, δεδομένης της φύσης των δραστηριοτήτων της εταιρείας,

ζ) ο πελάτης που είναι υπήκοος τρίτης χώρας και υποβάλει αίτηση για χορήγηση δικαιώματος διαμονής ή ιθαγένειας στο κράτος-μέλος με αντάλλαγμα μεταφορές κεφαλαίων, αγορά ιδιοκτησίας ή κρατικών ομολόγων ή επενδύσεις σε εταιρείες στο εν λόγω κράτος - μέλος.

2. Παράγοντες κινδύνου ως προς προϊόντα, υπηρεσίες, συναλλαγές ή διαύλους παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών:

α) ιδιωτική τραπεζική,

β) προϊόντα ή συναλλαγές που ευνοούν την ανωνυμία,

γ) επιχειρηματικές σχέσεις ή συναλλαγές χωρίς φυσική παρουσία των μερών, χωρίς ορισμένες διασφαλίσεις, όπως μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, σχετικές υπηρεσίες εμπιστοσύνης, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 910/2014, ή οποιαδήποτε άλλη ασφαλής εξ αποστάσεως ή ηλεκτρονική διαδικασία ταυτοποίησης που ρυθμίζεται, αναγνωρίζεται, εγκρίνεται ή γίνεται δεκτή από τις σχετικές εθνικές αρχές,

δ) πληρωμές που λαμβάνονται από τρίτους με τους οποίους δεν προκύπτει η ύπαρξη οποιασδήποτε σχέσης,

ε) νέα προϊόντα και νέες επιχειρηματικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων νέων διαύλων παροχής προϊόντων ή υπηρεσιών, καθώς και της χρήσης νέων ή αναπτυσσόμενων τεχνολογιών,

στ) συναλλαγές που συνδέονται με πετρέλαιο, πολύτιμα μέταλλα, προϊόντα καπνού, πολιτιστικά τεχνουργήματα και άλλα αντικείμενα αρχαιολογικής, ιστορικής, πολιτιστικής και θρησκευτικής σημασίας ή σπάνιας επιστημονικής αξίας, καθώς και ελεφαντοστό και προστατευόμενα είδη.

3. Γεωγραφικοί παράγοντες κινδύνου:

α) χώρες στις οποίες έχει διαπιστωθεί σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, πέραν των σχετικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, η έλλειψη αποτελεσματικών συστημάτων καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

β) χώρες στις οποίες έχουν διαπιστωθεί, σύμφωνα με αξιόπιστες πηγές, όπως λεπτομερείς εκθέσεις αξιολόγησης δημόσιων διεθνών οργανισμών, υψηλά επίπεδα διαφθοράς, οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων εγκληματικών δραστηριοτήτων,

γ) χώρες που υπόκεινται σε κυρώσεις, εμπορικό αποκλεισμό ή παρεμφερή περιοριστικά μέτρα που έχουν επιβληθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών,

δ) χώρες που παρέχουν χρηματοδότηση ή υποστήριξη σε τρομοκρατικές δραστηριότητες ή που στο έδαφος τους δρουν οργανώσεις χαρακτηρισμένες ως τρομοκρατικές.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2018

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΣΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Άμυνας

ΦΩΤΙΟΣ-ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Οικονομικών

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Υγείας

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

Εξωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

Διοικητικής Ανασυγκρότησης

ΟΛΓΑ ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ

Μεταναστευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

Τουρισμού

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΟΣΚΑΣ

Εθνικής Άμυνας

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΜΕΝΟΣ

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΥΤΥΧΙΑ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2018

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΟΝΤΟΝΗΣ